

IGNALINOS
ATOMINĖ
ELEKTRINĖ

IŠŠŪKIAI ŠIANDIEN. ATSAKOMYBĖ AMŽIAMS

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

ĮŽANGINIS GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS	3
VALDYBOS KREIPIMASIS	4
BENDRA INFORMACIJA	5
VEIKLOS PROFILIS	6
ĮMONĖS VALDYMAS. ATLYGIO ATASKAITA	7
SVARBIAUSI ĮVYKIAI IR VEIKLOS REZULTATAI	16
SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI IR VALSTYBĖS LŪKESČIAI	24
STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMAS	25
RIZIKŲ VALDYMAS	39
ĮMONĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS IR FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ	41
DARBUOTOJAI IR DARBO UŽMOKESTIS	52
VEIKLOS IR FINANSINĖ PROGNOZĖ	55
INFORMACIJA APIE ATITIKTĮ VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRĖMS	57

IŽANGINIS GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS

Kolegos,

siekdami numatytų tikslų ir toliau vykdėme išskirtinius sudėtingus eksploataavimo nutraukimo darbus. Apžvelgdami praėjusių metų rezultatus galime pasidžiaugti pasiektais rezultatais.

Išvežus visą panaudotą ir nepanaudotą branduolinį kurą iš IAE blokų ir aikštelės į LPBK saugyklą, suinteresuotų šalių ir finansinių donorų dėmesys skiriamas išmontavimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo projektams. 2023 m. išmontavome 4,6 tūkst. tonų įrangos bei 4,3 tūkst. tonų konstrukcijų (pastatų gelžbetonio ir metalo konstrukcijų komponentai). Tęsėme 1-jo bloko reaktoriaus komponentų (R1/R2 zonų) išmontavimo darbus, 1-ojo bloko reaktoriaus technologinės įrangos išmontavimą, sėkmingai užbaigėme kuro perkrovimo mašinos išmontavimą 2-ame bloke. Apie 9,3 tūkst. tonų radioaktyviųjų atliekų buvo apdorota ir dalis jų išvalyta. Šios, jau neradioaktyvios atliekos, bus realizuotos antrinėse rinkose. Taip prisidedame prie vieno iš svarbių tikslų – savo veikla prisidėti prie radioaktyviųjų atliekų kiekio mažinimo.

Igyvendinome antrąją radioaktyviųjų atliekų dėjimo į Labai mažai radioaktyviųjų atliekų atliekyną (projektas B19) kampaniją. Iš viso per dvi kampanijas į atliekyną buvo patalpinome 308 HISO/ICX konteinerių ir daugiau nei 2000 minkštųjų pakuočių.

Sėkmingai užbaigę visų būtinų statinių, įrenginių ir sistemų įrengimą bei atlikę „karštuosius bandymus“ Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykloje pradėjome atliekų išėmimą ir vežimą į IAE sutvarkymui ir saugojimui. Esame pirmieji pasaulyje, naudojančys auštąsias technologijas saugiam tokio tipo saugyklos išmontavimui bei įgyjantys unikalias žinias, kurios bus ypatingai svarbios kitoms tokių saugyklų išmontavimo darbus planuojančioms šalims.

Kaip ir kasmet, bendradarbiauome su užsienio valstybėmis, keitėmės geriausia patirtimi, dalyvavome įvairiuose TATENA renginiuose ir seminaruose. Būdami viena didžiausių branduolinės elektrinės eksploataavimo nutraukimo „aikštelių“ pasaulyje ir Europoje, savo neįkainojama patirtimi esame įdomūs branduolinės energetikos bendruomenei, ypatingai rengiantis išmontuoti pirmąjį pasaulyje RBMK tipo grafito reaktorių.

Siekdami užtikrinti darbuotojams geresnes nei teisės aktuose numatytas garantijas su socialiniais partneriais pasirašėme naują kolektyvinę sutartį. Džiaugiamės, kad be esamų naudų išsaugojimo kolektyvinėje sutartyje pavyko įtvirtinti ir naujas papildomas naudas darbuotojams.

Atlikus 2022 m. metinio pranešimo, tvarumo ataskaitos analizę, kolegialaus valdymo organo – valdybos - darbo vertinimą, strateginio planavimo ir įgyvendinimo bei kitus parametrus 2022/23 metais, pirmą kartą gavome aukščiausią įvertinimą - gerosios valdysenos indekso balą A+.

2024 metai mus pasitiko kupini ambicingų darbų, tokių kaip transformacija iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę, naujų valdybos narių rinkimai, tvarumo bei nefinansinės informacijos atskleidimo reikalavimų įgyvendinimas, vidinės įmonės kultūros formavimas ir kompetencijų stiprinimas. Su artėjančiu elektrinės eksploataavimo nutraukimo licencijos gavimu įmonės de facto vykdomas elektrinės eksploataavimo nutraukimas ir jos radioaktyviųjų atliekų sutvarkymas tampa de jure. Pavadinimas „Ignalinos atominė elektrinė“, įsitvirtinęs kaip galingiausių pasaulyje RBMK tipo reaktorių operatoriaus sinonimas, pasikeitus veiklai iš esmės, kelia identiteto klausimus. Didelis dėmesys skiriamas darnumo stiprinimui visoje įmonės veikloje.

Žinodami, kad mūsų laukia dideli pokyčiai turime išlaikyti komandos susitelkimą ir įsitraukimą siekdami užsibrėžtų strateginių tikslų. Gerinsime organizacinę kultūrą, tobulinsime vadovų lyderystės kompetencijas ir parengsime stiprią visų lygių vadovų lyderių komandą. Ugdysime naują įmonės specialistų kartą, kuri, pasitelkusi mokslą ir visas naujas technologijas, ateityje saugiai ir tvariai įgyvendins visus numatytus įmonės projektus bei planus.

Generalinis direktorius
Linas Baužys

VALDYBOS KREIPIMASIS

Mielieji,

turbūt visi sutiksime, kad šiandien sėkmingos įmonės apibrėžimas apima ne tik rezultatų eilutę ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Norint veikti rezultatyviai, į įmonės veiklą turi būti įsitraukę visi kolektyvo nariai, tuomet darnios komandos dėka yra pasiekiamos aukščiausios profesionalumo viršūnės.

Sustabdžius reaktorius ir nutraukus elektros gamybą, iš pelningos IAE tapo valstybės viešąjį interesą užtikrinančia, LR Energetikos ministerijos pavaldume esančia dotuojama Įmone. Valdybos indėlis į Įmonės valdymą, kaip ir pats Įmonės veiklos principas, palaiapsniui keitėsi, labiau orientuojantis į priežiūrą ir užtikrinimą, kad Įmonė tinkamai atliktų valstybės iškeltus uždavinius bei pasiektų strateginius tikslus.

2023-ieji buvo dar vieni produktyvūs metai. Tęjami reaktorių išmontavimo koncepcijos parengimo darbai. Užbaigta antroji radioaktyviųjų atliekų dėjimo į Labai mažo aktyvumo atliekų atliekyną. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo darbai yra finišo tiesiojoje, o kito svarbaus projekto – Giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno darbai įgauna pagreitį. Darnumo klausimai tampa vis aktualesni ir reikalauja didesnio dėmesio. Įmonėje keliami identiteto klausimai ir permąstytos įmonės misija, viziją ir vertybės.

2024-aisiais toliau bus skiriamas dėmesys įmonės transformacijos procesams, darbuotojų ir organizacijos vystymui, darbdavio patrauklumo skatinimui, projektų portfelių valdymo modelio vystymui. Labai svarbus darbas – įmonės pertvarkymo į akcinę bendrovę užbaigimas.

Linkiu išlaikyti tą pasididžiavimo dvasią įgyvendinant itin svarbią ir sudėtingą misiją. Tai ne tik trumpalaikiai šios dienos iššūkiai. Esame ne baigtinio uždaromos Įmonės projekto dalis, bet ilgus dešimtmečius ar net šimtmečius besitęsiančio branduolinių atliekų saugojimo, įdomių mokslinių tyrimų, unikalių žinių kaupimo procese.

Su šiltais linkėjimais,
Darius Jasinskis
Valdybos pirmininkas

BENDRA INFORMACIJA

Valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė (toliau – įmonė arba VĮ IAE ar IAE) yra viešąjį interesą tenkinanti įmonė, kurios vienvaldis savininkas yra valstybė, o pagrindinė funkcija – vykdyti valstybės pavestą specialųjį įpareigojimą¹:

„Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas (apimantis ir tam reikalingos infrastruktūros įrengimą bei eksploatavimą)“

Savininko teisės ir pareigos įgyvendinamos per Vyriausybės įgaliotą instituciją Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją. Įmonė atlieka IAE eksploatavimo nutraukimą, Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimą bei kitų šalies darytojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą.

Įmonę numatyta pertvarkyti į uždarąją akcinę bendrovę iki 2024 metų pabaigos.

KONTAKTINIAI DUOMENYS

Įmonės pavadinimas	VĮ Ignalinos atominė elektrinė
Teisinė forma	Valstybės įmonė
Registruota	1995 m. gegužės 31 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre ²
Įmonės kodas	255450080
PVM mokėtojo kodas	LT 554500811

¹ Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas Nr. 4-193 „Dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašo patvirtinimo“, 2022 m. gegužės 5 d.

² Nepriklausomoje Lietuvoje VĮ IAE pirmą kartą įregistruota Ignalinos rajono valdyboje 1991 m. rugsėjo 11 d.

Buveinės adresas	Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visagino sav.
Kontaktai	Tel. +370 386 28985, faks. +370 386 24396 el. paštas iae@iae.lt ; info@iae.lt
Internetinė svetainė	https://www.iae.lt/
Komunikacijos skyriaus vadovė	el. paštas Natalija.Survila@iae.lt tel. +370 386 28242 mob. +370 686 34153
Biuro Vilniuje adresas	Mėnulio g. 11, LT-04326 Vilnius, tel. +370 5 259 5464

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. įtraukiant reikšmingiausius poataskaitinio laikotarpio – nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. vasario 29 d. – įvykius.

VEIKLOS PROFILIS

Ignalinos atominė elektrinė kaip branduolinės energetikos objektas nuo 2010 m. nebenaudojamas pagal savo pirminę paskirtį, todėl jį reikia tinkamai sutvarkyti – taip, kad ilgalaikėje perspektyvoje nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonėms. Įmonės pagrindinė veikla plačiaja prasme tapo radioaktyviųjų atliekų tvarkymas. Ši veikla apima tiek tiesiogines radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklas, tiek tokie veiksmai reikalingos infrastruktūros įrengimą bei jų eksploatavimą, taip pat visas kitas pagalbines veiklas.

Nuo 2019 m., integravus VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūrą į VĮ Ignalinos AE sudėtį, buvo perduotos šios organizacijos vykdytos funkcijos ir taip IAE tapo ir apžvelgiamoje perspektyvoje bus vienintelė įmonė šalyje, kuri vykdo radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklą.

Įmonės veikla eksploataavimo nutraukimo srityje apima:

- naujų objektų, skirtų radioaktyviųjų atliekų tvarkymui (saugyklų, atliekynų bei įvairių atliekų tvarkymo įrenginių) projektavimą ir statybą ir jų bei esamų BEO eksploatavimą;
- panaudoto branduolinio kuro saugojimą;
- įrangos išmontavimą;
- statinių griovimą;
- radioaktyviųjų atliekų, susidarančių išmontuojant IAE įrangą, apdorojimą (rūšiavimą, smulkinimą, deginimą, presavimą ir pan., pakavimą, transportavimą) ir saugojimą.

Lietuvos teritorijoje esančių ir susidarysiančių RA bei tvarkymo veikla apima:

- Maišiagalos RAS eksploataavimo nutraukimą;
- giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projekto įgyvendinimą;
- radioaktyviųjų atliekų iš smulkiųjų darytojų surinkimą ir tvarkymą;
- paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų objektų tvarkymą Vyriausybės nustatyta tvarka.

Kadangi įmonę numatyta pertvarkyti į uždaryją akcinę bendrovę, tai kartu ir proga permąstyti įmonės misiją, viziją bei vertybes taip, kad atlieptų šalies energetikos viziją-2050:

„Lietuva – naujos kartos pramonės plėtros centras ir klimatui neutrali valstybė“

Todėl pastaruosiu metu vyksta įmonės identiteto paieškos. Neabejotina, kad IAE eksploatacijos nutraukimas ir branduolinės veiklos atliekų tvarus ir saugus sutvarkymas nepalieka nepagrįstos naštos ateities kartoms ir toliau išliks pagrindine ašimi, formuojančia įmonės misiją bei viziją.

ĮMONĖS VALDYMAS. ATLYGIO ATASKAITA

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Energetikos ministerija tvirtina įmonės veiklos strategiją bei įstatus, nustato įmonės veiklos rodiklius, skiria ir atšaukia įmonės generalinį direktorių bei valdybos narius, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus, metinę įmonės veiklos išlaidų sąmatą, metinį finansinių ataskaitų rinkinį ir parenka atestuotą auditorių šio rinkinio auditui atlikti, tvirtina pelno (nuostolių) paskirstymą, sprendžia kitus pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstatymą bei kitus teisės aktais įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencijai priskirtus klausimus.

ĮMONĖS VALDYMO ORGANAI

Įmonės vadovas –
generalinis
direktorius

Kolegialus
valdymo organas –
įmonės valdyba

Audito ir
rizikų
komitetas

GENERALINIS DIREKTORIUS

Generalinis direktorius skiriamas Energetikos ministro įsakymu priimant į darbą viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai ir gali juo būti ne daugiau kaip 2 kadencijas iš eilės. Vykdo įmonės įstatuose bei Energetikos ministerijos ir valdybos sprendimuose nustatytas funkcijas.

Įmonės generalinio direktoriaus pareigas iki 2023 m. spalio ėjo Audrius Kamienas, o nuo spalio mėn. jas eina Linas Baužys. Apie generalinio direktoriaus darbo užmokestį plačiau išdėstyta skyriuje „Darbuotojai ir darbo užmokestis“.

ĮMONĖS VADOVYBĖ

Pareigos, vykdo nuo	Vardas, Pavardė	Išsilavinimas
Generalinis direktorius 2023 m. spalio mėn.	Linas Baužys	ISM universitetas, verslo vadybos magistras. Klaipėdos universitetas, transporto inžinerijos magistras. Šiaulių universitetas, verslo vadybos bakalauras
Technologijų departamento direktorius 2022 m. liepos mėn.	Arūnas Garūbis	Kauno Technologijos universitetas, elektronikos inžinerijos bakalauras, elektronikos diplomuotas inžinierius.
Projektų valdymo departamento direktorius 2022 m. liepos mėn.	Dmitrij Jekateriničev	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Mašinų gamybos technologijos mechanikos inžinierius
Veiklos planavimo ir finansų departamento direktorius 2018 m. vasario mėn.	Olga Lakina-Raubė	Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistras
Korporatyvinių reikalų ir administravimo departamento direktorius 2012 m. lapkričio mėn.	Tomas Liukaitis	Vilniaus universitetas, teisė

ORGANIZACINĖ ĮMONĖS STRUKTŪRA

2023 m. gruodžio 31 d., duomenimis įmonėje dirbo 1 612 darbuotojai. Metų pabaigoje įmonės organizacinė struktūra valdybos sprendimu nuo gruodžio 7 d. buvo pakeista įvedant du naujus padalinius: Projektinės veiklos valdymo vadovą - tiesiogiai pavaldų generaliniam direktoriui, kuris ne tik vykdytų projektų valdymo funkcijas, tačiau bus atsakingas už visą projektinės veiklos modelio/struktūros sutvarkymą per aiškiai atskirtas projektines, technines ir operatyvines funkcijas, bei Strategijos departamentą, ankstesnes strateginio valdymo funkcijas perkeltant į aukštesnį lygį ir praplečiant įtakos sferą daugiau nei tik IAE EN vykdymo užtikrinimas, bet ir orientacija į ilgalaikių kitų galimų įmonės veiklos krypčių paiešką bei išgryninimą. Atsižvelgiant į tai, kad įmonės veiklos strategija glaudžiai susijusi su įmonės darnumo/tvarumo valdymu, į šį departamentą perkeltas Darnaus vystymosi vadovo pareigybė.

Pagal atliekamas funkcijas įmonės padaliniai hierarchiniu principu sugrupuoti į **5 departamentus**:

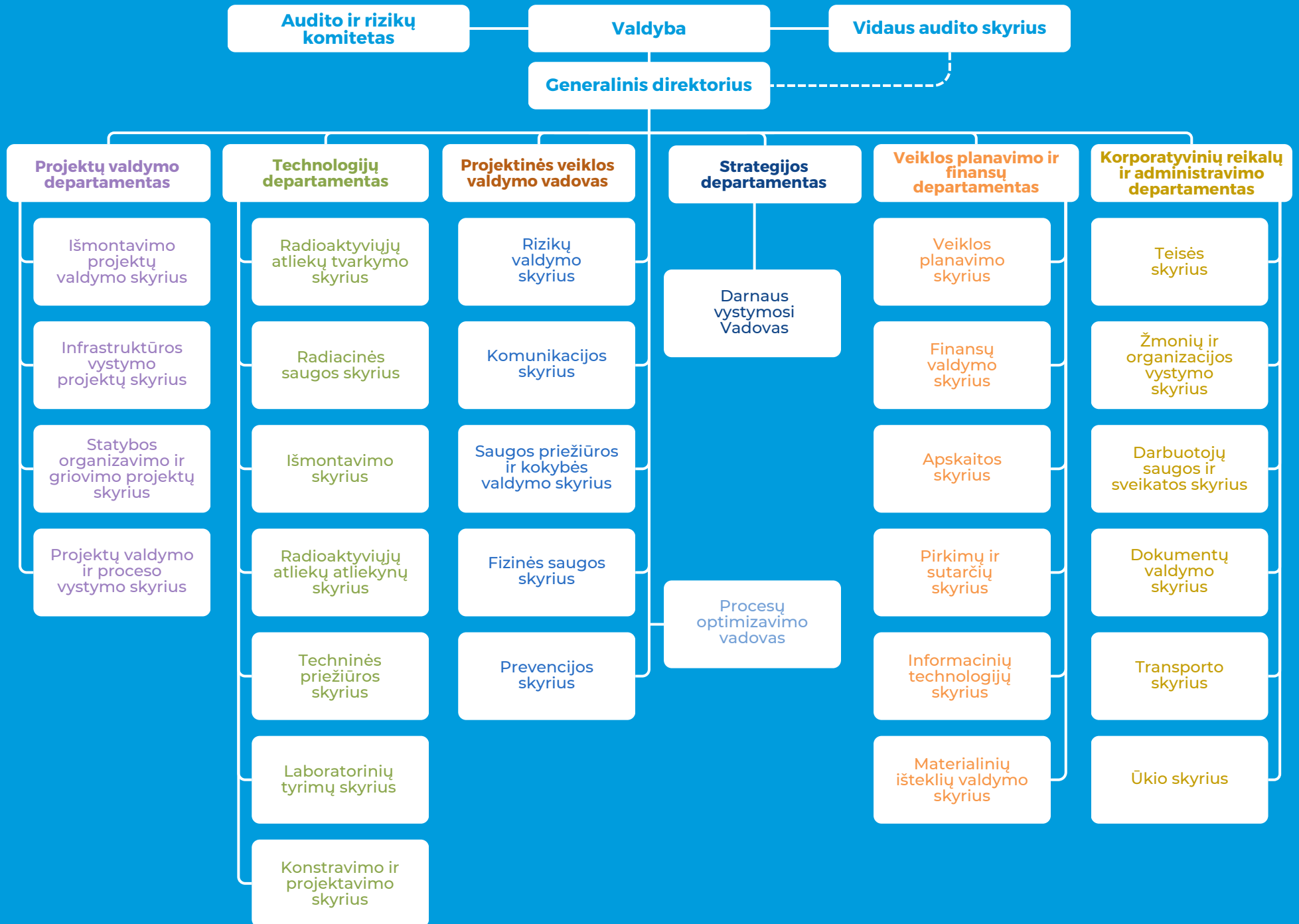
- projektų valdymo,
- technologijų,
- strategijos,
- veiklos planavimo ir finansų,
- korporatyvinių reikalų ir administravimo;

ir **kitus 7 tiesiogiai pavaldžius** įmonės generaliniam direktoriui padalinius:

- projektinės veiklos valdymo vadovą,
- vidaus audito,
- saugos priežiūros ir kokybės valdymo,
- prevencijos,
- rizikų valdymo,
- komunikacijos,
- fizinės saugos.

Diagramoje atvaizduota įmonės organizacinė struktūra įsigaliojo 2023 m. gruodžio 7 d.

ĮMONĖS VALDYBA

Pagrindinė valdybos paskirtis – prižiūrėti ir užtikrinti, kad įmonė tinkamai atliktų valstybės ir Energetikos ministerijos iškeltus uždavinius ir pasiektų strateginius tikslus.

Pagal galiojančią įmonės įstatų redakciją valdybą sudaro 5 nariai, kuriuos skiria Energetikos ministerija 4 metų kadencijai. Valdybos nariai renkami pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 patvirtintą Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašą. Valdybos sudėtis atitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytus reikalavimus: 3 iš 5 valdybos narių yra nepriklausomi nariai, į valdybos sudėtį įtrauktas darbuotojų atstovas.

Valdybos sudėtis 2023 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d.:

Vardas pavardė	Pareigos	Kadencija	Kitos pareigos
Darius Jasinskis	Nepriklausomas narys, valdybos pirmininkas	Nuo 2020-06-18	UAB FSQUARE akcininkas ir valdybos narys
Patricija Ceiko	Narė, valstybės tarnautoja	Nuo 2020-03-25	Energetikos ministerijos Branduolinės energetikos politikos grupės patarėja
Rimvydas Štilinis	Darbuotojų atstovas	Nuo 2020-03-25	VĮ IAE Projektų valdymo proceso vystymo skyriaus vyresnysis specialistas, UAB Energy cells generalinis direktorius
Laimonas Belickas	Nepriklausomas narys	Nuo 2020-03-25	UAB Orion Leasing generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas
Jurgita Radzevičė	Nepriklausoma narė	Nuo 2020-07-15	UAB „SBA Home“ generalinė direktorė

Išsamiau apie valdybos narius:

<p>Darius Jasinskis</p>	<p>Išsilavinimas: Kauno technologijos universitetas, telekomunikacijų magistras Vytauto Didžiojo universitetas, tarptautinės verslo vadybos magistras Baltic Management Institute, verslo administravimo studijos (angl. executive business administration)</p> <p>Profesinė patirtis: Projektų bei transformacijos programų valdymo patirtis telekomunikacijų ir bankininkystės srityje, vadovavimas Danske Bank A/S Baltijos šalių bankų apjungimo programai ir tolimesnių transformacijų vykdymas, Danske Bank A/S Estijos filialo direktorius, o vėliau likvidatorius 2019-2020 m. Baltic Institute of Corporate Governance (BICG) narys</p>
<p>Jurgita Radzevičė</p>	<p>Išsilavinimas: Kauno technologijos universitetas vadybos doktorantūra, Vilniaus universitetas, ekonomikos ir finansų magistras, Vilniaus universitetas, vadybos bakalauras</p> <p>Profesinė patirtis: 15 m. strateginio valdymo patirtis žemės ūkio ir FMCG³ srityje, Scandagra Eesti A/S generalinė direktorė, UAB Vikonda valdybos narė, UAB Vikeda generalinė direktorė, docentė – praktikė KTU</p>
<p>Laimonas Belickas</p>	<p>Išsilavinimas: Vilniaus universitetas ekonomikos bakalauras, Vilniaus universitetas, tarptautinės prekybos magistras, Baltic Management Institute, Tulane Universitetas N.Orleanas, JAV verslo administravimo magistrų mokymai</p> <p>Profesinė patirtis: UniCredit verslo steigimas ir vystymas Lietuvoje, vadovavimas ir verslo plėtra Baltijos šalyse, kredito komitetų narys, Nordea Bank verslo klientų finansavimo organizavimas Lietuvoje, kredito komitetų narys, vadovavimas Nordea Grupės vidaus audito padaliniiui Baltijos šalyse, narystė Europos lizingo asociacijų konfederacijos veikloje atstovaujant Lietuvą ir atstovaujant visas šalis nares statistikos ir rinkų srityje, narystė Lietuvos Investuotojų forume, kita įvairi verslo konsultacinė veikla</p>

<p>Patricija Ceiko</p>	<p>Išsilavinimas: Aplinkos inžinerijos bakalauras (šilumos, dujų tiekimo ir vėdinimo pakraipa), energetikos ir termoinžinerijos mokslo magistras (energetikos planavimo specializacija)</p> <p>Profesinė patirtis: 17 metų patirtis energetikos sektoriuje, iš jų: 14 metų teisėkūros, 8 metų strateginio planavimo patirties</p>
<p>Rimvydas Štilinis</p>	<p>Išsilavinimas: Lundo universitetas (Švedija), Industrinės elektrotechnikos fakultetas, magistro studijų 1 semestras; Kauno technologijos universitetas, energetikos inžinerijos magistras; Kauno technologijos universitetas, Elektros technologijų bakalauras Kvalifikacija – profesionalus valdybos narys, Baltic Institute of Corporate Governance (Lietuva)</p> <p>Profesinė patirtis: „Lietuvos energija“, AB, Elektros/šilumos generacijos, dujų/elektros tiekimo ir skirstymo grupė, projektų valdymo departamento direktorius; UAB „Visagino atominė elektrinė“ Branduolinės energetikos departamento direktoriaus pavaduotojas, statybos departamento direktorius, generalinis direktorius; „Lietuvos energija“, AB, projektų vadovas</p>

³ FMCG - trumpą gyvavimo ciklą turinčių (greito vartojimo / plataus vartojimo) prekės.

2023 m. įvyko 19 valdybos posėdžių, iš jų 8 posėdžiai buvo atlikti apklausos protokolo būdu. Valdybos posėdžių metu nagrinėti svarbiausi su įmonės veikla susiję klausimai, aptartas įmonės strategijos įgyvendinimas, nagrinėti kiti Valdybos kompetencijai pavesti klausimai.

2023 m. įvykę valdybos posėdžiai ir valdybos narių lankomumas:

Eil. Nr.	Posėdžio data	Posėdžio būdas	Darius Jasinskis	Laimonas Belickas	Jurgita Radzevičė	Rimvydas Štilinis	Patricija Ceiko
1	2023-01-20	Posėdis	+	+	+	+	+
2	2023-01-26	Apklausa	+	+	+	+	+
3	2023-02-27	Posėdis	+	+	+	+	+
4	2023-03-21	Apklausa	+	+	+	+	+
5	2023-03-24	Posėdis	+	+	+	+	+
6	2023-04-24	Apklausa	+	+	+	+	+
7	2023-04-27	Posėdis	+	+	+	+	+
8	2023-05-03	Apklausa	+	+	+	+	+
9	2023-05-25	Posėdis	+	+	+	+	+
10	2023-06-26	Apklausa	+	+	+	+	+
11	2023-06-30	Posėdis	+	+	+	+	+
12	2023-07-14	Posėdis	+	+	+	+	+
13	2023-08-31	Apklausa	+		+	+	+
14	2023-09-11	Posėdis	+	+	+		+
15	2023-10-17	Apklausa	+	+	+	+	+
16	2023-10-27	Posėdis	+	+	+	+	+
17	2023-11-28	Posėdis	+	+		+	+
18	2023-12-06	Apklausa	+	+	+	+	+
19	2023-12-22	Posėdis	+	+	+		+
	Iš viso	19(11+8)	19	18	18	17	19

Svarbiausi valdybos priimti sprendimai ir inicijuoti veiksmai 2023 m.:

- atnaujinti įmonės teikiamų paslaugų tarifai;
- pateikė siūlymus Energetikos ministerijai dėl l. e. p. įmonės generalinio direktoriaus paskyrimo iki bus atrinktas bei paskirtas generalinis direktorius naujai 5 metų kadencijai;
- pateikė pasiūlymus Energetikos ministerijai dėl įmonės veiklos strategijos ir rodiklių, reguliariai teikė informaciją apie tikslų įgyvendinimą;
- patvirtino naują įmonės organizacinę struktūrą;
- patvirtino darbuotojų darbo užmokesčio taisykles;
- įstatų nustatyta tvarka pritarė sandorių sudarymui;
- patvirtino Fizinės saugos, Finansinių išlaidų valdymo ir investavimo, Branduolinio saugumo, Dokumentų ir duomenų įrašų valdymo, Žmonių ir organizacijos vystymo, Suinteresuotų šalių valdymo politikas;
- pritarė metinei įmonės veiklos išlaidų sąmatai.

2023 m. sausio 20 d. posėdžio metu patvirtintas metinis 2023 metų Valdybos veiklos planas, kuriame nustatytas posėdžių grafikas, posėdžių darbotvarkių klausimai, strateginių sesijų preliminarios datos. Valdyba numatė svarstyti ne tik tipinius jos kompetencijai priskirtus klausimus, bet numatė svarstyti ir papildomus įsitraukimo klausimus, kurie buvo skirti gilesniam įmonės tam tikrų veiklų supratimui (pvz. tvarumo veiklos, svarbiausių projektų progreso informacija, identiteto ir pan.), susitikimui su darbuotojų atstovais, aktualių temų analizei. Ataskaitiniu laikotarpiu Valdybos plano buvo laikomasi, aptarti visi numatyti klausimai, iš esmės tik nežymiai koreguojant posėdžių datas.

Valdyba reguliariai atlieka savo veiklos vertinimą, kaip priemonę spręsti problemas ir gerinti savo veiklą. Valdybos veiklos vertinimas už 2023 m. planuojamas 2023 m. kovo mėnesį, bus nustatytos tobulintinos valdybos veiklos sritys, parengtas valdybos veiklos tobulinimo planas.

VALDYBOS NARIŲ ATLYGIS

Atlygį valdybos nariams nustato Energetikos ministerija teisės aktu numatyta tvarka. Nuo 2022 m. spalio 1 d. nustatytas fiksuotas mėnesinis atlygis už darbą valdyboje – 1 980,38 Eur/mėn. valdybos pirmininkui ir 1 414,56 Eur/mėn. valdybos nariui. Visiems valdybos nariams, atlygis pervedamas iki kitos mėnesio 10 dienos į jų banko sąskaitą (iki 2022 m. rugsėjo 20 d. valdybos narei, kuri yra valstybės tarnautoja, atlygis buvo pervedamas į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto sąskaitą). Papildomos naudos, kurios nėra numatytos teisės aktuose, valdybos nariams ir pirmininkui nėra skiriamos.

2023 m. valdybos nariams priskaičiuota ~ 99,90 tūkst. eurų, t. y. 28,9 tūkst. Eur daugiau nei 2022 m. (2022 m. buvo priskaičiuota 77,5 tūkst. Eur).

Valdybos narys	Atlygis, tūkst. eurų
Darius Jasinskis	25,80
Patricija Ceiko	18,40
Rimvydas Štilinis	18,40
Jurgita Užpelkienė	18,90
Laimonas Belickas	18,40
Iš viso	99,90

AUDITO IR RIZIKŲ KOMITETAS

Audito ir rizikų komitetas yra sudarytas valdybos sprendimu ir yra pavaldus ir atskaitingas valdybai. Audito ir rizikų komitetas turi Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme ir kituose susijusiuose teisės aktuose apibrėžtas teises bei pareigas, ir veikia kaip patariamasis valdybos organas įmonės vidaus kontrolės ir veiklos rizikų valdymo srityse. Komiteto veiklą reglamentuoja 2020 m. rugsėjo 10 d. patvirtinti atnaujinti Audito ir rizikų komiteto nuostatai. Pagrindinės komiteto funkcijos – didinti įmonės valdybos darbo efektyvumą, komitetui veikiant nepriklausomai ir teikiant valdybai rekomendacijas rizikų valdymo, kontrolės, išorės ir vidaus audito srityse. Audito ir rizikų komitetą sudaro ne mažiau, kaip 3 nariai, iš kurių 2 yra nepriklausomi. Komiteto narius 4 metų laikotarpiui skiria ir jų atlygį nustato valdyba.

Audito ir rizikų komiteto sudėtis:

Pareigos komitete	Vardas, pavardė, kitos pareigos	Kadencija	Išsilavinimas
Nepriklausoma narė, komiteto pirmininkė	Laura Garbenčiūtė-Bakienė AB Klaipėdos uostas audito komiteto narė, VĮ Turto bankas audito komiteto narė, UAB Baltijos ekonomistas savininkė ir direktorė	Nuo 2020-07-23	Vilniaus Gedimino technikos universitetas, finansų magistras; Kauno technologijos universitetas, verslo administravimo bakalauras
Nepriklausomas narys	Laimonas Belickas UAB Orion Leasing generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas	Nuo 2020-07-23	Vytauto Didžiojo universitetas, bakalauras, Klaipėdos universitetas, magistras Baltic Management Institute, verslo administravimo magistras
Nepriklausoma narė	Jurgita Radzevičė UAB „SBA Home“ generalinė direktorė	Nuo 2020-10-21	Kauno technologijos universitetas, vadybos doktorantūros studijos Vilniaus universitetas, ekonomikos ir finansų magistras Vilniaus universitetas, vadybos bakalauras

Komiteto posėdžiuose stebėtojo teisėmis valdybos pavedimu dalyvauja valdybos narė Patricija Ceiko.

2020 m. spalio 26 d. audito ir rizikų komiteto nariai komiteto pirmininke išrinko Laurą Garbenčiūtę-Bakienę. Laura Garbenčiūtė – Bakienė turi Tarptautinio vidaus audito instituto vidaus audito lyderystės sertifikata, priklauso Kalifornijos atestuotų apskaitininkų asociacijai bei Atestuotų diplomuotų apskaitininkų asociacijai (ACCA; Didžioji Britanija). Jos profesinė patirtis apima strateginį planavimą, įmonės veiklos efektyvumo vertinimą rizikų valdymo ir vidaus kontrolės srityse.

2023 m. įvyko 15 audito ir rizikų komiteto posėdžių.

Audito ir rizikų komiteto posėdžiai bei narių lankomumas:

Eil. Nr.	Posėdžio data	Laura Garbenčiūtė-Bakienė	Laimonas Belickas	Jurgita Radzevičė
1	2023-01-23	+	+	+
2	2023-02-09	+	+	+
3	2023-03-22	+		+
4	2023-03-31	+	+	
5	2023-04-17	+	+	+
6	2023-05-18	+	+	+
7	2023-06-15	+	+	+
8	2023-07-27	+		+
9	2023-08-22	+	+	+
10	2023-09-21	+		+
11	2023-10-19	+		+
12	2023-11-10	+	+	+
13	2023-12-08	+	+	+
14	2023-12-15	+		+
15	2023-12-22	+	+	+
	Iš viso	15	10	14

Svarbiausi 2023 m. audito ir rizikų komiteto priimti sprendimai:

- nepriklausomo auditoriaus atliekamo finansinių ataskaitų audito proceso stebėseną ir išvadų apie įmonės finansines ataskaitas projektų aptarimas;

- įmonės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumo stebėseną kibernetinės saugos, informacinės saugos, korupcijos prevencijos, sankcijų valdymo, pirkimų, sprendimų priėmimo ir kitose srityse;
- įmonės veiklos procesų veiksmingumo vertinimas ir rekomendacijų dėl gerinimo teikimas;
- vidaus audito proceso organizavimo efektyvumo stebėseną;
- susipažinimas su įmonės vadovybei pateiktomis vidaus audito rekomendacijomis ir pastebėjimais;
- stebėseną, ar įmonės vadovybė tinkamai atsižvelgia į vidaus audito, nepriklausomos audito įmonės ir išorės reguliatorių teikiamas rekomendacijas ir pastabas.

AUDITO IR RIZIKŲ KOMITETO NARIŲ ATLYGIS

Nuo 2022 m. spalio 1 d. už veiklą audito ir rizikų komitete jo nariams nustatytas fiksuotas mėnesinis atlygis 1 400 Eur/mėn. komiteto pirmininkui, 1 100 Eur/mėn. komiteto nariui ir 500 Eur/mėn. komiteto nariui, kuris yra ir valdybos narys. Atlygis audito ir rizikų komiteto nariams mokamas iki kito mėnesio 10 dienos. Papildomos naudos, kurios nėra numatytos teisės aktuose, komiteto nariams ir pirmininkui nėra skiriamos.

Už darbą Audito ir rizikų komitete 2023 metais jo nariams buvo paskirtas 31,20 tūkst. eurų atlygis.

Komiteto narys	Dalyvauta posėdžių, kartai	Atlygis, tūkst. eurų
Laura Garbenčiūtė – Bakienė	15	18,20
Jurgita Radzevičė	14	6,50
Laimonas Belickas	10	6,50
Iš viso	13	31,20

SVARBIAUSI ĮVYKIAI IR VEIKLOS REZULTATAI

Apibendrinant įmonės veiklą už 2023 metus pažymėtina, kad metai buvo intensyvūs ir produktyvūs strateginės plėtros galimybių atžvilgiu. Įvyko net trys strateginės sesijos, skirtos stiprinti darnumą ir jo integraciją į įmonės bendrą veiklą, suvokti įmonės galimą vaidmenį naujai išryškėjančių lokalių ir globalių tendencijų fone, bei didelis dėmesys buvo skirtas didesnių teigiamų pokyčių galimai duosiančių priemonių paieškai, ypač, organizacijos vystymo srityje.

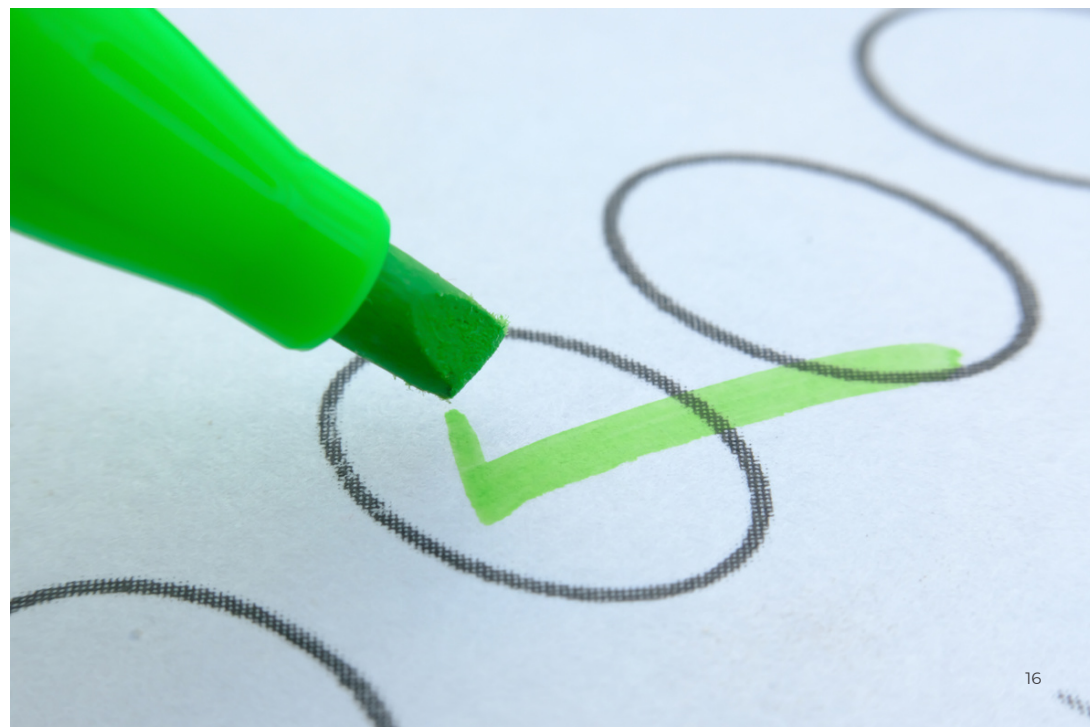
Palyginus su 2022 metais didėjo gamybinės apimtys: 14 % išaugo įrangos išmontavimo apimtys, nugriauta daugiau statinių ir priartėta prie sudėtingesnių objektų griovimo; beveik 49 % daugiau sutvarkyta istorinių RA bei pradėtas ir didele dalimi įvykdytas radioaktyviųjų atliekų iškrovimas iš Maišiagalos RAS ir pervežimas į IAE. Pilnai įvykdyta labai mažo aktyvumo trumpaamžių RA dėjimo į atliekyną 2-oji kampanija „uždaranti“ karštųjų bandymų etapą, po kurio laukiama leidimo atliekyno pramoninei eksploatacijai.

Investicinių projektų vykdyme reikšminga pažanga yra tai, kad buvo išanalizuoti reaktoriaus šerdžių išmontavimo ir jo RA tvarkymo variantai ir pasiūlyti rekomenduojamas ir alternatyvus sprendimai, kurie, savo ruožtu, bus pagrindu reaktoriaus zonos išmontavimo koncepcinio projekto parengimui. Šiuo metu vykstantis projektavimo variantų ataskaitų derinimo darbas svarbūs tuo, kad to pasėkoje tikimasi geresnio supratimo kiek gali trukti ir kainuoti svarbiausias projektas, lemiantis viso IAE eksploataavimo nutraukimo pabaigą.

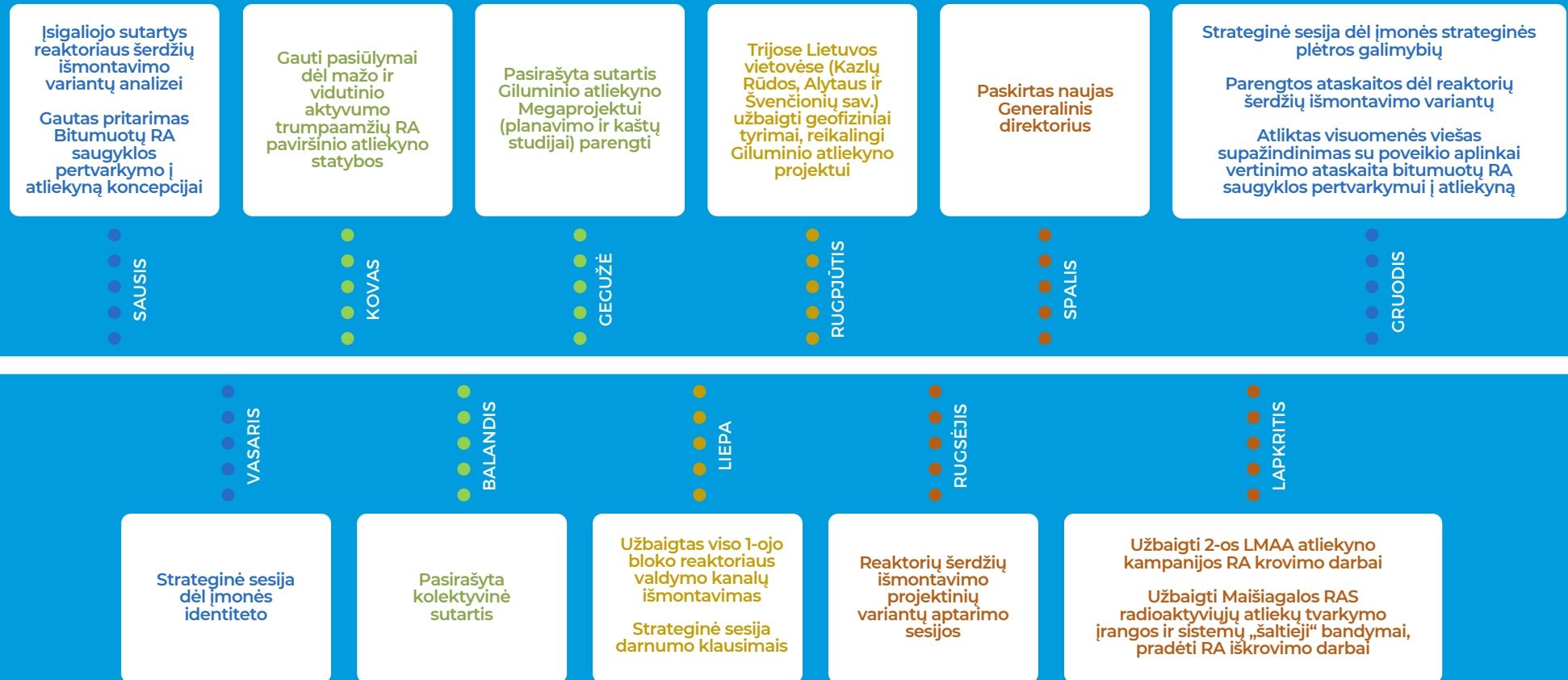
Metų viduryje įmonė paskelbė viešojo pirkimo konkursą dėl paviršinio atliekyno inžinerinio barjero modelio įrengimo, kurio paskirtis yra pagrįsti atliekynui pasirinkto statybos sprendinių tinkamumą. Modelis bus statomas realioje aplinkoje ir naudojamas verifikuoti atliekyno dangų ir rūsijų pamato pagrindo filtracijos koeficientus, taip pat kitų fizinių ir mechaninių savybių stebėjimui. Sutartis pasirašyta metų pabaigoje ir apima mokslinių tyrimų programų parengimą, projektavimą ir modelio statybą.

Svarbu pažymėti, kad buvo pagrįstos galimybės pertvarkyti IAE teritorijoje esančius pramoninių atliekų sąvartyną („poligoną“) bei bitumuotų RA saugyklą. Šie seni objektai neatitiko šiuolaikinių (griežtesnių) reikalavimų ir buvo rizika, kad, nepasitvirtinus galimybei „poligoną“ išlaisvinti nuo radiacinės kontrolės, o bitumuotų RA saugyklą pertvarkyti į atliekyną, būtų tekę ieškoti kitų būdų kaip sutvarkyti šias atliekas, kas būtų galėję pareikalauti daug didesnių laiko ir finansinių sąnaudų. Įmonės žiniomis bitumuotų RA saugyklos (14 422 m³ atliekų) pertvarkymas į atliekyną yra pirmasis tokio pobūdžio projektas pasaulyje, todėl IAE patirtis yra svarbi visai branduolinei bendruomenei.

Ilgaamžių RA atliekyno statyba turėtų prasidėti tik po kelių dešimtmečių, tačiau jam tinkamos vietos paieška ir susiję tyrimai yra ilgalaikė užduotis. Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ekspertai integruotos peržiūros misijos (ARTEMIS) metu LR Energetikos ministerijos ir VĮ IAE prašymu įvertino įmonės vykdomą potencialiai tinkamų giluminio atliekyno įrengimo vietų atrankos procesą ir gruodžio 18 d. paskelbtoje galutinėje ataskaitoje patvirtino, kad Lietuva tinkamai įgyvendina giluminio atliekyno įrengimo projekto pradinio etapo veiklas dėl įrengimo vietų atrankos proceso.

SVARBIAUSI ĮVYKIAI

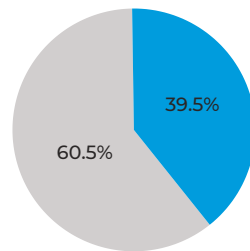
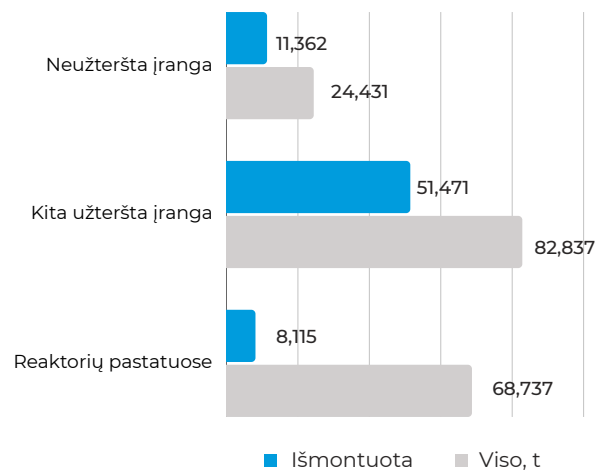
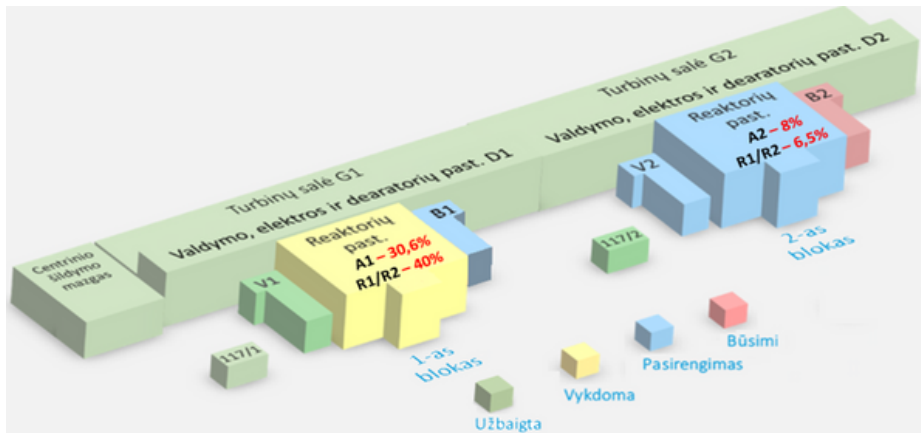

POATASKAITINIS LAIKOTARPIS (IKI 2024-02-29)

Sausio 12 d. įsigaliojo paviršinio atliekyno inžinerinio barjero modelio tyrimų programų parengimo, projektavimo ir statybos sutartis
 Vasario 26–29 d., įmonėje vyksta Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ekspertų misija branduolinės energetikos objektų ir jų aikštelių radiologinės kontrolės panaikinimo klausimais

IŠMONTAVIMAS

Turimais duomenimis išmontuotinos įrangos ir jai priskiriamų medžiagų yra apie 180 tūkst. tonų. Iš jų, apie 86 % yra užteršta radionuklidais. Tokios įrangos išmontavimas yra sudėtingesnis, nes ne tik stipresnė jonizuojančios spinduliuotės įtaka darbus atliekančiam personalui, bet ir pati įranga yra sudėtingesnės konfigūracijos, dėl išsidėstymo ankštumo sunkiai pasiekiami, didelė medžiagų ir formų, kurios turės būti išmontuotos ir apdorotos, įvairovė (skirtingas storis, įvairūs metalų lydiniai, grafitas, asbesto turintys komponentai ir pan.).

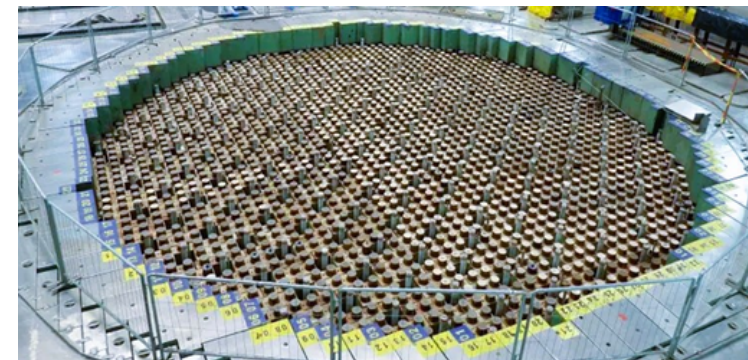

IAE EN pabaigos data didžiąja dalimi priklauso nuo išmontavimo tempo. Per pastaruosius 3 metus metinės apimtys augo maždaug po 600 t. 2023 m. pasiektas tempas – 4 644 tonų, sudaro apie pusę reikiamo tempo ir sekantiems metams numatyta padidinti beveik 1 000 t. Tempo didinimui didelę reikšmę turi pasirengimo etapas – projektinių ir licencijavimo dokumentų rengimas, reikalingų paslaugų, darbų bei įrangos pirkimai. Išmontavimo potencialas vertinamas parengties išmontavimui lygiu. Šis rodiklis indikuoja, kiek yra paruoštų apimčių, t.y., kiek tonų įrangos jau turi parengtus ir suderintus visus reikalingus dokumentus ir leidimus darbams. Kaip matyti iš pateikto darbų statuso, leidimus turi 1-ojo bloko R1/R2 zonos (virš ir po reaktoriaus esančios įrangos – garo ir vandens komunikacijos, reaktoriaus kanalai) bei dalis A1 bloko (visa įranga, technologinėje schemoje esanti tarp reaktoriaus ir turbinų). Visus ataskaitinius metus parengties lygis buvo pakankamas tam, kad užtikrintų sekančio ketvirčio išmontavimo planus. Bet norint pasiekti 2025 metams planuojamas apimtis, reikia spartinti pasirengimo etape esančius projektus.

2023 m. buvo pradėtas rengti technologinis projektas ir saugos analizės ataskaita (TP ir SAA) B1 bloko įrangai (spec. cheminio vandens valymo korpusas), parengta ir derinimui VATESI pateikta 2-ojo bloko R1/R2 zonų bei A2+V2 blokų įrangos išmontavimo TP ir SAA.

Užterštos įrangos išmontavime 2023 metais pasiekta reikšminga gairė – iš 1-ojo bloko reaktoriaus ištraukti ir sutvarkyti visi valdymo ir apsaugos kanalai (235 vnt.) ir pradėtas technologinių bei reflektoriaus aušinimo kanalų išmontavimas. Viso kiekviename reaktoriuje yra po 2 070 vnt. kanalų. Pasiekimas svarbus tuo, kad pradėtas naujo - D, E⁴ klasės ilgaamžių atliekų, įskaitant grafitą, – srauto tvarkymas, o įrangos testavimo metu pasiekti

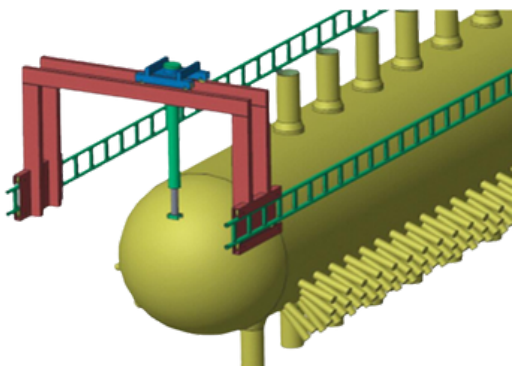
rezultatai, tokie kaip vidutinis kanalų išmontavimo tempas (10-12 vnt./sav.), pakuočių užpildymo atliekomis lygis ir pan. leido realistiškiau įvertinti ir suderinti viso technologinio proceso logistinę grandinę.

Nuo kanalų nuimtų grafito žiedų pakavimui į statines pačios įmonės pajėgomis buvo pagamintas specialus dozatorius. Analogiška įranga jau gaminama ir 2-ojo bloko reaktoriaus kanalų išmontavimui, kad būtų galima darbus vykdyti lygiagrečiai. Pačioje metų pabaigoje įmonė baigė rengti ir VATESI derinimui pateikė 2-ojo bloko reaktoriaus zonų R1/R2 (garo ir vandens komunikacijų, susietų su kiekvienu reaktoriaus kanalu) išmontavimo technologinį projektą bei saugos analizės ataskaitą, kurių pagrindu yra gaunamas leidimams išmontavimo darbams.

2023 m. I pusmetį į IAE buvo pristatyta nuotolinio valdymo įranga ir atlikti jos bandymai. Taip įmonė žengė į kitą – robotizuoto išmontavimo lygį.

Viena iš galimų BS išmontavimo koncepcijų

Vienas iš sudėtingesnių įrangos išmontavimo projektų yra būgnų-separatorių (BS), kuriuose, veikiant elektrinei, vyko garo, išeinančio iš kiekvieno reaktoriaus kanalo, atskyrimas nuo vandens tolesniam padavimui į turbinas, išmontavimas. Projekto sudėtingumas slypi įrangos dydyje: 33 m ilgio ir beveik 3 m diametro cilindro formos indas su viduje esančia separavimo konstrukcija, kuri dėl tiesioginio kontakto su reaktoriaus šilumnešiu yra labai užteršta radionuklidais, bei turintis šimtus garo-vandens komunikacijų jungčių. Tokių separatorių yra po 4 kiekviename IAE bloke, kiekvienas jų sveria virš 300 tonų. Dėl galimo radiacinio poveikio reikalingas robotizuotas darbas, todėl įmonė perka patirtį turinčių ekspertų paslaugas suprojektuoti tokią įrangą ir atlikti išmontavimą.

2023 m. užbaigtas 1-asis pirkimo etapas, skirtas įvertinti potencialių tiekėjų rinką, projekto kainą ir terminus, ir jų pagrindu buvo paskelbtas 2-asis. Rugsėjį buvo gauti konkurso dalyvių pasiūlymai ir šiuo metu vyksta jų vertinimas bei derinami dokumentai dotacijai.

Be įrangos, kontroliuojamoje zonoje dar buvo išmontuota 4 350 tonų gelžbetonio konstrukcijų. Tai 100 tonų daugiau nei planuota.

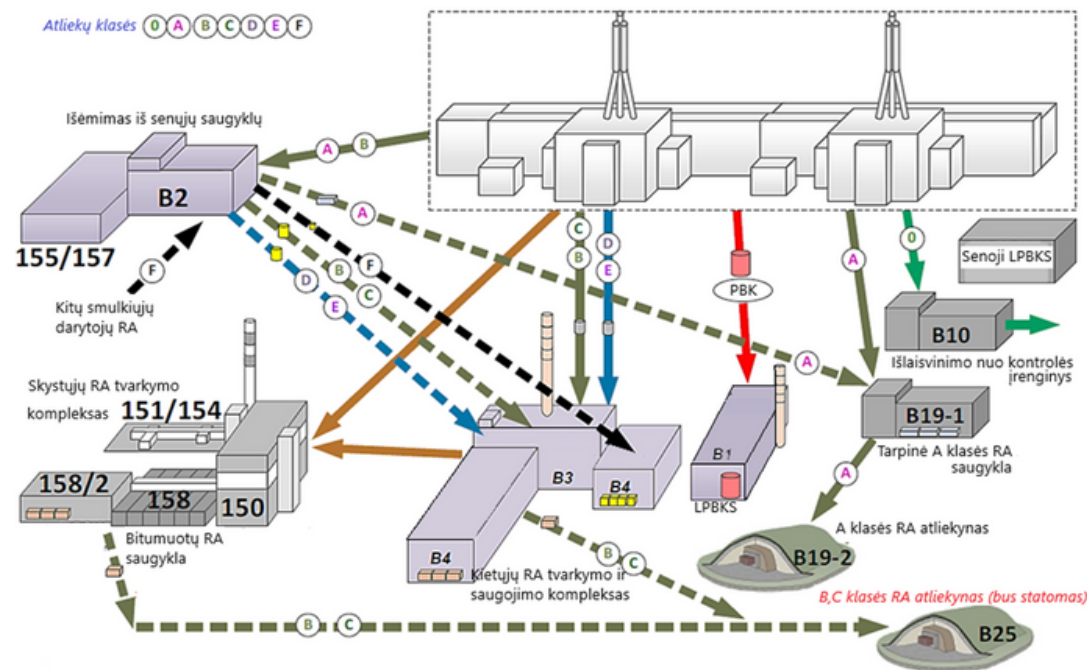
NEBENAUDOJAMŲ STATINIŲ GRIOVIMAS

2023 m. buvo sudaryta statinių duomenų bazė ir jų griovimo planas. Remiantis gautais duomenimis, įmonei priklauso 566 statiniai, turintys unikalius Nekilnojamo turto registrų centro numerius, o įvertinus, kurie

objektai turi likti ilgesniam nei IAE eksploatacijos nutraukimas laikui (pvz., branduolinio kuro saugykla yra suplanuota 50-čiai metų, o atliekynai – šimtui metų ir daugiau), griautinų yra arti keturių šimtų statinių. Taip pat buvo atliktas vertinimas, kuriuos statinius galima nugriauti artimoje – iki 2027 m. – perspektyvoje ir parengtas planas-grafikas. Iki 2023 m. pabaigos viso yra nugriauti 49 statiniai, iš kurių 18 buvo nugriauta per 2023-uosius. Dauguma jų buvo smulkūs inžinerinių tinklų objektai, o reikšmingesniu pasiekimu laikytina fizinės saugos perimetrą sudarančio 5 aukštų administracinio-laboratorinio pastato Nr. 129 griovimo pradžia bei leidimo griauti pastatą Nr. 117/2, kuriame buvo reaktoriaus avarinio aušinimo sistemos, gavimas.

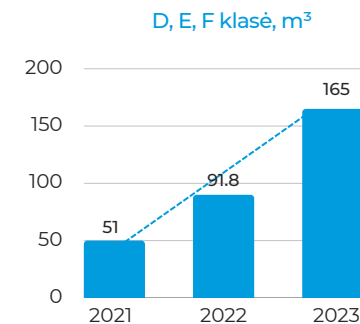
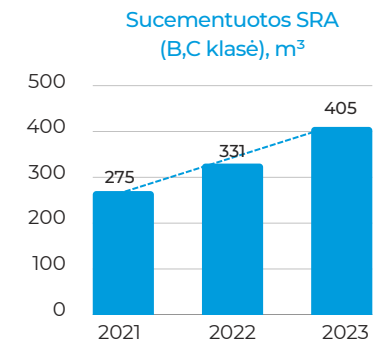
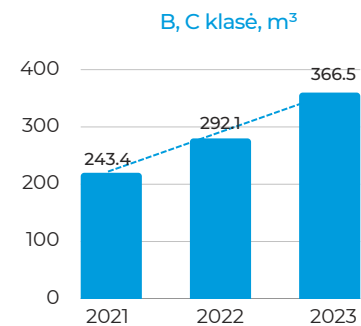
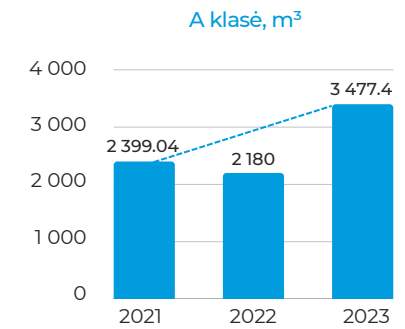
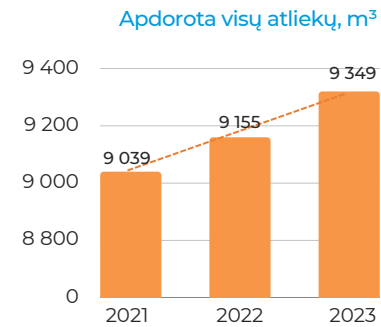
RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

IAE yra viena didžiausių jėginių pasaulyje, todėl ir jos veiklos atliekų kiekiai, kuriuos reikia tinkamai sutvarkyti, yra dideli. Tai svarbus faktorius, galintis nulemti EN pabaigos datą, todėl radioaktyviųjų atliekų tvarkymui – jo spartai keliami atitinkami lūkesčiai.

Atliekos įmonėje tvarkomos atsižvelgiant į jų radiologines, fizines ir kitas savybes, t.y., išskiriami atskiri RA srautai ir taikomos skirtingos apdorojimo technologijos. Įmonė privalo sureguliuoti atliekų tvarkymo srautus taip, kad nesudarytų „kamščiai“ ir būtų pasiektas reikiamas našumas. Šiam tikslui atliekamos procesų optimizavimo analizės, rengiami RA tvarkymo tiksliniai planai-grafikai. Neskaitant kasmetinių „lokalų“ planų, 2023 m. buvo sudaryti trumpaamžių ir ilgaamžių RA tvarkymo tiksliniai planai visam EN laikotarpiui. Šie planai, yra struktūruotas pagrindas, sudarantis sąlygas sistemingai optimizuoti RA tvarkymo procesą, jie bus atnaujinami atsižvelgiant į pasiektą rezultatą bei galimus ateities pokyčius.

Viso per 2023 m. apdorota apie 9 350 m³ atliekų:

Aukštesni rezultatai pasiekti visose RA kategorijose. Dalinai tai susiję su didėjančia patirtimi, nes Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo kompleksas pradėjo veikti pramoniniu režimu nuo 2022 m. kovo, bet nemažą indėlį didėjančiam galutiniam rezultatui davė ir tai, kad buvo išmontuota daugiau įrangos ir iškrauta daugiau istorinių RA. Pažymėtina ir tai, kad įmonė tuo pačiu vykdė ir Maišiagalos RA tvarkymą nedidindama atliekų tvarkymo programai skirtų žmogiškųjų išteklių, o Skystųjų RA tvarkymo komplekse pagerintas pernai metų rekordas: 2022 m. apdorota (sucementuota) 331 m³ RA, o 2023 m. – 405 m³ RA.

Iš viso 2023 metų radioaktyviųjų atliekų, kurias paėmėme iš jų pirminės vietos, kiekio (9 350 m³) daugiau nei pusę (4 935 m³) buvo išvalytos ir sutvarkytos kaip neradioaktyvios, o likusios RA buvo atitinkamai apdorotos ir supakuotos tolesniam talpinimui į saugyklas ir atliekynus.

Iš viso 2023 m. RA kiekio pagaminta pakuočių [vnt.]:

Projektinė vieno konteinerio talpa:

	~15-19 m ³	128 ICX	Labai mažo aktyvumo trumpaamžės (A klasė)
	~1m ³ ; ~0,9 m ³	251 + 390 FIBS + ryšulių	
	~3,6 m ³	35 KTZ	Mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžės (B,C klasė)
	talpina po 8 statines (200 litrų)	402 FANP (sucementuotą RA)	
	~3,2 m ³	46 ILW-LL	Mažo ir vidutinio aktyvumo ilgaamžės (D,E,F klasė)
	talpina po 8 statines (200 litrų)	58 FANP (grafito RA)	

Galutinės pakuotės su RA perkeltos į saugyklas, kur saugomos tol, kol bus įrengti jų aktyvumo klasę tenkinantys atliekynai. 2021 m. buvo baigtas statyti labai mažo aktyvumo trumpaamžių atliekų (A klasės) atliekynas – LMAA, ir šiemet buvo įvykdyta 2-oji dėjimo kampanija, kurios metu buvo pervežta ir sudėta 3 590 m³ anksčiau paruoštų RA.

INFRASTRUKTŪROS ĮRENGIMAS

Didžioji dalis IAE eksploatavimo nutraukimui reikalingos infrastruktūros jau yra įrengta, tačiau vis dar yra keletas labai svarbių objektų, kuriuos dar reikia artimiausiu metu pastatyti ar atlikti modernizaciją.

Pirmiausia tai - **paviršinis atliekynas, skirtas mažo ir vidutinio radioaktyvumo atliekoms**. Šis projektas atsilieka nuo tikslinio grafiko, nes dar kartą teko kartoti viešo pirkimo konkursą, o paskutinio konkurso, kurio pasiūlymų teikimas baigėsi 2023 m. kovo mėn., potencialus nugalėtojas Nacionalinio saugumo komiteto vertinimu neatitiko kriterijų ir sandoris su juo negalėjo būti sudarytas, todėl vėl buvo grįžta į pirkimo procedūrą. Sekančio kandidato pasiūlymas viršijo numatytą biudžetą, todėl iki galimos sutarties dar reikia su lėšų administratoriumi išspręsti biudžeto didinimo klausimus. Nepaisant nepasiektos pagrindinės rangos sutarties pasirašymo gairės, buvo sudarytos kitos (tiek, kiek galima neturint pagrindinės rangos sutarties) su atliekyno statybą susijusios sutartys: atliekyno inžinerinio barjero modelio, techninio projekto koregavimo ir FIDIC paslaugų.

Bitumuotų radioaktyviųjų atliekų saugyklos pertvarkymas į atliekyną.

Sausio mėn. VATESI pritarė pertvarkymo koncepcijai, o balandžio pradžioje buvo gautas VATESI pritarimas saugos analizei. Vėliau parengta Poveikio aplinkai vertinimo programa ir ataskaita, kuri pateikta šalies visuomenei ir kaimyninių šalių supažindinimui su planuojama ūkine veikla. Planuojama, kad sprendimas dėl ūkinės veiklos bus priimtas 2024 m. liepą, po kurio prasidės atliekyno projektavimo etapas.

IAE teritorijoje esančio pramoninių atliekų sąvartyno, taip vadinamo **Poligono**, atliekos (30 842 m³) priskirtos labai mažo aktyvumo (A) klasei. Kadangi tai trumpaamžės ir praktiškai išlaisvinimo ribą atitinkančios atliekos, joms bus taikomas sąlyginis išlaisvinimas. 2023 m. buvo atlikti visi reikalingi tyrimai ir parengta ataskaita, o VATESI parengė atitinkamus pakeitimus į BSR-1.9.2-2018 „Radionuklidų nebekontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių medžiagoms ir atliekoms, susidarančioms branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais metu, nustatymas ir taikymas“, kurie įsigalios 2024-05-01. Tokiu būdu neapibrėžtumas dėl šių atliekų ir rizika, kad jo sutvarkymas

pareikalaus nenumatytų lėšų buvo reikšmingai sumažinta. Radiologinės kontrolės panaikinimo darbus numatoma pradėti po to, kai bus iškrautos RA iš šalia esančių senųjų saugyklių pastatų.

Maišiagalos RA saugyklos eksploatavimo nutraukime 2023 m. pasiekta labai daug: buvo baigti statybos darbai. Senos saugyklos vietoje pastatyta moderni infrastruktūra: laikini statiniai, inžineriniai tinklai ir komunikacijos. RA iškrovimui iš rūšio įrengtas „kesonas“ – daugiasluoksnis statinys su ventiliacijos, radiacinės kontrolės, apšvietimo, gaisrinės signalizacijos ir kitomis sistemomis, skirtomis apsaugoti aplinką nuo galimo taršos ir kitų rizikų. 2023 m. lapkritį atlikus reikiamus bandymus, iki metų pabaigos buvo iškrauta ir pervežta į IAE daugiau nei 300 m³ RA. Tai sudaro maždaug pusę tikėtino MRAS esančių atliekų tūrio. Projektą atidžiai stebi tiek Tarptautinė atominės energijos agentūra, tiek kitos panašius atliekynus dar besiruošiančios išmontuoti šalys. Lietuva bus viena pirmųjų pasaulyje, išmontavusi atliekyną pagal aukščiausius tarptautinius saugos reikalavimus. Kai iš Maišiagalos saugyklos bus išvežtos visos atliekos ir bus patvirtinta, kad saugyklos teritorijoje neliko užterštų konstrukcijų ir grunto, teritorija bus grąžinta visuomenei.

Elektros energijos tiekimo IAE vartotojams schemų optimizavimo projektas svarbus tuo, kad senoji schema yra susidėvėjusi ir praradusi patikimumą, reikalauja didelių aptarnavimo sąnaudų, be to, dalis, kuri yra pastatuose, turės būti išmontuota, kad atlaisvinti juos prieš griovimą. Projekto apimtyje 2023 m. buvo baigtas modulinio skirstymo punkto (MSP) su dviem 6/0,4 kV transformatoriais montavimas. Metų pabaigoje pradėtas naujos elektros transformatorinės pastotės (110/6 kV) per kurią bus pajungti nauji už aikštelės esantys objektai – saugyklos ir atliekynai, bei pačios aikštelės vartotojai per jau minėtą MSP, projektavimas bei 110/6 kV skirstyklos ir dviejų 110 kV elektros perdavimo linijų statybos konkurso pasiūlymų vertinimas, paskelbtas pirkimas elektros energijos tiekimo IAE vartotojams iš būsimos transformatorinės pastotės darbams.

Saulės jėgainės įrengimas įmonei svarbus prisidedant prie tvarumo iniciatyvų - ŠESD išmetimų ir suvartojamos energijos kaštų mažinimo. Gegužę buvo gauta galimybių studija, kuri pateikė išvadas dėl jėgainės galingumo (pasiūlyta 5 MWp) ir kitų techninių parametų. Buvo parengta paraiška finansavimui ir jos derinimo su lėšų administratoriumi eigoje iškilo eilė klausimų, kuriems atsakyti reikalinga tos srities ekspertų pagalba, bei bus peržiūrėtos projekto apimtys.

Giluminis atliekynas (GA), kuriame ateityje bus galutinai sutvarkytas panaudotas branduolinis kuras ir kitos ilgaamžės RA, šiai dienai yra vienintelis žinomas tvarus galutinis tokių atliekų sutvarkymo būdas. Nors esamos laikinos saugyklos suprojektuotos saugoti atliekas 50 metų, bet įmonė jau dabar ruošiasi ir įgyvendina pirmąją - konceptualaus planavimo stadiją. 2023 m. buvo parengti bendrieji saugos kriterijai, aikštelės aprašomasis modelis, atlikti geofiziniai tyrimai bei atliktas pirminis teritorijų prioritetizavimas. Taip pat parengtas GA įrengimo molinio pagrindo uolienose bendrosios koncepcijos ataskaitos projektas bei vyksta GA įrengimo kristalinio pamato uolienose bendrosios koncepcijos parengimo konkurso pasiūlymų vertinimas

Gegužę buvo pasirašyta sutartis GA projekto vykdymo planavimo ir kainos įvertinimo studijai (Megaprojektui) parengti, kurios pagrindu bus nustatytas bazinis GA įgyvendinimo scenarijus, parengta projekto įgyvendinimo strategija ir įvertinta aktuali projekto kaina.

Nepriklausomas TATENA ekspertų vertinimas parodė, kad GA įrengimo projekto pradinio etapo veiklos įgyvendinamos tinkamai ir rekomendavo labiau įtraukti visuomenę į būsimą GA vietos parinkimo klausimus.

Kadangi Giluminio atliekyno projektas sulaukia vis daugiau dėmesio visuomenėje, tad kartu su išorės komunikaciniais partneriais buvo parengtas šio projekto viešinimo planas, ir viešinimo kampanija bus vykdoma 2024m.

Kadangi VĮ Ignalinos AE yra vienintelė radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įmonė šalyje, yra įpareigota numatyti kaip bus užtikrintas kitų smulkiųjų radioaktyviųjų atliekų darytojų RA tvarkymas po IAE eksploatacijos nutraukimo. Tuo tikslu 2023 m. įmonė parengė techninės specifikacijos projektą rinkos tyrimams, skirtiems nupirkti studiją, kurioje, įvertinus reikalingos po 2038 m. infrastruktūros poreikį ir atliktus reikalingos infrastruktūros išlaikymo sąnaudų skaičiavimus, bus pasiūlytas **Smulkiųjų radioaktyviųjų atliekų darytojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo po 2038 m.** modelis. Buvo išsiųsti kvietimai dalyvauti rinkos tyrime galimiems paslaugos tiekėjams ir šiuo metu atliekama rinkos tyrimo rezultatų analizė.

ĮMONĖS VIDINIAI PROCESAI

Įmonės vidinių procesų kokybė yra esminė sąlyga gamybinių ir projektinių tikslų pasiekimui. Pirmiausia tai pasakytina apie žmogiškųjų išteklių valdymą (pritraukimą, kompetencijų ugdymą ir įgalinimą), pirkimų procesą ir projektų valdymą, nes šiandien nuo jų rezultatų labiausiai priklauso visos kitos veiklos. Nemažiau svarbūs yra ir kiti procesai – saugos užtikrinimas, rizikų valdymas, planavimas, komunikacija ir kt., iš esmės – visa valdysena. Valdysenos gerinimo iniciatyvos diegiamos nuolat, ir įmonės modus operandi peržiūrimas ir keičiamas taip, kad atitiktų laikmečio realijas.

2023 metais įvykę esminiais pokyčiai ir pasiekimai šioje srityje:

- baigtos derybos su VĮ IAE nepriklausoma profesine sąjunga ir pasirašyta Kolektyvinė sutartis, kuri IAE darbuotojų konferencijoje priimta taikyti visiems įmonės darbuotojams;
- įvyko net 3 strateginės sesijos, skirtos įmonės misijai, vizijai bei vertybėms (identitetui), darnumo integracijos stiprinimui bei įmonės veiklos strategijos plėtrai;
- parengta suinteresuotų šalių įsitraukimo politika;
- įgyvendinta didžioji dalis su Valdyba suderintų projektų valdymo brandos didinimo gairių ir beveik visos rizikų valdymo brandos didinimo gairės, numatytos 2023 metams;
- jau 12 įmonės projektų vadovų yra sertifikuoti PMP (angl. Project Management Profesional);
- visiems įmonės įvairių lygių vadovams suorganizuoti lyderystės ir vadovavimo kompetencijų ugdymo mokymai;
- organizacinėje struktūroje įvesti Projektinės veiklos valdymo vadovo ir Strategijos departamento vienetai siekiant sustiprinti šias funkcijas;
- atnaujintas IAE darbuotojų įsitraukimo, įgalinimo ir darbdavio įvaizdžio gerinimo priemonių planas;
- atnaujinta darbuotojų veiklos vertinimo sistema;
- atlikta pirkimų proceso analizė bei parengtas proceso gerinimo planas;
- IAE vidaus kontrolės efektyvumas pagal COSO (angl. Committee of Sponsoring Organizations Enterprise Risk Management) metodą ir vidaus kontrolė buvo įvertinta „Gerai“.

Toliau diegiamas 2022 m. pradėtas taikyti naujas strateginių tikslų kaskadavimo metodas (naudojant X-matricos) susiejantis įmonės ir padalinių bei asmeninius tikslus.

2024 m. sausio 24 d. įmonėje įvyko sertifikavimo priežiūros auditas, kurio metu UAB GCERT Baltic vertino IAE vadybos sistemos atitiktį tarptautiniam kokybės vadybos standartui ISO 9001. Neatitiktčių ar pastebėjimų nenustatyta, o tai reiškia, kad IAE vadybos sistema atitinka ISO 9001 standartą ir gerąsias tarptautines vadybos praktikas.

SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI IR VALSTYBĖS LŪKESČIAI

SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-193 „Dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašo patvirtinimo“, patvirtintu 2022 m. gegužės 5 d., Įmonei nustatytas vienas specialusis įpareigojimas, apimantis visą jos veiklą:

„Branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas (apimantis ir tam reikalingos infrastruktūros įrengimą bei eksploatavimą)“

VALSTYBĖS LŪKESČIAI

Šioje ataskaitoje aktualūs valstybės lūkesčiai buvo suformuluoti 2022 m. gruodžio 19 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-468 ir lūkesčių raštu „Dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Ignalinos atominėi elektrinei“.

Plačiąja prasme valstybės lūkesčiai nėra tik tai, kas pateikiama LR energetikos ministerijos lūkesčių rašte – jie kyla iš valstybės įsipareigojimų ES (tiek, kiek tai susiję su IAE eksploatavimo nutraukimu ir jo finansavimu), jie yra įvardijami Nacionalinės pažangos plane, RAT plėtros programoje, įvairiuose įmonės veiklą reguliuojančiuose normatyviniuose dokumentuose. Į šiuos lūkesčius buvo atsižvelgta rengiant/atnaujinant įmonės Strategiją ir nustatant rodiklių, kuriais matuojamas iškeltų tikslų pasiekimas, metines vertes, todėl strateginių rodiklių vykdymo pažanga atspindi ir kaip įgyvendinami valstybės lūkesčiai.

Socialinei ilgalaikei naudai užtikrinti

1. Sutvarkyti įmonei perduotas RA ir atliekas, susidariusias ir susidarysiančias IAE ir Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu
2. Sumažinti neapibrėžtumą, susijusį su tvarkytinų radioaktyviųjų atliekų kiekiu
3. Sukurti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo infrastruktūrą
4. Gerinti saugos kultūrą bei saugumo kultūrą įmonėje

Veiklos sėkmei užtikrinti ir veiklos efektyvumui padidinti

5. Pritraukti ir išlaikyti įmonės tikslams įgyvendinti reikiamos kompetencijos darbuotojus ir skatinti jų įsitraukimą
6. Efektyvinti procesų ir projektų valdymą, taip pat mažinti energijos išteklių (elektros ir šilumos) kiekio sunaudojimą
7. Gerinti rizikų valdymą
8. Gerinti vidaus kontrolės sistemą
9. Diegti inovacijas ir pažangiausias technologijas, vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus

STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMAS

Rengiant 2022-2027 m. veiklos strategiją didžiausias dėmesys buvo skirtas strateginių rodiklių revizijai. Atsižvelgiant į tai, kad didžiausią įtaką įmonės veiklai daro suinteresuotosios šalys, buvo dedamos pastangos subalansuoti įmonės tikslus ir rodiklius suinteresuotųjų šalių ir jų lūkesčių atžvilgiu.

Klientui ir donorui įmonė įsipareigoja saugiai ir laiku sutvarkyti IAE susidariusias ir visas kitas įmonei perduotas radioaktyvias atliekas, o vykdant šią užduotį lėšas naudoti skaidriai ir efektyviai. Tačiau vidinių veiksmų analizė rodo, kad esamas atliekų tvarkymo tempas (įskaitant jų sąlygojantį išmontavimą) yra mažesnis, nei reikėtų tam, kad įsipareigojimai būtų įvykdyti laiku. Be to, dalies projektų, kurių rezultatai reikalingi atliekų tvarkymui, pažanga irgi nėra patenkinama – projektų rezultatai vėluoja, tarp jų ir kritinio kelio projektų gairės nepasiekiamos numatytais terminais, o tai didina tikimybę, kad IAE eksploataavimo nutraukimo darbai nebus užbaigti iki nustatyto termino. Siekiant šių įsipareigojimų tinkamo įvykdymo, prisiimama:

Iki 2025 m. pasiekti tokį RA tvarkymo tempą, kuris leistų įgyvendinti IAE eksploataavimo nutraukimo darbus GENP nustatytais terminais

Steigėjo (savininko), visuomenės ir darbuotojų (vieni kitiems – nuo eilinio darbininko iki vadovo) lūkesčius įmonės atžvilgiu jungia darnumo dimensija. Organizacijos vystymasis, jos kompetencijų auginimas, komandinės dvasios ugdymas, tapimas patraukliu darbdaviu, draugiška aplinkai veikla yra labai susiję ir būtinos įmonės sėkmei, todėl prisiimama:

Iki 2025 m. patekti tarp 3 geriausiai darnumo srityje valdomų VVĮ

Iki 2027 m. patekti į 10 geidžiamiausių darbdavių sąrašą tarp VVĮ

Strateginių tikslų pasiekimui matuoti numatyta 12 rodiklių, tiesiogiai susietų su strateginėmis kryptimis ir orientuotų į nuolatinę veiklą. Strateginiai rodikliai ir jų reikšmės buvo pasirinkti Įmonės valdybos, vadovybės ir Energetikos ministerijos, kuri atstovavo savininko ir, iš dalies, donoro interesams, bendru sutarimu. Metinės tikslinės reikšmės nustatytos taip, kad jų įvykdymas atvestų prie įsipareigojimų įvykdymo. Patikslinta veiklos strategija buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2023 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 1-16.

STRATEGINIŲ RODIKLIŲ VYKDYMO APŽVALGA

Strateginių rodiklių ryšys su įsipareigojimais bei įvykdymo tendencija už 3 metus pateikta lentelėje:

Suaugusios šalys ir įsipareigojimai joms	Strateginės kryptys / ilgalaikiai tikslai	Strateginiai rodikliai	Faktas			Planas 2023
			2021	2022	2023	
KLIENTUI - saugiai ir laiku sutvarkyti IAE susidariusias ir visas perduodamas radioaktyvias atliekas	Iki 2025 m. pasiekti tokį RA tvarkymo tempą, kuris leistų įgyvendinti IAE eksploatavimo nutraukimo darbus GENP nustatytais terminais	sR1. Pirmo ir aukštesnio lygio įvykių pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (INES) skaičius	0	0	0	0
		sR2. IAE eksploatavimo nutraukimo kritinio kelio pokyti, mėn.	8,5	5	3	≤ 0
		sR3. Išmontuotų medžiagų kiekis, t / proc. nuo viso kiekio ir metinis	62 367 / 35% (3 429)	66 437 / 37% (4 070)	70 948 / 39% (4 644)	(4 630)
		sR4. Iš senų saugyklų išimtų radioaktyviųjų atliekų kiekis, m ³ / proc. nuo viso kiekio ir metinis	~3 630 / 11% (903)	5 191 / 16% (1 322)	7 159 / 21% 1 968	(1 940)
		sR5. Nugriautų statinių kiekis, vnt. viso ir metinis	15 (4)	27 (12)	49 (18)	(7)
DONORUI - siekiant sutartų tikslų lėšas naudoti skaidriai ir efektyviai		sR6. IP Biudžeto panaudojimo efektyvumo indeksas (CPI); planinių ir faktinių kaštų skirtumas (CV)	1,0459 +29,1	1,0235 +16,6	1,0296 +22,88	CPI ≥ 1 CV ≥ 0
		sR7. IP biudžeto paskirstymo procentas, kaupiamasis	61	67	69	69
		sR8. Žinių produktų skaičius, kaupiamasis	1	2	3	(1)
STEIGĖJUI – kryptingai vystant organizaciją didinti įmonės vertę	Iki 2027 m. patekti į 10 geidžiamiausių darbdavių sąrašą tarp VVĮ	sR9. Projektų valdymo brandos lygis	3,0	-	-	-
sR10. Rizikų valdymo brandos lygis		-	3,0	-	-	
DARBUOTOJAMS - būti pripažinta BEO eksploatavimo nutraukimo komanda	Iki 2025 m. patekti tarp 3 geriausiai darnumo srityje valdomų VVĮ	sR11. Darbuotojų įsitraukimo lygis, įsitraukusių darbuotojų procentas	53	72	-	-
VISUOMENEI - mažinti veiklos neigiamą poveikį aplinkai		sR12. Atliekų konversijos procentas įrangai ir betonui	84,4 bendras	81,6 95,7	79,7 95,6	≥ 80 ≥ 96

Iš 12 strateginių rodiklių, 3 jų (sR9-11) matavimas nebuvo atliekamas pagal jų pirminę metodiką, nes šiose srityse pritaikytų gerinimo priemonių poveikis pasireiškia ilgesniu laikotarpiu ir todėl matuojama kas 2-3 metai, bet pažanga tose srityse buvo vertinama per atitinkamų priemonių planų įvykdymą. Iš 9 matuotinių rodiklių pilnai pasiekti ir vietomis net planus viršijo 7. Bendra tendencija už 3 metus yra teigiama, išskyrus atliekų konversiją.

sR1. Pirmo ir aukštesnio lygio įvykių pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (INES) skaičius

Įvykių, galėjusių turėti neigiamą poveikį darbuotojams ar aplinkai nebuvo, todėl **rodiklis pasiektas**.

sR2. IAE eksploatavimo nutraukimo projekto kritinio kelio trukmės pokytis

Veiklos strategijoje buvo numatyta, kad kritinio kelio pokytis bus matuojamas per artimiausios reaktorių šerdžių (taip vadinamos R3 zonos) išmontavimo projekto gairės (2023 m. tokia gairė buvo DOR⁵ parengimas) poslinkį (lyginama kada ši gairė turėjo būti pasiekta žvelgiant iš metų pradžios perspektyvos ir faktinė jos pasiekimo data). Ši gairė 2023 m. buvo pasiekta **3 mėn. vėliau** nei buvo planuojama metų pradžioje, tačiau laiku, jei būtų vertinama pagal su rangovais suderintą darbo grafiką. Gairės poslinkį sąlygojo vėlesnis nei tikėtasi sutarčių įsigaliojimas (rangovai ilgai negalėjo gauti banko garantijų ir jų pateikti IAE, o tai buvo būtina sąlyga tam, kad sutartys įsigaliojotų ir prasidėtų sutartas darbas).

Jei lyginti pagal prognozuojamą IAE eksploatavimo nutraukimo pabaigos datą, tai 2023m. bėgyje kritinis kelias sutrumpėjo 7 mėn.: 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis EN pabaiga turėjo būti 2041-04-30, t. y., 28 mėn. vėliau nei GENP numatyta data (2038-12-31), 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis prognozuojama pabaigos data yra 2040-10-03, t.y. 21 mėn. vėliau nei numatyta GENP. Šį kritinio kelio pokytį lėmė metų eigoje priimtas sprendimas rengti IAE eksploatavimo nutraukimą apibendrinantį poveikio aplinkai vertinimą (tokį, kurį galima rengti jau dabar), ir nerengti atskiro PAV reaktorių išmontavimui, kuris buvo numatytas vėliau ir buvo kritiniame projekto kelyje.

sR3. Išmontuotų medžiagų kiekis

Įrangos išmontavimo **planas viršytas 14 tonų, gelžbetonio konstrukcijų – 100 tonų**.

⁵ DOR – angl. Design Options Report – ataskaita su išmontavimo ir RA tvarkymo variantų analize ir palyginimu bei pasiūlymais dėl optimalaus varianto.

Įrangos išmontavimo rodiklis susideda iš atskirų projektų:

Rodiklis	Planas, tonos	Faktas, tonos	Įvykdymo procentas
Išmontuotų medžiagų bendras kiekis	4 630	4 644	100,3 %
1-jo bloko reaktorių R1/R2 zonų išmontavimas	436	353	81 %
2-jo bloko reaktorių R1/R2 zonų išmontavimas	132	145	110 %
A1 bloko (išskyrus būgnus-separatorius) technologinės įrangos išmontavimas	1 827	1 860	102 %
A2 ir V2 blokų technologinės įrangos išmontavimas	527	646	136 %
Užterštos įrangos išmontavimas (visi kiti projektai kartu sudėjus)	476	346	73 %
Švarios įrangos išmontavimas	1 201	1 293	108 %

Žiūrint atskirų išmontavimo projektų lygiu, rezultatai svyruoja nuo 73 % iki 136 %. Įtaką žemesniems rezultatams reaktoriaus R1/R2 zonose darė patirties trūkumas nuotolinio valdymo mechanizmų naudojime bei dažnesni nei tikėtasi tos įrangos gedimai.

sR4. Iš senų saugyklų išimtos radioaktyviosios atliekos

Šis rodiklis susideda iš atskirų atliekų srautų ir per 2023 m. pasiektas kiekis yra:

Rodiklis	Planas, m ³	Faktas, m ³	Įvykdymo procentas
Išimtų RA bendras kiekis	1 940	1 968	101,4 %
Skystų RA cementavimas	350	405	116 %
III gr. atliekų išėmimas su IM-3 (iš 157 saugyklos) ir jų tvarkymas	90	93	103 %
I+II gr. atliekų išėmimas su IM-2 (iš 157/1 saugyklos) ir jų tvarkymas	1 500	1 267	98 %
I gr. atliekų išėmimas su IM-1 (iš 155 saugyklos) ir jų tvarkymas		203	

Kietųjų RA išėmimo iš past. 155 saugyklos metinis planas nebuvo įvykdytas dėl birželį buvusios liūtis padaryto saugyklos stogo defekto. Laikiniai nutrūkus iškrovimui šiuo modulių, buvo stengiamasi kompensuoti kito modulio iškrovimu, bet dėl jo perkėlimui nuo vienos sekcijos ant kitos ir suderinimui bei būtiniesiems remontams reikalingų laiko sąnaudų nepavyko pasivyti susidariusio atotrūkio. Tačiau bendrai istorinių RA tvarkymo **planas įvykdytas.**

sR5. Nugriautų statinių skaičius

2023 m. metų planas nugriauti 7 statinius yra **pasiektas ir viršytas.** Atsižvelgiant į progresą ir statinių prieinamumą (nebenaudojimą) planas sekantiems metams atitinkamai padidintas iki 21 vnt.

sR6. IP biudžeto panaudojimo efektyvumo indeksas (CPI) ir planinių ir faktinių kaštų skirtumas (CV)

2022 m. pabaigai uždirbtoji vertė (angl. Earned Value (EV)) buvo lygi 729,003 mln. Eur, per 2023 metus ji padidėjo iki 796,565 mln. Eur (pokytis +67,562).

Faktiniai kaštai (angl. Actual Costs (AC)) buvo 706,413 ir 773,681 mln. Eur atitinkamai (pokytis +67,268).

Biudžeto panaudojimo efektyvumo indeksas (angl. Cost Performance Indicator, CPI = EV / AC) metų pabaigai yra 1,0296. Tikslas buvo ≥ 1 (didesnė už vienetą rodiklio reikšmė rodo, kad atliktų darbų faktiniai kaštai yra mažesni nei planiniai).

Planinių ir faktinių kaštų skirtumas (angl. Cost Variance, CV = EV – AC) metų pradžiai buvo 22,59 mln. Eur*, o metų pabaigai 22,884 mln. Eur, t.y., faktinė atliktų darbų kaina mažesnė nei planinė. **Tikslas pasiektas.**

* reikšmė skiriasi nuo pateiktos strateginių rodiklių vykdymo apžvalgos lentelėje už 2022 m. (+16,6 mln. eurų), nes nuo 2023 m. uždirbtosios vertės vertinimui pradėta taikyti infliacijos daroma įtaka.

sR7. IP biudžeto paskirstymo procentas

Rodiklis yra su Ignalinos programai lėšų administratoriais (CPVA ir EPRB) pasirašytų finansavimo sutarčių suma padalinta iš IP skirto biudžeto (nuo programos pradžios iki 2021-2027 metų finansinės perspektyvos pabaigos). Siektina reikšmė nustatyta finansinės perspektyvos laikotarpio pabaigai yra $\geq 85\%$, tarpinė reikšmė 2023 m. - $\geq 69\%$. Tam, kad pasiekti užsibrėžtą tikslą per metus reikėjo pasirašyti finansavimo sutarčių už ne mažiau nei 65 mln. Eur.

2023 m. gautas pritarimas APW.02 (pirminio apdorojimo dirbtuvių įrengimas 2-ame bloke), RCM.01 (nuotolinio valdymo mechanizmai) ir ADA22 (metinė EN veikla) projektų pakeitimui (atitinkamai +0,660, +0,104 ir -3,5 mln. Eur), o 4 ketv. pasirašyta ADA.24 sutartis davė didžiausią alokacijos padidėjimą (~68 mln.Eur), todėl bendras metinis pokytis yra +65,7 mln. Eur ir tai sudaro ~69%. **Tokiu būdu planas buvo įvykdytas.**

sR8. Žinių produktų skaičius

Vertinami tie žinių produktai, kuriais įmonė pasidalino su ES paskirtu šios veiklos koordinatoriumi. Siekiamas tikslas – ne mažiau nei po vieną produktą kasmet. 2023 metais IAE parengė ir vertinimo komisija priėmė produktą tema **„Guidance for the developing an in-house methodology for the radiological characterisation of conventionally non-radioactive waste”** („Sąlyginai neradioaktyviųjų atliekų radiologinio apibūdinimo vidaus metodikos rengimo gairės“). Taip pat buvo parengtas ir užregistruotas galimų 2024 m. IAE žinių produkto temų sąrašas.

sR9. Projektų valdymo brandos lygis

2023 m. dėl priemonių poveikio inertiškumo matavimas pagal rodikliui taikomą metodiką nebuvo atliekamas, bet metinis indėlis į projektų valdymo (PV) brandos didinimą buvo vertinamas pagal su Valdyba suderintą metinį gairių planą. Įmonės vertinimu, didžiąją dalį suplanuotų gairių pavyko įvykdyti, tačiau pasiektas rezultatas suinteresuotų šalių lūkesčių atitiko **tik iš dalies**.

Iš nepasiektų gairių reikšmingiausia PV brandai yra Resursų valdymo sistemos koncepcija, ir jai buvo numatyta inicijuoti bandomąjį projektą - ribota apimtimi įdiegti šiuolaikišką užduočių ir žmogiškųjų išteklių valdymo IT įrankį.

sR10. Rizikų valdymo brandos lygis

2023 m. dėl priemonių poveikio inertiškumo matavimas pagal rodikliui taikomą metodiką nebuvo atliekamas, bet metinis indėlis į rizikų valdymo brandos didinimą buvo vertinamas pagal su Valdyba suderintą vidaus audito rekomendacijų pagrindu sudarytą metinį rizikų valdymo gerinimo planą (*Roadmap*). Buvo įgyvendinta 96 % plane numatytų gairių.

Prie brandos didinimo prisideda ir šiuo metu diegiamas projektų portfelių lygmuo, nes atsiranda papildomas rizikų valdymo lygis, susiejantis atskirų projektų ir strateginių tikslų rizikų valdymas. Tai skatina ir pačių vadovų platesnį įsitraukimą į rizikų valdymą. Suinteresuotų šalių geresniam informavimui turėtų pasitarnauti suinteresuotų šalių valdymo planai ir įmonės rizikų bei projektų rizikų valdymo švieslenčių tobulinimas, ties kurias šiuo metu intensyviai dirbama. Todėl **laikoma, kad brandos tendencija gera**.

sR11. Darbuotojų įsitraukimo indeksas

Matavimas atliekamas kas 2 metus ir paskutinis 2022 m. rezultatas rodė labai aukštą įsitraukimo lygį palyginti su šalies įmonėmis. Eilė priemonių ir iniciatyvų, kurios paminėtos darnumo bei kituose uždaviniuose (prie lūkesčio Nr. 5 „Pritraukti ir išlaikyti...“), leidžia manyti, kad darbuotojų **įsitraukimo lygis išlieka aukštas**. Siekiant objektyvesnio įmonės brandos ir patrauklumo matavimo, buvo nuspręsta 2024 m. pakeisti „Darbuotojų įsitraukimo indeksą“ į rodiklį „Organizacijos brandos lygį“, kur tikslas yra 2027 m. gauti tarptautinį „Top Employer“ sertifikatą.

sR12. Atliekų konversijos procentas

Nuo 2022 m. konversija skaičiuojama atskirai metalo ir betono atliekoms. Plačiau apie 2023 metų atliekų konversijos rezultatus pateikta darnumo dalyje. Kaip ten minėta, šiuo metu išmontuojama vis labiau užteršta ir mažiau išvalymui tinkama įranga bei betono konstrukcijos, todėl stebimas konversijos rodiklio mažėjimas. Tokia tendencija išliks dar kelis metus, po kurių įrangos, tinkamos išvalymui, dalis bendrame išmontavime padidės ir kaupiamasis konversijos rodiklis vėl pradės kilti. Todėl įmonė nekeičia savo galutinio tikslo išlaisvinti nuo radiacinės kontrolės pavyks $\geq 75\%$ įrangos ir $\geq 95\%$ betono atliekų.

2023 m. kaupiamasis rezultatas įrangai 79,7 %, o betonui – 95,6 %. Nors tai **nesiekia tų metų planinių verčių** (80 % ir 96 % atitinkamai), tai nėra reikšmingas nuokrypis, bet praneša, kad reikia įvertinti galimybę taikyti pažangesnes apdorojimo technologijas.

Užteršto betono atliekų atveju įmonė, pasitelkusi ekspertų paslaugas, ruošiasi atlikti užterštų statinių griovimo bei jų atliekų tvarkymo galimybių studiją, kurioje įvertintų sąlyginio betono išlaisvinimo galimybes bei pasiūlytų pažangesnes išvalymo technologijas

KITŲ UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO APŽVALGA

Kadangi praktiškai visa įmonės veikla yra skirta atliepti valstybės jai keliamus tikslus ir lūkesčius, todėl ir visi kiti ilgalaikiai bei trumpalaikiai tikslai išplaukia iš tų pačių lūkesčių.

Iki 2025 m. pasiekti tokį RA tvarkymo tempą, kuris leistų įgyvendinti IAE eksploatavimo nutraukimo darbus GENP nustatytais terminais

Po šia strategine kryptimi patenka tokie valstybės lūkesčiai:

1. **Sutvarkyti įmonei perduotas RA ir atliekas, susidariusias ir susidarysiančias IAE ir Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu**
2. **Sumažinti neapibrėžtumą, susijusį su tvarkytinų radioaktyviųjų atliekų kiekiu**
3. **Sukurti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo infrastruktūrą**
4. **Gerinti saugos kultūrą bei saugumo kultūrą įmonėje**

IAE eksploatavimo nutraukimui simbolinę reikšmę turi EN licencijos gavimas, kada įmonės *de facto* vykdomas elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir jos radioaktyviųjų atliekų sutvarkymas tampa *de jure*. Todėl įmonė turėjo tikslą 2023 m. gauti šią licenciją. Viso paraiškai pagrįsti buvo numatyta apie 50 įvairaus lygio dokumentų. Visi jie buvo parengti ir pateikti VATESI ir vyko intensyvus abiejų pusių bendradarbiavimas. Kadangi tokia licencija gaunama pirmą kartą šalies praktikoje, nebuvo aiškių galutinių reikalavimų. EN licencijos išdavimo datą lemia saugos analizės ataskaitos suderinamas, kuris užtruko ilgiau nei tikėtasi. Nors ši gairė liko nepasiekta, tai neturėjo praktinės įtakos IAE eksploatavimo nutraukimo progresui.

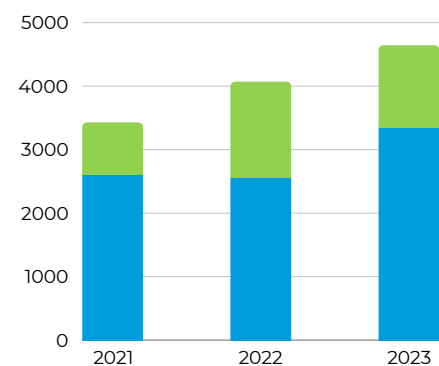
Tam, kad suprasti kaip artėjama prie tikslo ir kokiame jo pasiekimo etape esama, tikslinga matyti bendrą vaizdą, sulygininti esamą ir siektiną būklę, suprasti įtaką turinčius veiksnius.

Pagrindinės IAE tvarkytinų atliekų grupės yra trys:

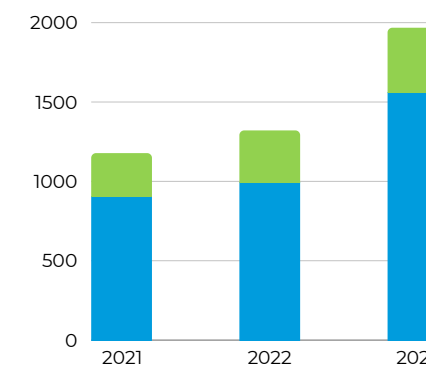
Technologinė ir kita įranga, kurią reikia išmontuoti	Istorinės RA senose saugyklose, kurias reikia išimti	Statiniai, kuriuos reikia nugriauti (prieš tai pašalinus, jei yra, radiotaršą)
Pirminis kiekis:		
~180 000 t	~ 31 850 m ³ iš IAE; ~610 m ³ iš MRAS	> 370
Pasiekta (viso nuo EN pradžios, 2023-12-31 datai):		
70 948 t (39 %)	8 064 m ³ (25%) 329 m ³ (54%)	49 (13 %)

Per 2023 m. išmontuota 4 644 tonų įrangos ir tai 14 % daugiau nei pernai. Nuo 2021 m. išmontavimo apimtys auga bei didėja radionuklidais užterštos įrangos dalis jose (2023 m. tai sudarė ~72 %, o 2022 m. – ~63 %). Taip pat auga istorinių atliekų tvarkymo apimtys, kur sutvarkyta 49 % daugiau nei pernai.

Įrangos išmontavimas, tonos

Istorinių RA tvarkymas, m³

■ Užteršta įranga ■ Neužteršta įranga

■ Kietosios RA ■ Skystosios RA

Visi atliekų generavimo ir sutvarkymo apimčių planai buvo įvykdyti daugiau nei tikėtasi, o ir patys planai buvo didesni nei pernai, tad nuosekliai artėjama prie apimčių/tempo didinimo tikslo.

Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimui buvo iškeltas uždavinys įvykdyti visas projekto veiklas, kurių išlaidoms padengti panaudotos visos šiam projektui skirtos Europos Sąjungos sanglaudos fondo lėšos ir pervežti į IAE ne mažiau 300 m³ atliekų. Nors pervežta beveik 10 % daugiau nei planuota, pasiekimas vertinamas kaip iš dalies įvykdyta, nes buvo panaudota 93 % (13,8 mln. Eur iš 14,9 mln. Eur) ES skirto biudžeto. Saugyklos rūšio viršutiniame sluoksnyje buvusios atliekos buvo žemesnės klasės nei tikėtasi, todėl yra tikimybė, kad aktyvesnės atliekos yra dar rūšio apačioje ir didesni jų tvarkymo kaštai turės būti finansuojami iš valstybės biudžeto (ES sanglaudos fondo finansavimas turėjo griežtus laiko apribojimus, todėl nespėta gauti maksimalios naudos).

Augant įrangos išmontavimo ir RA tvarkymo tempui greičiau pilnėja ir saugyklos. Šiai dienai jautriausia infrastruktūros grandis yra B, C klasės RA srautas, nes palaikant planuojamą našumą esamos saugyklos užtektų iki 2029 m. vidurio. Atliekyno statybos truks keletą metų, todėl svarbu kuo greičiau sudaryti jo rangos (projektavimo etapas jau atliktas) sutartį. Dėl skyriuje [Infrastruktūros įrengimas](#) minėtų priežasčių sutarties pasirašymas nusikėlė į 2024 metų laikotarpį.

Prie valstybės iškeltų su giluminiu atliekynu susijusių tikslų įmonė 2023 m. turėjo atlikti šiuos uždavinius:

- parengti bendruosius saugos kriterijus;
- parengti aikštelės aprašomąjį modelį;
- atlikti geofizinius tyrimus reprezentatyviose vietovėse;
- atlikti pirminį teritorijų prioretizavimą.

Visi šie planai buvo įvykdyti, o tarptautinė ekspertų komanda pripažino tinkamą pradinio etapo veiklų vykdymą.

Kitas svarbus uždavinys - sumažinti neapibrėžtumą dėl tvarkytinų RA kiekių, vykdomas sėkmingai: „Poligono“ ir bitumuotų RA pertvarkymo sprendiniai

pasitvirtinimo ir dabar įmonė ruošiasi užteršto betono klausimui - įvertinti jo kiekius, kaip griauti užterštus statinius kai neįmanoma iki griovimo pašalinti gyliai konstrukcijose įsiskverbusios radiotaršos, kaip tvarkyti tokias atliekas ir pan.

Išmontavimo ir RA tvarkymo veikloje **saugai skiriamas didžiausias prioritetas**, kas atliepia valstybės lūkesčiui „Gerinti saugos kultūrą bei saugumo kultūrą įmonėje“.

Įmonė vertina savo veiklos sąlygojamą galimą poveikį aplinkai per išmetimus ir išleidimus, personalo apšvitas (individualias ir kolektyvines dozes), nuolat stebi ir vykdo prevencines, gerinimo priemones idant kiek įmanoma minimizuoti galimą poveikį. Užtikrina branduolinės energetikos objektų saugą, branduolinio kuro ciklo medžiagų apsauga nuo neteisėto jų užvaldymo bei kitų veiksmų, galinčių sukelti riziką aplinkai ir žmonių sveikatai. Sauga yra užtikrinama teisinėmis, organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis bei ugdant įmonės darbuotojų kompetencijas ir saugos kultūrą.

Pasiekimai saugos kultūros ir saugumo kultūros atspindi įmonės strateginio rodiklio **SRI** - Pirmo ir aukštesnio lygio įvykių pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (*INES, angl. International Nuclear Events Scale*) skaičius“ bei „darniųjų“ tikslų vykdyme.

Per 2023 metus INES pirmo ir aukštesnio lygio įvykių nebuvo. Įvyko 3 neįprasti įvykiai, apie kuriuos privaloma informuoti VATESI:

- 2023-06-23 po smarkios liūtis pastebėtas istorinių atliekų saugyklos (past.155) stogo defektas. Buvo atliktas remontas ir sukonstruota apsauginė palapinė, užtikrinanti statinio apsaugą nuo aplinkos poveikio. Šis įvykis nei darbuotojams, nei aplinkai neigiamos įtakos neturėjo, radiacinis fonas liko nepakitęs, radioaktyvios atliekos į aplinką nepateko.
- 2023-11-12 nutrūkus elektros energijos tiekimui įvyko Centralizuoto valdymo sistemos sutrikimas;
- 2023-11-16 gautas klaidinantis pranešimas apie IAE teritorijoje padėtą sprogstamąjį įtaisą ir tai sutrukdė IAE darbuotojams atlikti savo pareigas.

Palyginimui, 2022 m. buvo 4 tokio lygio įvykiai. Geresnis rezultatas turėjo įtakos Saugos kultūros indikatoriumi (86,9 % kas beveik 3 procentiniais punktais aukščiau nei pernai⁶), kuris vertina kaip palaikoma personalo kvalifikacija saugos srityje, saugai svarbių sistemų ir jų elementų eksploatavimo bei aptarnavimo procedūros, kaip įgyvendinamos koreguojančios priemonės, įvykiai, susiję su žmogiškuoju faktoriumi bei fizinės saugos užtikrinimas. Pastarasis eilę metų užtikrinamas 100 % ir pažymėtina, kad augant kibernetinių atakų skaičiui, visos jų buvo sėkmingai suvaldytos.

Pažymėtina ir, kad per 2023 metus įvyko 4 nelaimingi atsitikimai darbe ir tai mažiau nei 2022 m., ir visi jie buvo ne dėl darbdavio kaltės, personalo gauta apšvita dirbant jonizuojančios spinduliuotės aplinkoje buvo mažesnė nei planuota, o radionuklidų išmetimai į aplinką taip pat mažesni nei pernai (reikšmes žr. [darnumo dalyje](#)).

Veiklos sėkmei užtikrinti ir veiklos efektyvumui padidinti:

Iki 2027 m. patekti į 10 geidžiamiausių darbdavių sąrašą tarp VVĮ
Iki 2025 m. patekti tarp 3 geriausiai darnumo srityje valdomų VVĮ

5. Pritraukti ir išlaikyti įmonės tikslams įgyvendinti reikiamos kompetencijos darbuotojus ir skatinti jų įsitraukimą

Lietuvos mastu įmonei tenka stipriai konkuruoti, pritraukiant ir išlaikant aukštos kvalifikacijos specialistus, todėl šiai sričiai skiriamas ypatingas dėmesys ir vykdoma visą eilę iniciatyvų, siekiant būti patraukliu darbdaviu, atliepti darbuotojų lūkesčius. Šioje srityje organizacijos „sveikata“ buvo matuojama šiais rodikliais:

- **Kaip vidutinis darbo užmokestis atitinka rinkos medianą** – tikslas buvo išlaikyti 25 procentilį visiems pareigybių lygiams, bet net ir metų viduryje paskirsčius 5,7 % bazinio atlyginimo peržiūrėjimo fondą (maksimali galimybė yra 6 %, faktinis dydis priklauso nuo praeitų metų strateginių tikslų pasiekimo įvertinimo), pasiektas rezultatas yra, kad rinkos atlygio

⁶ 2022 m. veiklos ataskaitoje buvo rodomas 87 % pasiekimas. Bet jau uždarius ataskaitinį periodą rezultatas buvo perskaičiuotas dėl neįprasto įvykio kilmės patikslinimo. Tokiu būdu, faktinė reikšmė už 2022 m. yra ne 87%, o 84%

kvartilis pasiektas 80 % įmonės pareigybių lygiuose, nes šalies darbo rinkoje situacija vystėsi sparčiau.

- **Darbuotojų įsitraukimas, ambasadorystė ir lojalumas** – 2023 m. buvo parengti darbuotojų įsitraukimo gerinimo planai bei atnaujintas visos įmonės darbuotojų įsitraukimo, įgalinimo ir darbdavio įvaizdžio gerinimo priemonių planas, kurių įgyvendinamos priemonės jau duoda apčiuopiamus rezultatus. Pavyzdžiui, pilotinis darbuotojų ambasadorystės projektas – per ambasadorių publikuojamas žinutes padidėjo viešinamos informacijos srautas, įmonės matomumas LinkedIn socialiniame tinkle, padidėjo įmonės sekėjų skaičius, ko pasėkoje padidėjo susidomėjimas darbu įmonėje ir potencialių kandidatų pritraukimas.
- **Kertinių pozicijų užpildymas** (rodiklis – laisvos darbo vietos) - metų pabaigai neužpildyta 1,57 % (2,85 pozicijos iš 182) ir tai geriau nei pernai (3 %). Kertinių vadovų pozicijoms buvo keliamas tikslas nedaugiau 1 laisvos, bet dėl metų pabaigoje vykstančių organizacinės struktūros pakeitimų vertinimas tapo netikslingas.

2023 m. buvo atliktas darbdavio įvaizdžio tyrimas, pagal kurio pateiktas rekomendacijas įmonė pradėjo vykdyti įvaizdžio stiprinimo priemones: didinant bendrumo jausmą suorganizuota eilė vidinių renginių darbuotojams ir paminėtos šventės, aktyviai plėtojama komunikacija žiniasklaidos kanaluose, atsisveikinimo su išeinančiais darbuotojais ir padėkos jiems sistema, diegiamos dėkingumo ir dėmesingumo iniciatyvos darbuotojams ir kt.

Prieš metus atlikti darbuotojų įsitraukimo, įgalinimo ir lojalumo vertinimo rezultatai buvo puikūs - viršijo ne tik Lietuvos valstybinio ir energetikos sektoriaus vidurkius, bet ir visos šalies įmonių balus, kas indikuoja, kad įmonė įgyvendina tinkamas priemones. Bet, atsižvelgiant į esamą darbuotojų demografinę situaciją kai didžioji dalis jų yra arti pensinio amžiaus, įmonei susirūpinimą kelia pakeičiamumas ir ekspertinių sunkiai įgyjamų žinių perdavimas. Šiuo tikslu įmonė vykdo kritinių žinių išsaugojimo programą, deda pastangas atliepti mokymosi poreikius reikalingoms įmone kompetencijos vystyti bei skatina naujų darbuotojų pritraukimą. 2023 metais

svarbesni pasiekimai buvo:

- saugai svarbių pareigybių rezervo paruošimo planas įvykdytas 95 %, o kritinių žinių išsaugojimo programa 90 %, pradėtas diegti vadovų pakeičiamumo užtikrinimo procesas;
- rengiamasi LMS (angl. Learning Management System) pirkimui, kuri bus skirta lengvai, lanksčiai valdyti mokymų planus, mokymų turinį, suteikti galimybę darbuotojams mokytis, testuoti nuotoliniu būdu, o pačią sistemą pritaikyti ne tik privalomiems mokymams, bet ir darbuotojų saviugdai bei asmeniniam tobulėjimui. Ruošiama medžiaga sistemos turiniui;
- siekiant pritraukti jaunąją kartą, supažindinti su įmone ir jos veikla, buvo sudalyvauta Vilniaus universiteto ir Kauno technologijų universiteto karjeros dienose bei suteikta galimybė 23 studentams atlikti praktiką įmonėje.

Apibendrinant pažangą šioje strateginėje kryptyje nepasiektu uždaviniu yra vidutinio darbo užmokesčio dydis. Kadangi įmonės veikla yra dotuojama, tai darbo užmokesčio fondo ir, atitinkamai, atlygio pokyčiai (t.y., šio tikslo pasiekimas) labai priklauso nuo finansines lėšas administruojančių institucijų sprendimų. Todėl įmonė orientuojasi į objektyvesnes, jos pačios valdomas nefinansines patrauklumo didinimo priemones.

Dėl rodiklių inertiškumo darbuotojų įsitraukimas, ambasadorystė ir lojalumas šiemet nebuvo matuojami, bet įvykdytos priemonės leidžia manyti, kad tendencija šiose srityse yra teigiama.

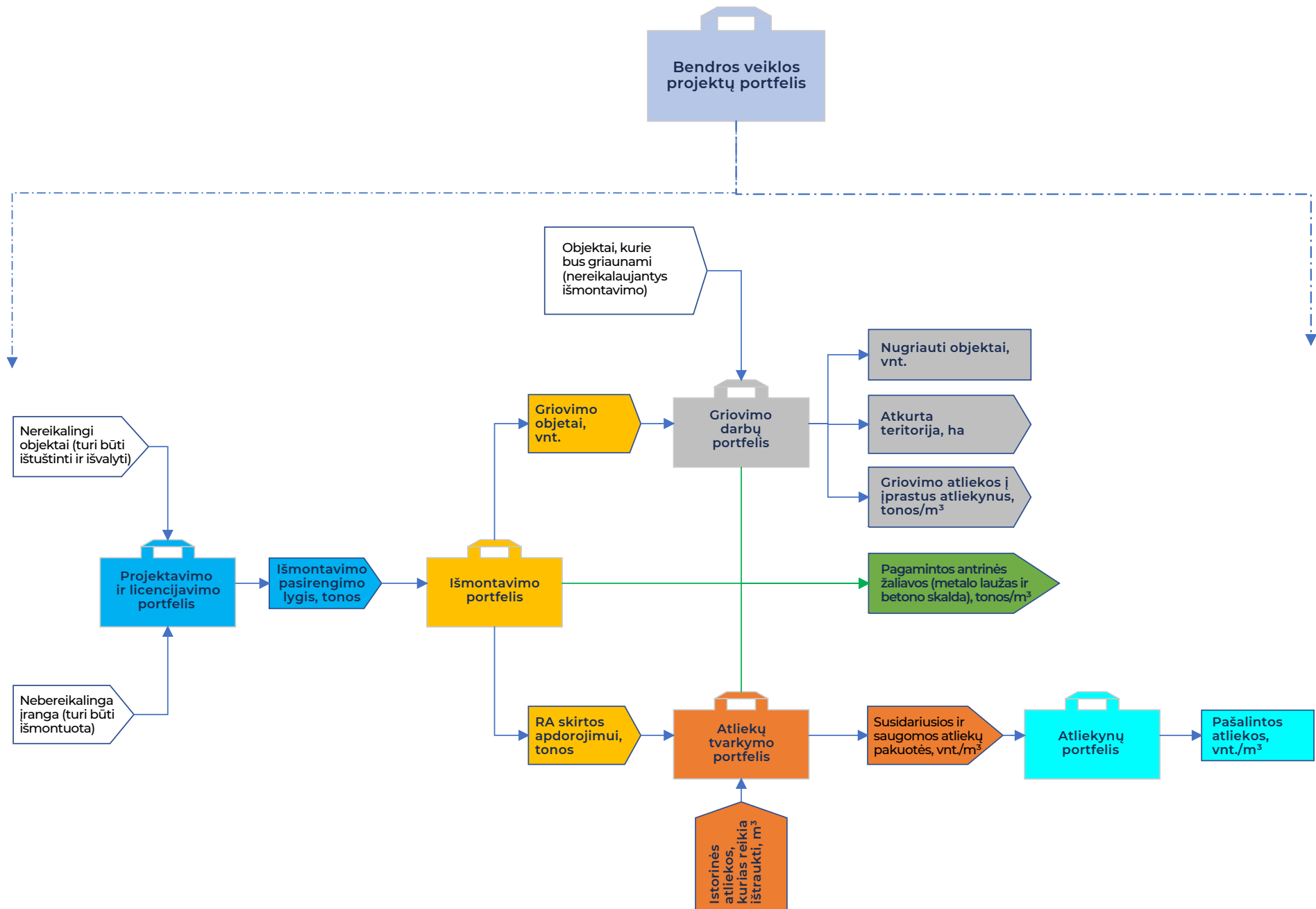
6. Efektyvinti procesų ir projektų valdymą, taip pat mažinti energijos išteklių (elektros ir šilumos) kiekio sunaudojimą

Įmonės procesų ir projektų valdyme kasmet parengiami gerinimo priemonių planai, atliepiantys auditų ir inspekcijų bei patikrinimų metu pateiktas rekomendacijas ir reikalavimus. Pagal atliktą įvertinimą indikatorius, apibūdinantis koreguojančių priemonių įgyvendinimą pagal nepriklausomų vertinimų rezultatus, 2023 metais pagerėjo ~1 %, palyginus su praeitais metais.

Valstybės lūkesčiuose išskeltas uždavinys iki 2024 metų įvykdyti BEO eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo projektų ir procesų valdymo tobulinimo 2022-2023 metų priemonių planą buvo užbaigtas pateikus atitinkamą ataskaitą.

Atskirai verta paminėti pažangą pirkimų procese. Kadangi pirkimo etapas nuo pasirengimo jam iki sutarties sudarymo reikšmingai atsiliepia viso projekto įvykdymui laiku, pirkimo proceso efektyvumo didinimas per eilę reikšmingų projektų/pirkimų teigiamai paveiktų bendrą EN grafiko vykdymo situaciją. Todėl įmonė turėjo tikslą 2023 m. pasiekti kontroliuojamų – turinčių reikšmingą įtaką – pirkimų grafiko vykdymą >75 %, t.y., kad laiku pagal numatytą grafiką atliktų pirkimų būtų ne mažiau nei ¾ viso kontroliuojamų pirkimų metinio sąrašo. Siekiant pažangos, buvo atlikta pirkimo proceso analizė ir parengtas gerinimo planas bei pradėta jį įgyvendinti. Nors metų gale rodiklis siekė 46 % kai įvykdyta lygiai pagal grafiką arba 50 % jeigu spėjama įvykdyti su 10 darbo dienų nuokrypiu.

Projektų valdymo brandos didinimas matomas kaip vienas iš strateginių tikslų ir tam skiriamas didelis dėmesys. 2023 m. buvo stiprinama projekcinė organizacija, (PMO, angl. *Project Management Office*), nominuoti projektų savininkai, atsakingi už projektų naudas. Sukurtas portfelio komitetas, kurio paskirtis - konfliktų dėl bendrų resursų sprendimas, tarpprojektinių ryšių ir rizikų suvaldymas įtraukiant įmonės vadovybę į esminių klausimų sprendimą. Metų bėgyje pertvarkyta dalis projektų, tačiau esminis pokytis - IAE eksploatavimo nutraukimo projektų visuma (Megaprojektas) pertvarkytas į portfelius: pasirengimo išmontavimui, išmontavimo, griovimo atliekų tvarkymo, atliekynų ir bendrasis. Portfeliai susieti su įmonės strateginiais tikslais.

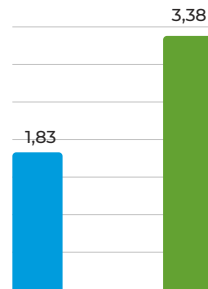
Metų pradžioje ir jiems pasibaigus buvo atliktas į projektus orientuotos įmonės brandos vertinimas naudojant ROLAND GAREIS Management of the Project-oriented Company® metodologiją, kuris parodė bendrą pokytį nuo

2,16 iki 2,55 penkių lygių skalėje. Kadangi projektų portfeliuose progamos dar tik diegiamos, nevertinant šio aspekto rezultatas metų gale yra 2,94. Didžiausias progresas pasiektas šiose 3 srityse:

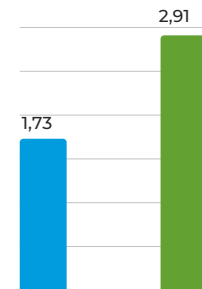
Projektų portfelio valdymas

- Projektų portfelio valdymo metodai
- Projektų portfelio koordinavimas
- Tarpprojektinė komunikacija

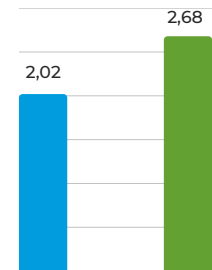
Projektų ir programų kokybės valdymas

- Projektų ir programų valdymo auditas (health check)
- Projektų portfelio valdymo grupė

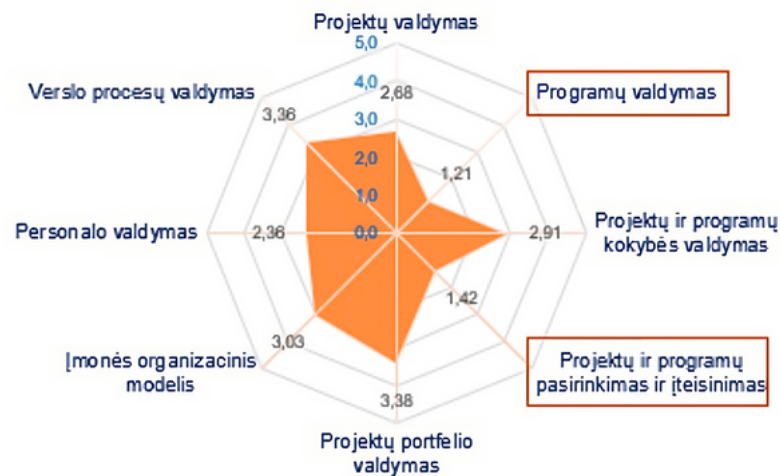
Projektų valdymas

- Projektų pradžios procesas
- Projekto koordinavimas ir kontrolė

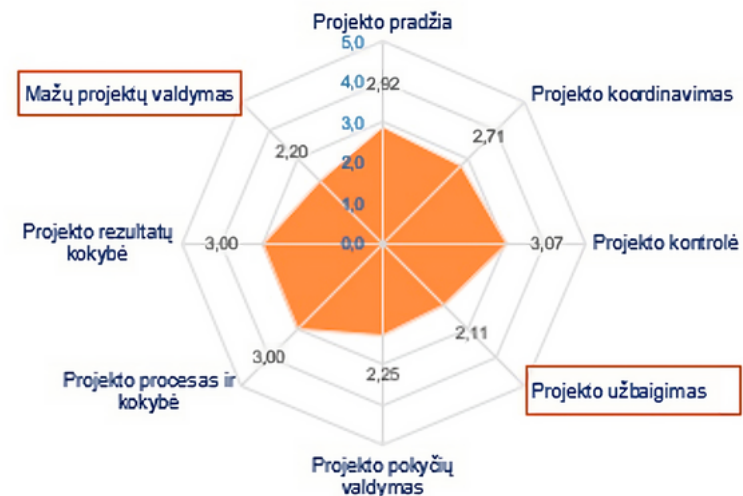

Iš žemiau pateiktų diagramų matyti rezultatai visose srityse, pabrėžiant tobulintinas sritis.

Organizacijos PV sritys

PV sritys

Energijos išteklių taupymo/atsakingo jų vartojimo srityje per 2023 metus sunaudota 10 571 MWh mažiau nei pernai, iš jų, atmetus palankesnių oro sąlygų įtaką, 9 773 MWh sutaupyta vien tik diegiamų priemonių dėka. Didžiausią indėlį davė ventiliavimo sistemos modifikacijos ir režimų reguliavimas. Lūkestis yra 2026 m. sumažinti energijos išteklių (elektros ir šilumos) sunaudojimą ne mažiau nei 20 % nuo 2021 metų faktinio išteklių sunaudojimo (~142 GWh), t.y., neviršyti 114 GWh. Dabartinis suvartojimas buvo 116 GWh. Bet, įvertinus augančias gamybinės apimtis, ateityje reikės didesnių pastangų.

2023 m. Ignalinos programos finansavimą administruojančios Centrinės projektų valdymo agentūros (CPVA) samdyti ekspertai atliko IAE energijos resursų naudojimo analizę ir metų pabaigoje pateikė rekomendacijas dėl galimo gerinimo. Tarp jų, dėl šilumos šaltinių buvo pasiūlyta atsižvelgti kaip IAE sprendimai įtakos kitus UAB „Visagino energijos“ klientus. Todėl IAE veiklos/projektai, susiję su šilumos tiekimo šaltiniais (naujos katilinės statybos, esamos garo katilinės modernizacija), negalėjo būti vykdomi, nes laukia strateginio lygio sprendimų.

Įmonės sunaudojamos elektros ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis sudarė 100 %. Siekyje imtis priemonių savo reikmėms užtikrinti kuo mažesnę elektros ir šilumos kainą, įmonė turėjo tikslą 2023 m. sudaryti saulės elektrinės įrengimo sutartį. Bet neišspręsti klausimai dėl šio projekto ekonominio gyvybingumo bei apimties verčia koreguoti planus.

7. Gerinti rizikų valdymą

Apie tai, kokia įmonėje yra rizikų valdymo sistema, kokios aktualiausias rizikos ir kaip sekėsi jas suvaldyti pateikta skyriuje „Rizikų valdymas“. Gerinant rizikų valdymą per 2023 m. nuveikta:

- **Rizikų valdymo kultūra** – sudarytas ir įgyvendintas rizikų valdymo gerinimo planas, įsigyta rizikų valdymo sistema ERM (angl. Enterprise Risk Management) ir baziniu lygiu apmokytas ja dirbti personalas, įvesti reikalavimai nustatyti ir kontroliuoti EWI/KRI (angl. Early Warning

Indicator / Key Risk Indicator) indikatorius strateginėms rizikoms, būtinumui derinti aukštų rizikų mažinimo priemonės su programos vadovu, dažnesniam rizikų atnaujinimu projektams, procesams ir strateginėms rizikoms, rizikų valdymo rodiklių įtraukimui į X matricas, rizikų apetito kontrolę ir delegavimą;

- **Korporatyvinių rizikų** valdymas – sudarytas strateginių rizikų registras ir jo pagrindu parengtas strategijos įgyvendinimo rizikų mažinimo planas. Be minėtų EWI indikatorių, strateginėms rizikoms įvestas papildomas vertinimas saugai ir reputacijai;
- **Projektų rizikų valdymas** – peržiūrėtas projektų, kuriems sudaromas rizikų registras ir turi būti rengiamos švieslentės, sąrašas;
- **Procesų rizikų valdymas** – patvirtinta IAE vadybos sistemos procesų, kuriuose vykdomas rizikų valdymas, rizikų registry struktūra, pirmą kartą buvo pradėtos rengti procesų rizikų švieslentės.

8. Gerinti vidaus kontrolės sistemą

2023 metais IAE vidaus kontrolės efektyvumas ir vidaus kontrolė įvertinta „Gera“, t.y. įmonės mastu visa rizika yra nustatyta ir valdoma, yra keletas nesvarbių vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos įmonės veiklos rezultatams. Taip pat vidaus kontrolė vertinta atskiruose procesuose/veiklose 6 vidaus auditų metu: 2⁷ vidaus auditų metu vidaus kontrolė konkrečiuose procesuose buvo įvertinta „Gera“, o 4⁸ vidaus auditų metu - „Patenkama“, t.y. įvertinta, kad visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo atskiruose procesuose ir veiklose yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką šių procesų veikloms ir rezultatams. Pateiktos vidaus audito išvados ir rekomendacijos tolimesniam vidaus kontrolės ir rizikų valdymo sistemos tobulinimui, stebimas rekomendacijų įgyvendinimas. Kadangi laiku įgyvendintos rekomendacijos prisideda prie IAE vidaus kontrolės stiprinimo bei įmonės strateginių tikslų pasiekimo, todėl didelis dėmesys skiriamas rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenai. 2023 m. vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo rodiklis siekė 97 %. ir yra 10 procentinių punktų didesnis nei pernai.

⁷ IAE vykdoma Finansinė investicinė veikla (procesai: Finansų valdymas, Išlaidų apskaita, Komerčinė veikla), Korupcijos prevencijos valdymas (Įmonės valdymo procesas).

⁸ Tarptautinių sankcijų valdymas (procesai: Įmonės valdymas, Finansų valdymas, Viešieji pirkimai); Viešųjų pirkimų konkursų, kurių nugalėtojas UAB „Baltic radiation control“ organizavimas ir vykdymas (Viešųjų pirkimų, Sutarčių administravimo procesai), Pirkimų organizavimas ir vykdymas (Viešųjų pirkimų procesas), Sutarčių sudarymas ir vykdymas (procesai: Viešieji pirkimai, Projektų valdymas).

Saugos priežiūros ir kokybės valdymo skyrius 2023 m. atliko 11 procesų vidaus kokybės auditų ir vertinimų:

- Elektrinės modifikacijos;
- Žmogiškųjų išteklių valdymas;
- Išmontavimas;
- Pardavimai;
- Darbuotojų sauga ir sveikata;
- VĮ IAE vadybos sistemos vertinimas/ vadovybinė vertinamoji analizė (angl. Management review);
- Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas iki jų padėjimo į atliekynus;
- Įmonės valdymas;
- Radiacinės saugos užtikrinimas;
- Gaisrinė Sauga;
- Avarinė Parengtis.

Auditų metu nustatyta, kad tikrintose srityse procesai iš esmės atitinka jiems nustatytus reikalavimus. Auditų metu nustatytiems radiniams pašalinti buvo rengiami korekciniai ir prevenciniai veiksnių planai, jų įgyvendinimas kontroliuojamas. Procesų vidaus kokybės auditų ataskaitos siunčiamos ir reguliuojančiai institucijai – VATESI bei kiekvieną ketvirtį aptariamoms Audito ir rizikų komitete.

Taip pat buvo atlikti VĮ IAE saugai svarbių produktų (prekių, paslaugų arba darbų, kurių neatitiktis pirkimo dokumentuose, teisės aktuose ir (ar) branduolinės saugos normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytiems reikalavimams gali daryti poveikį saugai) 7 tiekėjų auditai.

9. Diegti inovacijas ir pažangiausias technologijas, vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus

Naujų pažangesnių technologijų taikyme, be jau išmontavimo pradėto taikyti robotizavimo, paminėtina, kad 2023 m. viduryje pasirašyta sutartis skystųjų RA garinimo vakuuminiams įrenginiams, kurie pakeis esamą energetiškai neefektyvią sistemą, naudojusią garą, gaunamą deginant dujas. Šiuo metu vyksta įrangos projektavimas.

Įmonės informacinių technologijų sektoriuje nuolat diegiamos šiuolaikinės, atitinkančios naudotojų poreikį.

Atsižvelgdama į šiuo metu pasaulyje vystomas naujos kartos mažos galios moduliinių branduolinių reaktorių (*angl. Small Modular Reactor, SMR*) technologijas, įmonė buvo įpareigota įvertinti jos valdomos infrastruktūros ir teritorijos pritaikymo galimybes šioms technologijoms. 2023 m. toks vertinimas buvo atliktas ir atitinkama pažyma pateikta Energetikos ministerijai. Joje įmonė preziumuoja, kad Ignalinos AE teritorija yra tinkama branduolinės elektrinės su SMR statybai, joje yra ar dar bus įrengta infrastruktūra, kuri įgalintų tokį projektą įgyvendinti mažesniais kaštais nei kad kurioje kitoje šalies vietovėje. Visgi SMR projekto kontekste kur kas svarbesni klausimai yra susiję ne su esama infrastruktūra, o su reguliacine aplinka (kaip elektros energijos rinkos, taip ir SMR licencijavimo galimybių) bei organizacija, kuri turėtų finansinius ir žmogiškuosius išteklius įgyvendinti tokio masto projektą.

Kaip įmonė atliepia savo įsipareigojimus valdysenos, aplinkosaugos bei socialinės atsakomybės srityse atskleidžiama specialiai tam skirtoje socialinės atsakomybės (darnumo) dalyje. Prie valdysenos gerinimo prisidėjo tai, kad padalinių X-matricose (metiniuose planuose) kaskaduojant įmonės tikslus atsirado gerinimo iniciatyvos, atliepančios VŠĮ Valdymo koordinavimo centro (VKC) rekomendacijas. Vienos reikšmingesnių – sukurta strateginio planavimo procedūra; parengta suinteresuotų šalių įtraukimo politika, parengta darnumo temų reikšmingumo matrica. VKC pateiktoje 2022/23 metų valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso vertinimo ataskaitoje gautas vertinimas yra A+. Pateiktos 2024-2027 metų strategijos planas buvo įvertintas 9,91 iš 10 balų (padidėjo lyginant su praeitu laikotarpiu (8,84).

Liepą buvo organizuoti mokymai antikorupcijos tema, o gruodį atlikta kasmetinė darbuotojų apklausa, siekiant įvertinti įmonės darbuotojų požiūrį į korupciją, korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių diegimo kokybę ir praktinį pritaikomumą. Gautas rezultatas 0,9 reiškia labai aukštą atsparumo korupcijai lygį. Atkreiptina, kad darbuotojų tolerancija korupcijai mažėja kiekvienais metais (2020 – 8 %, 2021 – 5 %, 2022 – 4 %, 2023 – 1 %).

VEIKLOS RODIKLIŲ PASIEKIMO VERTINIMAS

2023 m. rodiklių pasiekimo vertinimas vadovaujantis Energetikos ministro 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 1-105 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės 2023 metų veiklos rodiklių patvirtinimo“ (2023-12-13 Nr. 1-373 redakcija):

1 balas – nepakankamai	2 balai – silpnai	3 balai – gerai	4 balai – puikiai
≥70%	85-97%	97-100%	≥ 100%

Rodikliai	Rodiklių reikšmės		Pasiekimo įvertinimas		
	Planas	Faktas	Svoris	Balai	Suma
sR1. Pirmo ir aukštesnio lygio įvykių pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (INES) skaičius	0	0	20	4	80
sR2. IAE eksploatavimo nutraukimo projekto kritinio kelio trukmės pokytis	≤ 0	3	20	2	40
sR3. Išmontuotų medžiagų kiekis	4 630	4 644	30	4	120
sR4. Iš senų IAE saugyklų išimtų radioaktyviųjų atliekų kiekis	1 940	1 968	30	4	120
sR5. Nugriautų statinių skaičius	7	18	10	4	40
sR6. IP Biudžeto panaudojimo efektyvumo indeksas (CPI), planinių ir faktinių kaštų skirtumas (CV, mln. EUR)	CPI ≥ 1 CV ≥ 0	CPI= 1,0296 CV= 22,884	10	4	40
sR7. IP biudžeto paskirstymas (alokacijos už mln.EUR)	>65	65,7	10	4	40
sR8. Žinių produktų skaičius	1	1	10	4	40
sR9. Projektų valdymo brandos lygis	GP	iš dalies	30	2	60
sR10. Rizikų valdymo brandos lygis	R1	įvykdyta	30	4	120
sR11. Darbuotojų įsitraukimo indeksas	-	-	-	-	-
sR12. Atliekų konversijos procentas	≥ 80≥ 96	79,795,6	10	3	30
Kolektyvinės sutarties pasirašymas	-	įvykdyta	10	4	40
Įvykdytų pirkimų pagal įmonės kontroliuojamųjų pirkimų grafiką procentas	>75	46	10	0	0
Saulės elektrinės įrengimo projekto vykdymas	konkursas IX	ne	10	0	0
Giluminio atliekyno įrengimo projekto vykdymas	5 gairės	5 gairės	10	4	40
ES sanglaudos fondo lėšomis finansuojamo projekto „MRAS eksploatavimo nutraukimas“ Nr. 05.2.1-APVA-V-010-01-0003 vykdymas	100% įsisavinti lėšas; >300 m ³ RA	93 % įsisavinta; 329 m³	30	0	0
Mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių RA paviršinio atliekyno įrengimo projekto (B25) vykdymas	Pagrindinė ir >1 pagalbinė sutartys	3 pagalbinės sutartys	20	0	0
Įvykdymas:			810/1200 arba 67,5%		

Pažymėtina, kad vertinimo kriterijai, palyginus su praeitu laikotarpiu, buvo reikšmingai padidinti ir aukščiausias balas skiriamas tik viršijus planą, kai tuo tarpu praeitais metais tereikėjo ≥ 95 % tikslo įvykdymo. Atitinkamai ir tarpinių balų pasiekimo kartelė pasislinko per 12-14 procentinių punktų, o kai kuriems rodikliams buvo nustatyti konkretūs reikalavimai, tad į dalinį įvykdymą - pastangas artėti prie tikslo - nebuvo atsižvelgta.

RIZIKŲ VALDYMAS

Efektyvus IAE eksploataavimo nutraukimo proceso įgyvendinimas yra susijęs su efektyviu rizikų valdymu. Todėl šiai sričiai teikiama didelė dėmesys ir keliama suinteresuotų šalių lūkesčiai, o rizikų valdymo brandos didinimas įtrauktas į strateginius tikslus.

Remiantis ISO 31000:2018, PMBOOK© standartais, TATENA rekomendacijomis rizikų valdymo srityje, įmonėje įdiegta korporatyvinė rizikų valdymo sistema, apimanti:

- įmonės **strateginių tikslų** pasiekimo rizikų, kurios gali turėti įtakos įmonės strateginių tikslų įgyvendinimui ir reikšmingą poveikį viso IAE eksploataavimo nutraukimo vykdymui, valdymą;
- **procesų rizikų**, kurios yra susijusios su nuolatine veikla pagal įmonės pagrindinius, valdymo ir palaikomuosius procesus, valdymą;
- **projektų rizikų**, kurios kyla vykdant eksploataavimo nutraukimo investicinius, įrangos išmontavimo, panaudoto branduolinio kuro, radioaktyvių atliekų tvarkymo ir kt. projektus, valdymą.

Pagrindinė rizikų valdymo veikla yra nukreipta į vykdomų eksploataavimo nutraukimo projektų rizikų mažinimą – valdomos rizikos, kurios turi įtaką projektų apimčiai, terminams ir sąnaudoms. Rizikų vertinimas atliekamas pagal galimą rizikų poveikį tikslams.

Strateginių tikslų rizikų valdymą vykdo už strateginių tikslų įgyvendinimą atsakingi asmenys. Už rizikų valdymą procesuose yra atsakingi procesų vadovai. Rizikų valdymas projektuose vykdomas projekto rizikų valdymo grupėse. Korporatyvinės rizikų valdymo sistemos priežiūrą ir tobulinimą įmonėje vykdo Rizikų valdymo skyrius. Aukščiausias rizikų valdymo organas – įmonės valdybos Audito ir rizikų komitetas.

Rizikų valdymas įmonėje vykdomas pagal numatytas procedūras ir planą. Yra atskiri rizikų registrai projektų ir procesų rizikoms, o patvirtinus 2023 metų strateginius rodiklius, buvo sudarytas ir strateginių rizikų registras bei jo pagrindu parengtas strategijos įgyvendinimo rizikų mažinimo planas. Registruose apibrėžtos rizikos, įvertinta jų tikimybė ir poveikis, aprašytos valdymo priemonės, nustatytas atsakingas darbuotojas ir priemonių

įgyvendinimo data. Projektams ir darbų paketams, kurių pradžia yra tolimoje ateityje, atliekamas preliminarus rizikų įvertinimas pagal standartizuotą metodą, naudojant koeficientus, kurie priklauso nuo projekto darbų sudėtingumo. Strateginių rizikų, pagrindinių projektų ir procesų rizikų registrai pastoviai atnaujinami.

Šiuo metu aktualioms rizikoms galimos priežastys yra suskirstytos į 9 grupes:

Sritis	Rizikos apibūdinimas
Įmonės procesai	Rizikos, susijusios su įmonės procesais, veiklomis
Technologijos	Rizikos, susijusios su įrangos/technologijų naudojimu ir palaikymu
Personalas	Rizikos, susijusios su personalu
Finansavimas	Veiklos finansavimo apribojimo ar laikino/galutinio sustabdymo rizikos
Išoriniai veiksniai	Rizikos, susijusios su išorinėmis įmonės atžvilgiu priežastimis (gamtinės priežastys, visuomenė, išorinės institucijos, rangovai)
Planavimas ir kontrolė	Rizikos, susijusios su įmonės procesų/veiklų planavimu, projektų planavimu ir Megaprojekto grafiko vykdymo kontrole
Rangovai	Rizikos, susijusios su rangovais ir jų veikla
Kitos programos	Rizikos, kylančios iš kitų projektų, programų
Pirkimai	Rizikos, susijusios su viešųjų pirkimų procedūra: pvz., pirkimų vėlavimai, apskundimai, atšaukimai

Reikšmingiausios ir prioritetinės įmonės rizikos 2023 m. buvo susijusios su projektų valdymo kompetencijos trūkumu, kvalifikuotų rangovų/tiekėjų, turinčių patirtį ir statybos atestatus dirbti BEO, trūkumu, pirkimo proceso rizikos. Tai labiausiai strateginiu požiūriu atsiliepė:

- projekto Paviršinio atliekyno mažo ir vidutinio aktyvumo atliekoms (B25) statybos darbų pirkimui;
- labai mažai aktyvių atliekų dėjimo į atliekyną (B19-2) 2-osios kampanijos įgyvendinimui;
- būgnų-separatorių išmontavimo technologijų pirkimu;
- energetiniais projektais.

Rizikų valdymo kontekstui ir toliau didžiausią įtaką darė 2022 m. vasario 24 d. prasidėjusi Rusijos invazija į Ukrainą ir su tuo susiję esamų ir potencialių tiekėjų rinkos pokyčiai. Dėl susitraukusios pasiūlos didėjo rizikos, susijusios su kai kurios įrangos, atsarginių dalių ir sunaudojamųjų medžiagų įsigijimu. Ilgiau nei planuota truko potencialių laimėtojų atitikties nacionalinio saugumo interesams procedūros. Šis aspektas didžiausią neigiamą įtaką padarė Paviršinio atliekyno mažo ir vidutinio aktyvumo atliekoms statybos darbų pirkimu, nes buvo atmestas potencialus laimėtojas ir teko vėl grįžti pirkimo procedūrai. Nors esamos saugyklos užtektų iki 2029 m., o optimistinis atliekyno statybos grafikas rodo galimą jo eksploataciją 2028/29 sandūroje, bet praktikoje statybų projektai retai užbaigiami laiku, o viršijant RA iškrovimo planus bei atsižvelgiant į riziką, kad daliai planuotų išvalyti RA nepavyks pasiekti klasės sumažinimo, tokių atliekų srautas bus intensyvesnis nei tikėtasi, todėl šiandien matomos laiko atsargos praktiškai nėra.

Didelis energetinių resursų kainų pastovumo neapibrėžtumas lėmė tai, kad reikia peržiūrėti šilumos tiekimo strategiją dėl galimų jos šaltinių, todėl buvo „užšaldyta“ veikla esamos garo katilinės modernizacijos ir naujos modulinės katilinės projektuose.

Reikia pažymėti, kad kai kurios svarbios rizikos buvo gan sėkmingai suvaldytos, pvz.:

- labai mažai aktyvių RA 2-os dėjimo į atliekyną kampanijos – pagrindinių rizikų šaltinis buvo pirkimų procesas (spartus materialinių resursų kaštų augimas), bet visos kampanijos RA sudėtos ir inžinieriniai barjerai įrengti laiku;
- pramoninių atliekų poligono sąlyginio išlaisvinimo - rizika, kad faktinis atliekų aktyvumas bus didesnis nei prognozuojama sumažintas tyrimų rezultatais ir priėmus sprendimą nukelti radiacinės kontrolės panaikinimo darbus tiek, kiek tai netrukdo IAE EN eigai, nes bus pasiektas didesnis savaiminis aktyvumo mažėjimas;
- istorinių RA iškrovimo eigai dėl vienos iš saugyklų stogo defekto kilusi planų neįvykdymo rizika buvo suvaldyta atitinkamai pergrupuojant turimus resursus iškrauti iš kitų saugyklų daugiau nei planuota;

- Maišiagalos RAS eksploataavimo nutraukimui reikalingos infrastruktūros statybų ir RA iškrovimo darbuose kilo nenumatytų aplinkybių – nuo statybos proceso nušalintas techninio projekto autorius, vykdęs projekto vykdymo priežiūrą, bei faktinis RA inventorių neatitiko pirminių duomenų – bet laiku priimti sprendimai leido pasiekti užbaigti iškrovimo modulio statybas ir pervežti į IAE daugiau nei planuota atliekų;
- rizikos, susijusios su dideliu kainų pastovumo neapibrėžtumu energetiniams resursams ir įtaka įmonės patiriamoms išlaidoms buvo iš dalies mažinama taupymo priemonių pagalba;
- eilę metų įmonei vienu iš pavojaus/rizikos veiksnių yra esamų darbuotojų senėjimas ir to sąlygotas kvalifikuotų darbuotojų trūkumas. Darbdavio žinomumo, patrauklumo skatinimo priemonės pradėjo duoti teigiamą rezultatą ir vidutinis įmonės darbuotojų amžius sumažėjo palyginus su 2021 bei 2022 metais.
- reaktorių išmontavimo technologijų koncepcijos rengimui rizika vėluoti dėl sudėtingesnių klausimų nei buvo manyta sudarant grafiką buvo suvaldyta glaudesniu bendradarbiavimu su rangovais.

ĮMONĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS IR FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ

VEIKLOS FINANSAVIMAS

Pagrindinė įmonės veikla yra orientuota į valstybės specialiųjų įpareigojimų vykdymą ir **vykdoma sąnaudų kompensavimo principu**, t.y., dotuojama Europos Sąjungos bei Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis.

Finansavimo šaltinis	Lėšų administratorius	Panaudojimas
Europos Sąjungos lėšos		
Tarptautinis Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondas	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (toliau – ERPB)	Infrastruktūros projektai (įvykdyti iki 2022 m.) bei Būgnų-separatorių išmontavimo projektas
Europos Sąjungos Ignalinos programa (IP)	Centrinė projektų valdymo agentūra prie LR Finansų ministerijos (toliau – CPVA), ERPB	Personalas ir eksploatacinės išlaidos, energetiniai išteklių, infrastruktūriniai ir kiti projektai
Europos Sąjungos struktūrinių fondų Sanglaudos fondas	Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA)	Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimas
Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinis mechanizmas	CPVA	Projektai, susiję su IAE laikomų radioaktyviųjų atliekų tvarkymu, kontrole ir neigiamo poveikio aplinkai, ekosistemai bei gyventojams prevencija

Finansavimo šaltinis	Lėšų administratorius	Panaudojimas
Lietuvos Respublikos lėšos		
Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos (IP administravimo Lietuvoje bendrojo finansavimo (BF) lėšos	LR energetikos ministerija	Personalo darbo išlaidų dalis, energetinių išteklių išlaidų dalis, išėtinės išmokos, mokesčiai ir kitos išlaidos susijusios su eksploatavimo nutraukimu, kurios nefinansuojamos IP lėšomis (IP ko-finansavimas)
Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos	LR energetikos ministerija	Paliktiesiems ir pamestiesiems jonizuojančios spinduliuotės šaltiniams tvarkyti, giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projektui vykdyti, Maišiagalos RAS eksploatavimui ir eksploatavimo nutraukimui
Įmonės nuosavos lėšos		
Įmonės nuosavos lėšos	Įmonės vadovybė ir valdyba	Finansuojamos išlaidos, kurios negali būti finansuojamos IP lėšomis, dalis energetinių išteklių ir darbo išlaidų, teisinės paslaugos, išlaidos pagal kolektyvinę sutartį, mokesčiai, kitos išlaidos.

Įmonės nuosavos lėšos (įskaitant investuotas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius) 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 42,8 mln. eurų. Įmonės pagrindinės pajamos yra metalo laužo bei neberekalingo turto pardavimas, tačiau vadovaujantis Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. IX-912, nuo 2020 m. gruodžio 1 d. pajamas už parduotą turtą įmonė perveda į Lietuvos Respublikos valstybės specialiąją Rezervinio (stabilizavimo) fondo sąskaitą radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti.

Prognozuojama IAE eksploataavimo nutraukimo kaina yra 3,3 mlrd. eurų (įskaitant rizikas ir infliaciją) ir apima visus finansavimo šaltinius – tiek ES paramą, tiek Lietuvos skiriamą dalį. LR Vyriausybė yra įsipareigojusi skirti ne mažiau kaip 14 % lėšų, reikalingų IAE eksploataavimo nutraukimui.

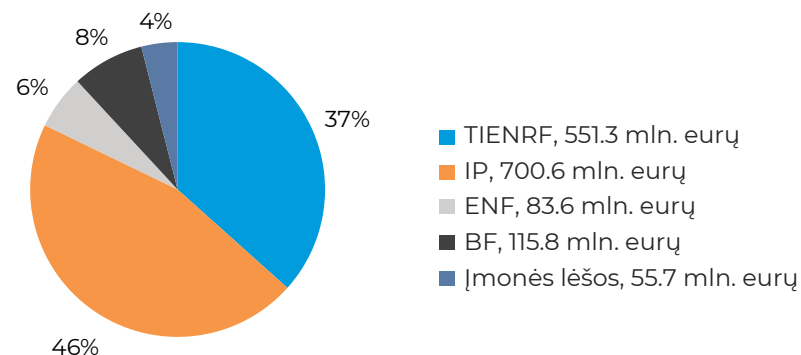
2000-2027 m. laikotarpiui Europos Komisija eksploataavimo nutraukimui įsipareigojo skirti 2 110,3 mln. eurų, o Lietuvos Respublika iki 2023 m. imtinai skyrė 255,1 mln. eurų. Siekiant toliau tęsti IAE eksploataavimo nutraukimą nedelstino išmontavimo būdu, svarbu užtikrinti šios veiklos finansavimą iki IAE eksploataavimo nutraukimo darbų pabaigos, kuris 2028-2038 m. laikotarpiui turėtų sudaryti apie 735,4 mln. eurų bei prognozuojamas LR įnašas 2024-2038 m. apie 226,9 mln. eurų. Tačiau šios sumos neturėtų būti laikomos galutinėmis – peržiūrint GENP, jos, tikėtina, bus koreguojamos atsižvelgiant į likusių darbų apimtį, faktinius kaštus ir visą eilę kitų aplinkybių.

Nuo 2020 metų įmonės veiklos finansavimas papildytas 2014-2021 m. Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis pagal programą „Aplinkosauga, energetika ir klimato kaita“ projekto „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimas Ignalinos atominėje elektrinėje“ vykdymui. Projektui įgyvendinti skirta 3,5 mln. eurų. Projekto metu bus sukurti panaudoto branduolinio kuro ir kitų ilgaamžių RA bei pramoninių sąlyginai nekontroliuojamųjų atliekų galutinio padėjimo/ saugojimo koncepciniai sprendimai (bus parengtos ataskaitos, kurių rezultatų pagrindu bus taip pat planuojamas tolesnis giluminio atliekyno projekto įgyvendinimas).

Be IAE eksploataavimo nutraukimo įmonei pavesta smulkiųjų darytojų radioaktyviųjų atliekų, pamestųjų ir paliktųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo funkcija bei Maišiagalos RAS eksploataavimo nutraukimo vykdymo funkcija. EK reikalavimu šios veiklos turi būti aiškiai atskirtos nuo IAE eksploataavimo nutraukimo veiklos ir jos finansavimo. Šių veiklų finansavimas skiriamas iš ES ir iš nacionalinio biudžeto pagal kitas programas. Maišiagalos saugyklos eksploataavimo nutraukimui finansuoti skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, kurias administruoja APVA, o iš LR biudžeto – lėšos pagal Branduolinės energetikos objektų eksploataavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo programą. Eksploataavimo nutraukimo plane numatyta kad visa Maišiagalos RAS eksploataavimo nutraukimo darbų vertė 19 mln. Eur.

Įmonėje kaip pagrindiniai finansinės prognozės dokumentai kasmet rengiami metinis darbų planas ir išlaidų sąmata. Įmonės veiklos metinei išlaidų sąmatai pritaria Įmonės valdyba, po to ją savo įsakymu tvirtina energetikos ministras.

Nuo 2000 m. IAE eksploataavimo nutraukimui panaudota 1 507,1 mln. eurų, diagramoje pavaizduotas finansavimo panaudojimas procentais pagal lėšų šaltinius 2000-2023 m:

PAGRINDINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI

	2022 m.	2023 m.	2022-2023 m. pokytis, %
Vidutinis darbo užmokestis, eurai	1 918	2 095	+9,2
Bendrasis finansavimas, mln. eurų	76,60	77,60	+1,3
Finansavimo įsisavinimas, proc.	83	87	+4,8
Bendrosios išlaidos, mln. eurų	76,60	77,60	+1,3
Įmonės turtas, mln. eurų	244,012	233,803	-4,2
Įmonės pajamos, mln. eurų	1,826	2,03	+11,2

Įmonės pajamose atvaizduotos pajamos už parduotą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, kurias, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 1-386 „Dėl lėšų gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turto pervedimą“, per penkias darbo dienas nuo lėšų gavimo dienos, įmonė pveda į Lietuvos Respublikos valstybės išdo specialiąją sąskaitą, atidarytą Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Lietuvos banke ir skirtą ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti. Todėl pajamos už parduotą nebereikalingą turtą finansinėse ataskaitose neatvaizduojamos.

Apžvelgiant įmonės finansinius rodiklius, reikia atkreipti dėmesį į tai, kad pagal LR Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimą Nr. 1042 įmonei netaikoma valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo (LR Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052) 14 punkto nuostata, įpareigojanti tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal tarptautinius standartus, nes pagrindinė įmonės veikla negeneruoja teigiamų pinigų srautų (komercinė įmonės veikla sudaro nereikšmingą veiklos dalį, o gautos pajamos iš esmės skiriamos pagrindinei veiklai finansuoti, yra orientuota į viešojo (valstybės) intereso tenkinimą – specialiųjų įpareigojimų atlikimą, finansuojama valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis ir vykdoma sąnaudų kompensavimo principu. Todėl tarptautinių standartų taikymas neproporcingai padidintų administracinę naštą ir buhalterinės apskaitos kaštus.

Įmonės apskaitos politikoje specialiųjų įpareigojimų finansinė informacija nėra atskirta ir atskirai neapskaitoma – IAE eksploatacivonutraumiko kaina 9 pagal šiuo metu galiojantį GENP – 3,3 mln. eurų, įskaitant infliaciją ir rizikas įmonės balanse nerodoma, nes neapibrėžti įsipareigojimai dėl šių veiklos ypatumų:

- pagrindinė įmonės vykdoma veikla negeneruoja teigiamo pinigų srauto, nes yra orientuota į viešojo intereso tenkinimą (specialiųjų įpareigojimų atlikimą),
- pagrindinė įmonės veikla yra finansuojama valstybės ir tarptautinės paramos lėšomis (skyruije „Finansavimas“ išvardinti visi finansavimo šaltiniai), t. y. dotuojama,

⁹ pagal šiuo metu galiojantį GENP – 3,3 mln. eurų, įskaitant infliaciją ir rizikas

- komercinė veikla sudaro nereikšmingą veiklos dalį (nereikalingo turto pardavimas, transporto paslaugų teikimas, statinių nuoma ir kita ūkinė bei investicinė veikla) finansiniuose duomenyse nėra atskirta nuo specialiųjų įpareigojimų, nes sudaro nereikšmingą dalį nuo jos apimties),
- IAE eksploatacivonutraumiko metu bus likviduojama didžioji dalis įmonės šiuo metu valdomo turto,
- didžioji įmonės turto dalis po IAE eksploatacivonutraumiko negalės būti parduota ar kitaip realizuota, t. y. turtas iš esmės bus nelikvidus,
- įmonės valdymo organai neplanuoja perleisti viso ar dalies įmonės turto privačiam subjektui arba leisti investuoti į įmonę privačiam subjektui, norint gauti pajamų.

BALANSAS

Įmonės finansiniai duomenys (balansas) 2021-2023 m. laikotarpiui, tūkst. eurų:

Eil. Nr.	Straipsnis	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2022-2023 m. pokytis, %
A.	Ilgalaikis turtas	208 307	170 744	154 487	-9,5
1.	Nematerialusis turtas	521	430	439	2.09
	Programinė įrangą	441	328	148	
	Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės	51	73	262	
	Kitas nematerialus turtas	29	29	29	
2.	Materialusis turtas	193 970	168 014	154 048	-8.3
	Pastatai ir statiniai	128 317	131 522	123 059	
	Mašinos ir įranga	40 210	19 528	14 414	
	Transporto priemonės	453	443	465	
	Kita įrangą, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	2 421	3 034	3 807	
	Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos darbai	22 569	13 487	12 303	
3.	Finansinis turtas	13 816	2 300	-	-
	Kitas finansinis turtas	13 816	2 300	-	
4.	Kitas ilgalaikis turtas	-	-	-	
	Kitas turtas	-	-	-	
B.	Trumpalaikis turtas	77 808	73 060	79 074	+8,2
1.	Atsargos	20 538	18 421	18 413	-0,04
	Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės	19 723	17 688	18 236	
	Sumokėti avansai	815	733	177	
2.	Per vienerius metus gautinos sumos	23 671	24 905	27 878	+11,9
	Pirkėjų įsiskolinimas	13	24	14	
	Kitos gautinos sumos	23 661	24 881	27 864	
3.	Trumpalaikės investicijos	7 508	11 554	5 471	-52,6
4.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	26 088	18 181	27 312	+50,23
C.	Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	182	207	242	+16,9
	Turto iš viso:	286 297	244 012	233 803	-4,2

Eil. Nr.	Straipsnis	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2022-2023 m pokytis, %
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai					
D.	Nuosavas kapitalas	17 700	23 021	30 977	+34,5
1.	Įmonės savininko kapitalas	565 307	565 307	565 307	0
2.	Turtas, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas	-	-	-	
3.	Centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkantis kapitalas	-	-	-	
4.	Perkainojimo rezervas (rezultatai)	-	-	-	
5.	Rezervai	-	-	-	
6.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostolis)	(547 608)	(542 286)	(534 330)	-1,5
	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(2 092)	5 322	7 956	
	Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	(545 516)	(547 608)	(542 286)	
E.	<i>Dotacijos, subsidijos</i>	199 868	170 928	158 665	-7,2
F.	<i>Atidėjiniai</i>	59 460	36 397	26 304	-27,7
	Kiti atidėjiniai	59 460	36 397	26 304	
G.	<i>Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai</i>	9 144	13 511	17 744	+31,3
1.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	-	-	-	
2.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	9 144	13 511	17 744	+31,3
	Gauti avansai	131	2 996	7 227	
	Skolos tiekėjams	2 470	3 846	3 056	
	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	6 523	6 619	6 776	
	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	20	50	685	
H.	Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	125	155	113	-27,1
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų, iš viso:		286 297	244 012	233 803	-4,2

Pagrindinės finansinių rodiklių kitimą lėmusios priežastys:

- ilgalaikio turto nusidėvėjimas;
- ilgalaikio finansinio turto sumažėjimą sąlygojo taip pat ir Vyriausybės vertybinių popierių išpirkimo datos suėjimas – 2023 m. gruodžio 31 d. šių vertybinių popierių vertė buvo perkelta į trumpalaikes investicijas;
- Atidėjinio IAE eksploatavimo nutraukimui iš nuosavų lėšų diskontavimas iki dabartinės vertės.

PELNINGUMAS IR TURTO NUVERTĖJIMAS

Vadovaujantis 23 Verslo apskaitos standarto „Turto nuvertėjimas“ nuostatomis, 2009 m. įmonėje pirmą kartą buvo atliktas ilgalaikio turto nuvertėjimo vertinimas, turint aiškų turto nuvertėjimo požymį – sustabdžius IAE reaktorius, pradėtas vykdyti IAE eksploatavimo nutraukimas, nebegaminama elektros energija ir nebus gaunama pajamų. Kasmet įmonėje atliekamas turto nuvertėjimo vertinimas, kurį labiausiai paveikia ruošiamų nugriauti pastatų bei statinių įvertinimas. Kitos turto grupės: mašinos, įrengimai, kita įranga ir prietaisai nuvertinami, atsiradus nuvertėjimo požymiams: kai jie daugiau nebenaudojami eksploatavimo nutraukimo procese ir nėra galimybės juos pritaikyti kitur. Kita vertus, įmonėje yra turto, kuris didžiąja dalimi įsigytas iš dotacijų lėšų. Šis unikalus turtas nebuvo nuvertintas (tai panaudoto branduolinio kuro saugyklos, kuro saugojimo aikštelės). Taip pat nenuvertinti įsigyti iš dotacijų lėšų objektai, kurie dar bus naudojami įmonėje ir turi rinkos vertę (pvz. automobiliai, gamtos apsaugos objektai).

BALANSO RODIKLIAI

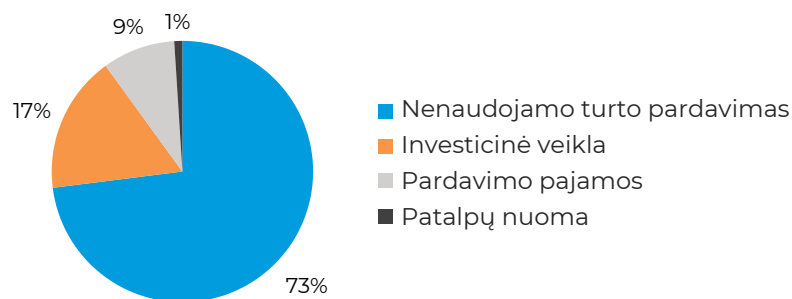
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Kapitalo grąžos rodikliai, proc.			
Kapitalo grąža (ROA)	-0,8	2,2	3,4
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	-11,9	23,1	25,7
Įdarbinto kapitalo grąža (ROCE)	-0,8	2,6	4,3

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Kapitalo pakankamumo ir likvidumo rodikliai, santykinis dydis			
Bendras likvidumo koeficientas (Current ratio)	8,6	5,4	4,5
Kritinis likvidumo koeficientas (Quick ratio)	6,3	4,0	3,4
Apyvartumo rodikliai, santykinis dydis			
Turto apyvartumas	0	0	0
Ilgalaikio turto apyvartumas	0	0	0
Nuosavo kapitalo apyvartumas	0,01	0,01	0,01
Pelningumo rodikliai, proc.			
EBITDA marža	-942,3	4 924,7	5 702,8
Tipinės veiklos pelno marža	1 086,7	4 352,9	5 221,2
Grynojo pelno marža	-1 288,9	3 976,9	4 477,9
Kiti rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto santykis proc.	3,9	9,4	13,2
Įsiskolinimo koeficientas	0,03	0,08	0,06
Dividendai	0	0	0

ĮMONĖS PAJAMOS

Įmonės pajamas sudaro pajamos už parduotą nebereikalingą IAE turtą, finansinę veiklą, nuomą, ir kitą ūkinę veiklą (suspausto oro tiekimą, transporto, mokymo paslaugas, laikiną jonizuojančių šaltinių priėmimą ir saugojimą ir kt.). Didžiausią pajamų dalį įmonė gauna parduodama nebereikalingą trumpalaikį ir ilgalaikį turtą. Išmontavus nereikalingą neužterštą IAE įrangą arba nukenksminus užterštą įrangą iki nekontroliuojamo radiaciniu požiūriu lygio ir patikrinus užterštumą radiologinių matavimų įrenginyje, ji parduodama viešai skelbiamuose aukcionuose.

2023 m. gautų įmonės pajamų struktūra:

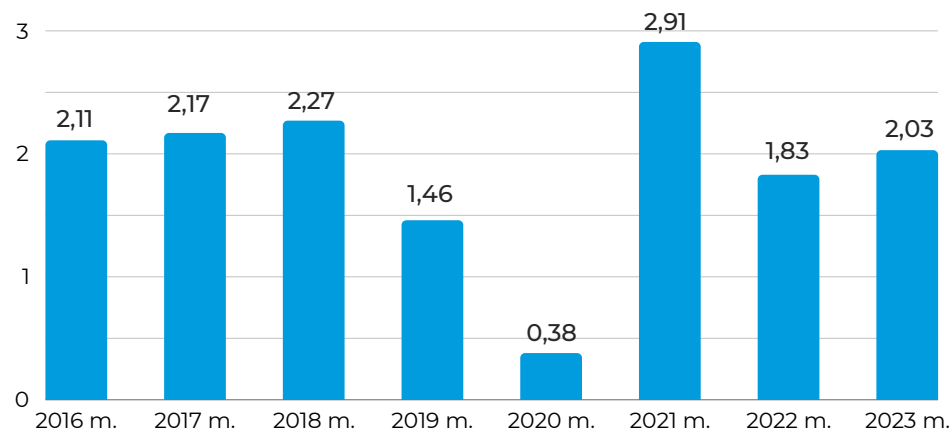
Įmonės gautos pajamos 2021-2023 m., mln. eurų:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Parduotas nebereikalingas turtas ¹⁰	2,622 (89,9%)	1,586 (86,9%)	1,483 (73,0%)
Finansinė veikla	0,119 (4,0%)	0,084 (4,6%)	0,353 (17,4%)
Pardavimo pajamos	0,162 (5,6%)	0,134 (7,3%)	0,178 (8,8%)
Nuoma	0,015 (0,5%)	0,022 (1,2%)	0,017 (0,8%)
Iš viso gauta pajamų	2,918	1,826	2,031

¹⁰ Finansinėse ataskaitose ši suma neatvaizduojama.

Kaip matyti iš pastarųjų trijų metų palyginimo, pajamų struktūra praktiškai nesikeičia. 2023 m. pajamos iš parduoto nebereikalingo turto buvo mažesnės nei praėjusiais metais, bet didesnės pajamos gautos iš finansinės veiklos.

Pajamų dinamika 2016-2023 m., mln. eurų:

Įmonės pajamos augo nuo 2016 m., tačiau nuo 2019 m. dėl nepalankių rinkos kainų buvo nuspręsta neparduoti metalo laužo, ir tai turėjo didžiausią įtaką įmonės pajamų sumažėjimui 2019-2020 metais. 2021 metais vėl pradėtas metalo laužo pardavimas. Kadangi bendrame pajamų fone didžiąją dalį sudaro pajamos už parduotą nereikalingą trumpalaikį ir ilgalaikį turtą, todėl metinius svyravimus sąlygoja jo „prieinamumas“ pardavimui.

Nuo 2020 m. lapkričio mėn., vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 1-386 „Dėl lėšų gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turto pervedimą“, pajamas už parduotą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą įmonė pveda į Lietuvos Respublikos valstybės išdo specialiąją sąskaitą, atidarytą Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Lietuvos banke ir skirtą ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti. Likusios pajamos naudojamos kaip apyvartinės lėšos įmonės metinei veiklai.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Pelno (nuostolių) rodikliai 2021-2023 m., eurais:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021-2023 m. pokytis, %
Pardavimai	162 258	133 813	177 673	+32,7
Kita veikla	284 868	305 647	208 862	-31,6
Tame tarpe užpajamuotas metalo laužas ir kitos pajamos	267 777	281 548	187 572	-33,4
Tame tarpe nuoma	15 240	21 998	17 156	-22
Finansinė veikla	119 307	83 551	353 392	+323

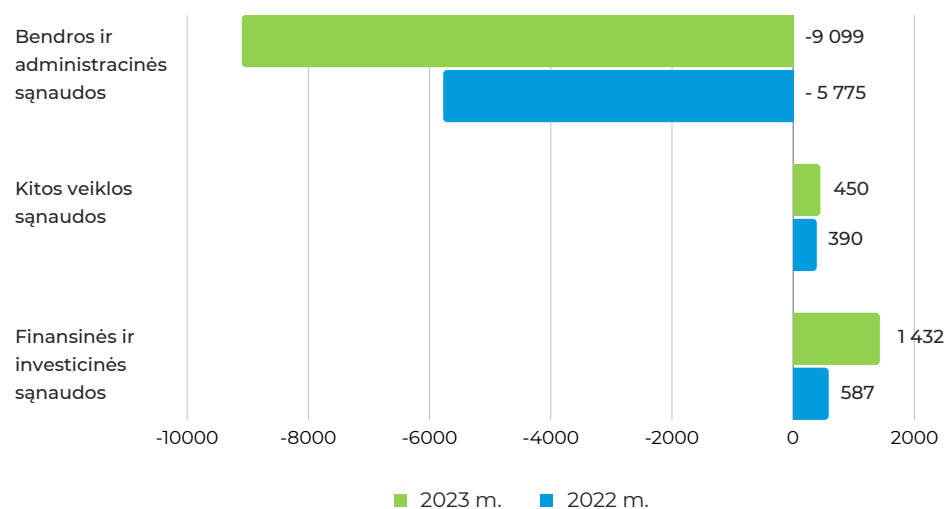
DIVIDENDAI

2022 m. pabaigoje įmonė turėjo 542 286 071 eurų nuostolių. Nepaskirstytų nuostolių suma 2023 m. pabaigoje sumažėjo iki 534 329 970 eurų. Vadovaujantis 1994 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnių įmonės veikla negeneruoja pelno ir yra dotuojama, ir įmonės veikla yra nuostolinga, pelno įmoka į valstybės biudžetą neskaiciuojama ir nemokama.

ĮMONĖS SĄNAUDOS

Kadangi pagrindinės įmonės veiklos sąnaudos yra dotuojamos, o dotacijos patirtoms sąnaudoms kompensuoti apskaitoje pripažįstamos panaudotomis tokia dalimi, kiek patiriama sąnaudų, kurioms kompensuoti jos yra skirtos, ir tokia pat dalimi mažinama pelno (nuostolių) ataskaitos kompensuojamų sąnaudų straipsnio suma, todėl bendrosiose ir administracinėse sąnaudose atspindimos tik patirtų sąnaudų **nedotuojamos** sumos.

Įmonės sąnaudos 2022-2023 m., tūkst. eurų:

Įmonės sąnaudų išsidėstymas pagal sąnaudų grupes 2021-2023 m., tūkst. eurų:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2020-2022 m. pokytis, %
Bendrosios ir administracinės sąnaudos				
Darbo užmokesčiui	1 263	1 154	484	
Atostoginių kaupiniams	472	496	107	
Nusidėvėjimo	598	682	744	
Turto nuvertėjimo	1 434	246	819	
Mokesčiams	22	22	66	
Atidėjimų IAE eksploatavimo nutraukimui atstatymo	-5 761	-23 646	-11 523	
Konsultacinėms ir juridinėms paslaugoms	67	76	2	
Elektros energijai	698	8 679	-380	
Šildymui	884	1 294	0	
Atlygiui valdybos nariams	85	99	131	
Kitos materialinės sąnaudos	2 161	2 537	436	
Dujos	3	2 586	15	
Iš viso	1 926	-5 775	-9 099	-58
Kitos veiklos sąnaudos				
Trumpalaikio turto perleidimo	554	221	419	
Ilgalaikio turto pardavimo nuostolis	-		0	
Nuomos sąnaudos	1	1	0	
Kita	1	168	31	
Iš viso	556	390	450	+15,3
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos				
Delspinigiai, kitos sąnaudos	176	587	1 432	+144
Valiutų kursų pasikeitimo				
Iš viso	176	587	1 432	+144

2023 m. bendrosios ir administracinės sąnaudos reikšmingai sumažėjo, nes buvo perskaičiuotas IAE eksploatavimo nutraukimo atidėjiny. Jo sumažėjimą lėmė panaudotos nuosavos lėšos bei išaugusios rinkos palūkanų normos ir atitinkamai diskonto norma. Kiti reikšmingesni pokyčiai yra susiję su šildymo, elektros energijos bei dujų sąnaudomis – jos sumažėjo, nes didesnė dalis jų buvo dotuojama. Taip pat kitos materialinės sąnaudos sumažėjo, nes buvo daugiau įsigyta dotuojamų paslaugų ir medžiagų.

2023 m. nebuvo dotuojamos sąnaudos žemės nuomos, aplinkos teršimo ir gamtos išteklių mokesčiams, todėl ši dalis augo.

2023 m. dotuojamos įmonės sąnaudos sudarė 84 823 tūkst. eurų. Iš jų:

- 14 817 tūkst. eurų – nusidėvėjimo sąnaudos;
- 40 628 tūkst. eurų – darbo užmokesčio sąnaudos;
- 10 021 tūkst. eurų – elektros energijos ir šildymo sąnaudos;
- 19 357 tūkst. eurų – materialinės ir joms prilygintos sąnaudos.

Į šią sumą įtrauktos sąnaudos specialiesiems įpareigojimams – Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos atliekų surinkimui, pradiniam apdorojimui, pervežimui bei paliktųjų / pamestųjų jonizuojančios spinduliuotės šaltinių tvarkymui visoje Lietuvos teritorijoje – vykdyti: 6 074 tūkst. eurų (iš jų 919 tūkst. eurų - darbo užmokesčio sąnaudos, 26 tūkst. eurų - nuomos sąnaudos, 4 522 tūkst. eurų paslaugos, 607 tūkst. eurų materialinės ir joms prilygintos sąnaudos).

2022 m. dotuojamos įmonės sąnaudos sudarė 86 685 tūkst. eurų, tai buvo 2,1 % daugiau nei 2023 m.

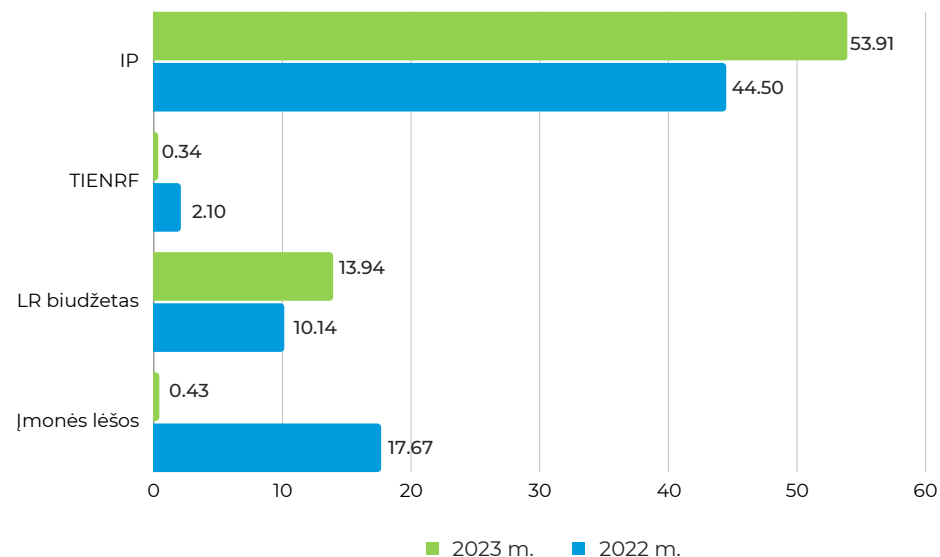
UŽBALANSINIAI DUOMENYS

Įmonė užbalansinėse sąskaitose apskaito trečiųjų asmenų turtą ir įsipareigojimus. 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis užbalansinėse sąskaitose buvo 259 tūkst. eurų, 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis – 824 tūkst. eurų.

FINANSAVIMO PANAUDOJIMAS

2023 m. įmonė IAE eksploatavimo nutraukimo veiklai panaudojo 53,906 mln. eurų IP lėšų, 0,335 mln. eurų iš TIENRF, 13,94 mln. eurų iš Lietuvos respublikos biudžeto (BF) ir 0,433 mln. eurų nuosavų lėšų. 2022 m. atitinkamai buvo: 44,5 mln. eurų IP lėšų, 2,1 mln. eurų iš TIENRF, 10,14 mln. eurų iš BF ir 17,67 mln. eurų nuosavų lėšų.

Finansavimo IAE eksploatavimo nutraukimui panaudojimas 2022-2023 m., tūkst. eurų:

Finansavimo iš šaltinių panaudojimas 2021-2023 m. mln. eurų:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2022-2023 m. pokytis,%	
Įmonėje panaudota lėšų iš viso	59,45	76,60	77,60	+1,3	
Iš viso ES lėšų	45,18	48,34	62,697	+30	
Iš viso LT lėšų	14,27	28,26	14,903	-47	
IAE eksploatavimo nutraukimui	IP	41,95	44,50	53,906	+21
	TIENRF	2,80	2,10	0,335	-84
	BF	8,49	10,14	13,94	+37
	IAE	5,48	17,67	0,433	-98
IAE eksploatavimo nutraukimui iš viso	58,72	74,41	68,614	-8	
Kitai veiklai ¹¹	LR biudžetas (BF/NES VB)	0,291	0,433	0,516	+19
	APVA	0,311	0,632	6,941	+998
	NOR	0,112	1,100	1,515	+38
	Įmonės lėšos	0,011	0,026	0,014	-46
Kitai veiklai iš viso	0,725	2,191	8,986	+310	

¹¹ Ilgaamžių RA tvarkymui (paliktiesiems ir pamestiesiems jonizuojančios spinduliuotės šaltiniams tvarkyti, giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projektui vykdyti; MRAS eksploatavimui ir eksploatavimo nutraukimui) – programai P.6.

2023 m. iš LR biudžeto gruodžio mėnesį buvo skirti papildomi pinigai, kas leido kompensuoti tinkamas finansuoti išlaidas prekių ir paslaugų pirkimui.

ĮMONĖS IŠLAIDOS

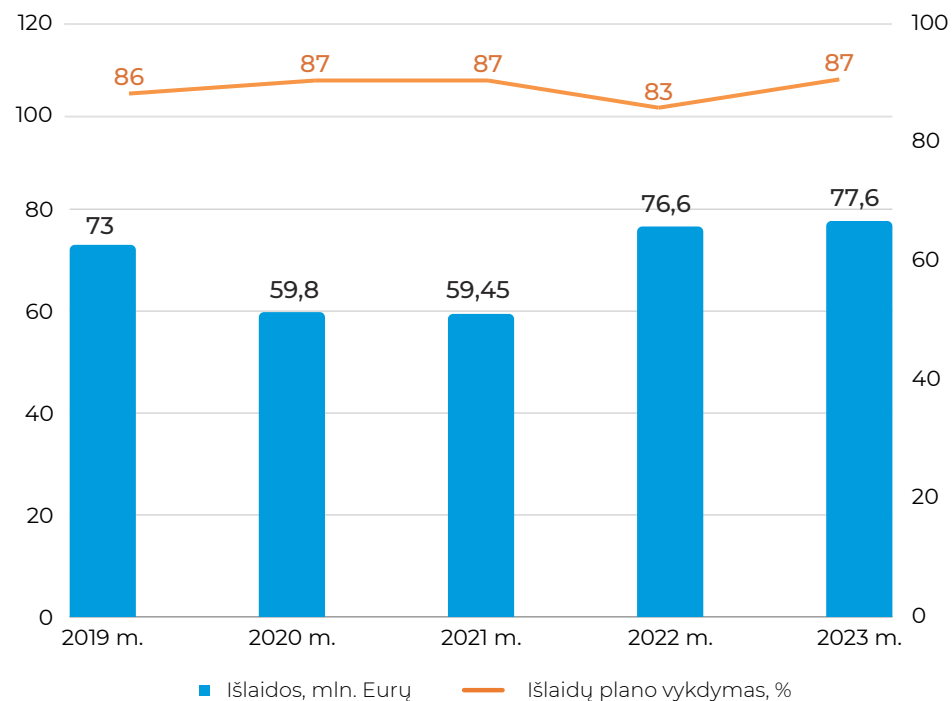
Įmonėje kasmet rengiamas detalus metinis darbų planas, išlaidos jam finansuoti numatomos metinėje veiklos išlaidų sąmatoje, kuri tvirtinama Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu, gavus įmonės valdybos pritarimą.

Detalizuotos įmonės išlaidos 2021-2023 m., mln. eurų:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2022-2023 m. pokytis, %
Darbo užmokesčiui	37,82	39,10	39,81	+2
Infrastruktūriniam projektams	2,60	3,79	6,60	+74
Prekėms, rangovų darbams ir paslaugoms	8,80	8,84	9,86	+12
Energetiniams resursams	9,37	22,65	12,26	-44
Mokesčiams	0,13	0,19	0,16	-16
MRAS eksploatavimo nutraukimui	0,31	0,63	6,97	+1 006
Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimo projektai (Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis)	0,05	0,73	0,67	-8
Giluminio atliekyno projektas	0,17	0,59	1,21	+105
Prekių, darbų, paslaugų pirkimai radioaktyviųjų atliekų surinkimo Lietuvos teritorijoje veiklai	0,05	0,08	0,06	-25
Iš viso išlaidų, mln. eurų	59,45	76,60	77,60	+2
Išlaidų plano vykdymas, proc.	87	83	87	

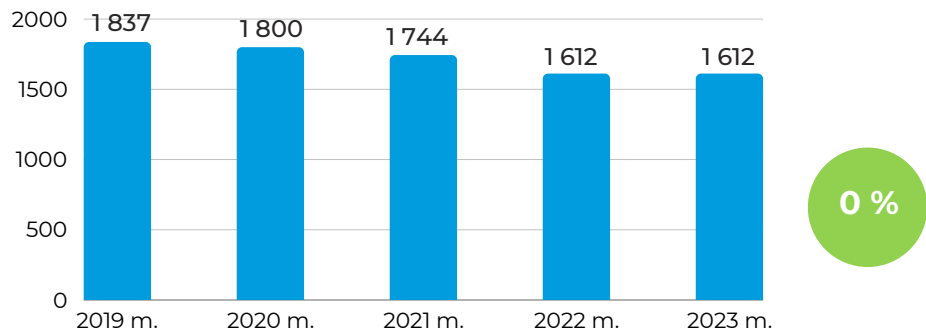
2023 metų išlaidos, palyginus su 2021/22 metais, kito daugiausia dėl padidėjusių darbų apimčių Maišiagalos RA saugyklos eksploatavimo nutraukimui, bet mažėjo lėšų poreikis energijos ištekliams. Be to, 2023 metais didėjo išlaidų plano vykdymas.

Įmonės išlaidų plano vykdymas per paskutinius penkis metus:

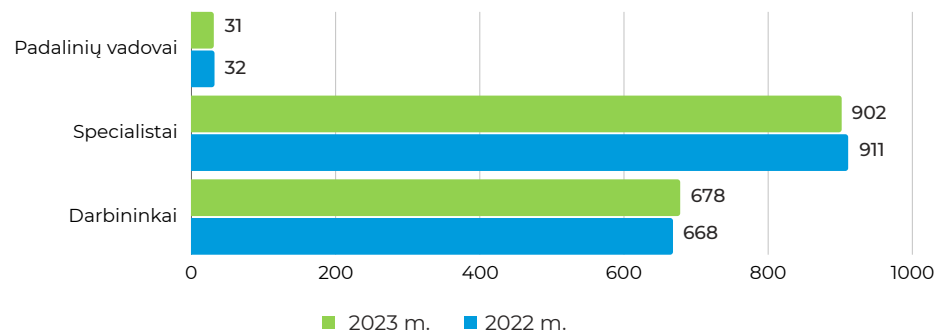
DARBUOTOJAI IR DARBO UŽMOKESTIS

DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS DINAMIKA (5 METŲ DUOMENYS METŲ PABAIGAI)

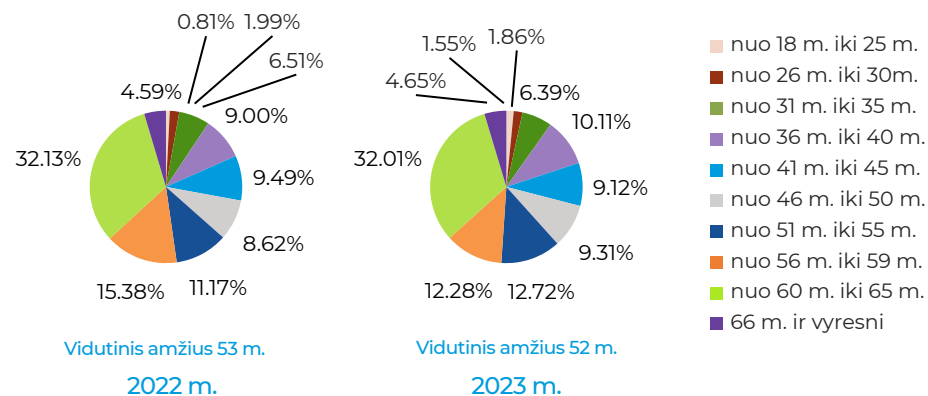

Dėl besikeičiančios veiklos – pagrinde dėl mažėjančių įrangos bei statinių aptarnavimo apimčių ir procesų optimizavimo, organizacinės struktūros pertvarkos – nuo IAE eksploatavimo pradžios stabiliai mažėjo įmonės darbuotojų skaičius. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis įmonėje dirbo 1 612 darbuotojai. 2023 m. darbuotojų skaičius nepasikeitė, palyginus su 2022 m. Nors išmontavimo ir RA tvarkymo darbų apimtys pastaruosius kelis metus augo bei didėjo projektų skaičius ir poreikis naujoms kompetencijoms, racionalus vidinių išteklių naudojimas leido išlaikyti mažėjimo tendenciją.

DARBUOTOJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIGAS (DUOMENYS METŲ PABAIGAI)

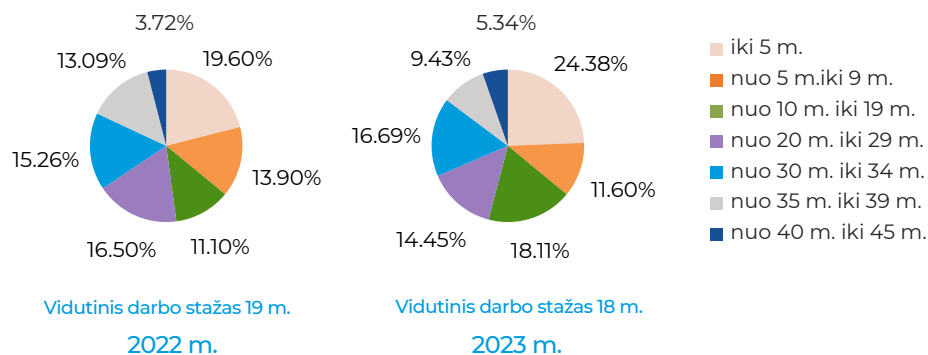

DARBUOTOJŲ SKAIČIAUS PASISKIRSTYMAS PAGAL AMŽIŲ

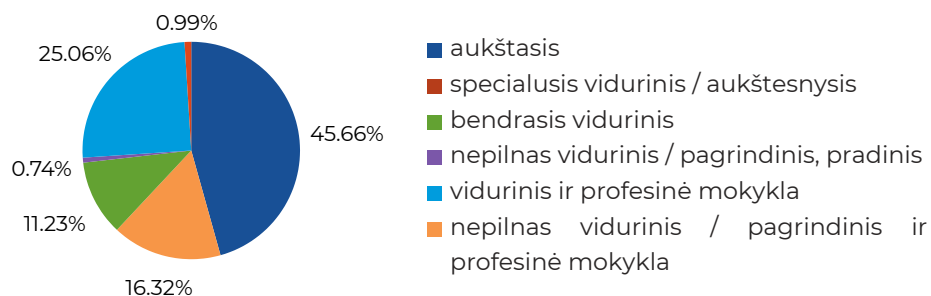
2023 m. pabaigoje įmonėje dirbo apie 11,6 % pensinio ir apie 25,06 % priešpensinio amžiaus darbuotojų. Iš 161 naujai priimto darbuotojo, 49 (30,43 %) buvo iki 35 metų amžiaus. Palyginus su praeitais metais pensinio amžiaus darbuotojų padaugėjo 0,7 procentiniais punktais, bet naujai priimtų skaičiuje buvo daugiau jaunesnių darbuotojų nei pernai. Tokiu būdu vidutinis įmonės darbuotojų amžiaus pokytis - sumažėjimas vieneriais metais, rodo, kad įmonė pajaunėjo, o tai svarbu, kai eilę metų darbuotojų senėjimas išlieka aktualia problema, ir rodo, kad įmonės pastangos sudominti ir pritraukti jaunesnio amžiaus darbuotojus (dalyvavimas karjeros dienose, studentų praktikos, įmonės matomumo didinimas ir pan.) duoda vaisių.

DARBUOTOJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL STAŽĄ

Naujų darbuotojų priėmimas sumažino vidutinį darbuotojų darbo stažą įmonėje 1 metais.

DARBUOTOJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL IŠSILAVINIMĄ

Darbuotojų pasiskirstymą pagal išsilavinimą apsprendžia įmonės veikla. Nežymūs metiniai pokyčiai susiję su tuo, kokiose veiklose dėl darbo apimčių augimo didėja darbuotojų skaičius. Įmonės generalinis direktorius, departamentų direktoriai ir beveik visi padalinių vadovai turi aukštąjį išsilavinimą.

DARBO UŽMOKESTIS IR JO APSKAIČIAVIMO PRINCIPAI

Pagal siūlomą atlygį už darbą ir darbuotojų socialines garantijas įmonė yra pirmaujanti vietoje regione, o darbuotojų vidutinis atlyginimas nuolat auga. Įmonė siekia užtikrinti atlygio už darbą teisingumo principą, susiejant kiekvieno darbuotojo darbo užmokestį su jo veiklos rezultatais ir įmonės strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimu – tai sukuria sąlygas užtikrinti veiklos sėkmę ir efektyvumą.

Įmonės Atlygio politikoje yra nustatyti pagrindiniai darbo apmokėjimo valdymo principai ir gairės įmonėje, orientuotos padėti įgyvendinti valstybės lūkesčius, susijusius su įmonės tikslams pasiekti reikiamos kompetencijos darbuotojų pritraukimu, išlaikymu ir motyvavimu, siekiant užtikrinti įmonės veiklos sėkmę ir padidinti efektyvumą.

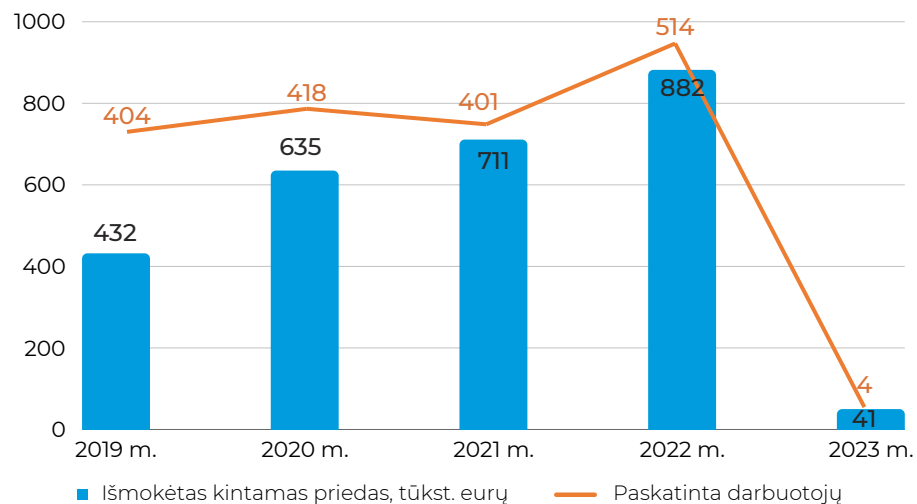
Siekiant stiprinti konkurencingumą atlygio srityje, 2023 m. IAE darbuotojų baziniai atlyginimai (BA) buvo peržiūrėti nuo liepos 1 d., patvirtinus naujus BA rėžius bei atsižvelgiant į metinius veiklos vertinimo rezultatus. Tam buvo skirta 5,7 % bazinio atlyginimo fondo lėšų, t. y. 1 035 tūkst. Eur (neįskaitant darbdavio mokesčių 1,77 %). Vidutinis darbuotojų BA padidinimas sudarė 103 eurus (5,48 %), o 2022 m. įmonės darbuotojų BA padidinimas vidutiniškai buvo 64 eurai (4,04 %).

Nuo liepos 1 d. įsigaliojus naujiems BA dydžiams, 170 darbuotojų bazinis atlyginimas padidintas iki minimalaus BA dydžio. Vidutinis darbuotojų BA padidinimas sudarė 138 eurus (7,03 %).

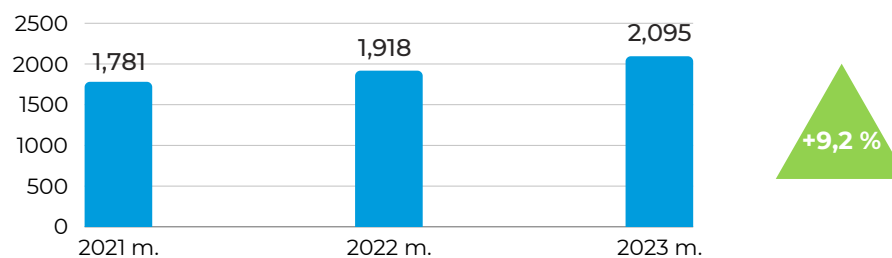
Siekiant motyvuoti darbuotojus, kurių veiksmai ir priimami sprendimai turi tiesioginės įtakos IAE eksploatavimo nutraukimo veiklos rezultatams, 2023 m. įmonėje taikytos kintamo priedo už rezultatus skatinimo schemos įmonės vadovams ir pirkimų specialistams, dalyvaujantiems kontroliuojamų pirkimų grafiko įgyvendinime.

2023 m. I pusmetį išmokėtas kintamas priedas 4 įmonės vadovams už 2022 m. II pusm. rezultatus - 41 tūkst. Eur.

PASKATINIMO UŽ VEIKLOS REZULTATUS RODIKLIAI

VIDUTINIO DARBO UŽMOKESČIO KITIMAS

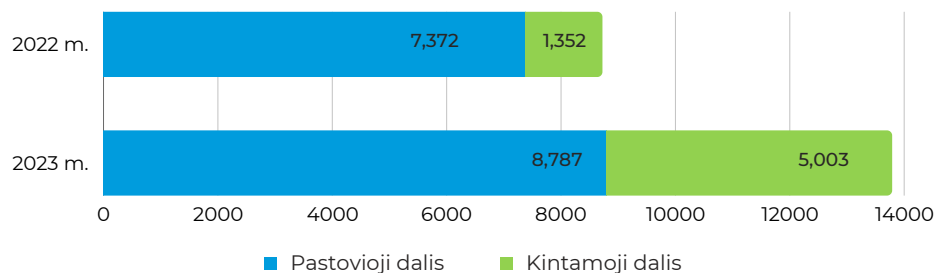

Įmonės darbuotojų vidutinis darbo užmokestis (VDU) 2023 m. (2 095 Eur) išaugo 9,2 %, palyginus su 2022 m.

Vidutinis darbuotojų darbo užmokestis (eurais) pagal pareigas:	2021	2022	2023	2022-2023 m. pokytis, %
Padalinių vadovų	3 337	4 128	4 793	+16,1
Specialistų	1 945	2 113	2 340	+10,7
Darbininkų	1 560	1 635	1 723	+5,4

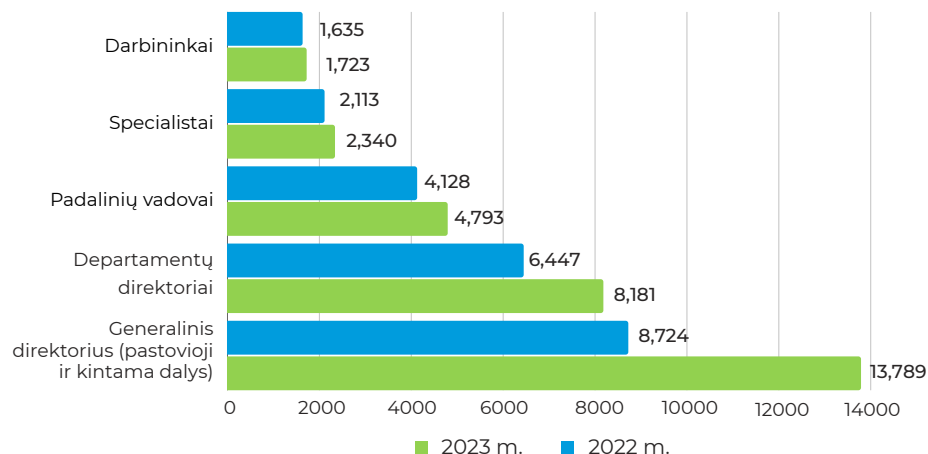
Įmonės generalinio direktoriaus darbo užmokestį sudaro pastovioji ir kintamoji dalis. Kintamoji dalis priklauso nuo įmonės veiklos rodiklių įgyvendinimo ir nustatoma Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu. Papildomos naudos, kurios nėra numatytos teisės aktuose, generaliniam direktoriui (GD) nėra skiriamos.

2022-2023 m. GD vidutinis darbo užmokestis padidėjo 58,1 % ir 2023 m. sudarė 13 789 Eur (pastovioji dalis – 8 787 Eur; kintamoji dalis – 5 003 Eur)

Vadovybės DU dinamika:	2021	2022	2023	2022-2023 m. pokytis, %
Vidutinis GD DU, pastovioji dalis	7 459	7 372	8 787	+19,2
Vidutinis GD DU, kintama dalis	2 367	1 352	5 003	+270,0
Vidutinis departamentų direktorių DU	5 618	6 447	8 181	+26,9

VISŲ ĮMONĖS DARBUOTOJŲ VIDUTINIO DARBO UŽMOKESČIO POKYTIS

2023 m. bendras darbo užmokesčio fondas įmonės darbuotojams pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintą įmonės išlaidų sąmatą sudarė 43 175 tūkst. eurų, o per metus panaudota 95,2% fondo lėšų - 41 196 tūkst. eurų.

DARBO UŽMOKESČIO FONDO PANAUDOJIMO PALYGINIMAS PAGAL IŠLAIDŲ RŪŠIS

	(tūkst. eurų)	2022 m.	2023 m.	Pokytis, %
Darbo užmokesčiui		36 767	38 951	+5,54
Išėitinėms išmokoms ir susijusiems mokesčiams		951	481	-49,4
Kitoms susijusioms išlaidoms (kintamoji dalis, kintamas priedas už rezultatus, darbo užmokestis, nefinansuojamas IP lėšomis)		1 213	305	-74,9
Darbo išlaidos (smulkiųjų darytųjų atliekoms tvarkyti)		164	78	-52,4
Darbo užmokesčiui ir susijusiems mokesčiams perimtų RATA funkcijų vykdymui		103	-	-
Darbo užmokesčiui ir susijusiems mokesčiams MRAS eksploatavimo nutraukimui		239	1 089	+355,7
Darbo išlaidos (giluminio atiekyno projekto įgyvendinimui)		66	217	+228,8
Iš viso		39 503	41 121	+4,1

2023 m. įmonės išlaidos darbuotojų darbo užmokesčiui padidėjo dėl:

- bazinio atlyginimo peržiūrėjimo patvirtinus naujus BA režius bei atsižvelgiant į metinius veiklos vertinimo rezultatus;
- ryšium su MRAS eksploatavimo nutraukimu – projektas įsibėgėjo ir augančios darbų apimtys pareikalavo daugiau žmogiškųjų išteklių.

VEIKLOS IR FINANSINĖ PROGNOZĖ

2023 m. vasario 9 d. Energetikos ministro įsakymu Nr. 1-31 patvirtintoje Įmonės strategijoje atnaujinti rodikliai 2024 metams.

PAGRINDINIAI RODIKLIAI ATEINANČIAM LAIKOTARPIUI

Rodikliai	2024 m.	2025-2027 m.
sR1. Pirmo ir aukštesnio lygio įvykių pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (INES) skaičius	0	0
sR2. IAE eksploataavimo nutraukimo projekto kritinio kelio trukmės pokytis, mėn	≤ 0	≤ 0
sR3. Išmontuotų medžiagų kiekis, t	5 500	8 500-9 000
sR4. Iš senų IAE saugyklų išimtų radioaktyviųjų atliekų kiekis, m ³	2 485	kasmetinis augimas
sR5. Nugriautų statinių skaičius	21	iki 2027 m. pab. nugriauti > 72 statinius
sR6. IP Biudžeto panaudojimo efektyvumo indeksas (CPI), planinių ir faktinių kaštų skirtumas (CV, mln. EUR)	CPI ≥ 1 CV ≥ 0	CPI ≥ 1 CV ≥ 0
sR7. IP biudžeto paskirstymas metinė suma, mln.EUR	105	~230 MEUR per 3 m.
sR8. Projektų valdymo brandos lygis	3,45	≥ 3,5
sR9. Rizikų valdymo brandos lygis	3,2	≥ 3,4
sR10. Organizacijos brandos lygis	pirminis vertinimas	2027 m. būti sertifikuota „Top Employer“
sR11. Atliekų konversijos procentas įrangai ir betonui	≥ 77,7 ≥ 96	≥ 77,7 ≥ 95

REIKŠMINGIAUSI DARBAI 2024-IESIEMS:

Baigti Maišiagalos RAS atliekų iškrovimą ir pervežimą į IAE saugyklas, taip pat išmontuoti infrastruktūrą

Įvykdyti 3-ią RA krovimo kampaniją į labai mažo aktyvumo trumpaamžių atliekų atliekyną

Sudaryti mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių atliekų paviršinio atliekyno statybos darbų sutartį

Sudaryti sutartį būgnų-separatorių išmontavimui

Užbaigti grafito tvarkymo įrangos montavimą bei bandymus ir pradėti technologinių kanalų išėmimą iš 2-o bloko reaktoriaus

Gauti VATESI leidimą dėl išmontavimo A2 ir V2 blokuose

Kartu su suinteresuotomis šalimis suderinti/išrinkti optimalų variantą reaktoriaus šerdžių išmontavimo koncepcijai

Parengti Giluminio atliekyno įrengimo Lietuvoje projekto vykdymo planavimo ir kainos įvertinimo studiją, GA įrengimo molinio pagrindo uolienose bendrinę koncepciją

Keliant brandą projektų valdyme bei našumą išmontavime ir radioaktyviųjų atliekų tvarkyme siekti, kad IAE eksploataavimo nutraukimo darbų vykdymas spartėtų

PROGNOZUOJAMAS LĖŠŲ POREIKIS ĮMONĖS VEIKLAI 2023 M.

(mln. eurų)	ES lėšos	LT lėšos	ES ir LT iš viso
IAE eksploatavimo nutraukimui	84,745	18,702	103,446
Kitai veiklai	-	2,910	2,910
NOR	0,314	0,055	0,369
Iš viso visai veiklai:	85,059	21,667	106,725

Planuojama, kad įmonės veiklai 2024 m. reikės apie 106,725 mln. eurų iš jų, ne mažiau nei 22 mln. eurų sudarys nacionalinis indėlis.

PROGNOZUOJAMOS ĮMONĖS IŠLAIDOS 3 METŲ LAIKOTARPYJE

(mln. eurų)	2024 m.	2025 m.	2026 m.
Darbo užmokesčiui	43,8	48,2	53,0
Energetiniams ištekliams ir komunalinėms paslaugoms	13,6	13,4	12,9
Darbams ir paslaugoms, prekėms	25	15	15
Mokesčiams	0,1	0,2	0,2
Infrastruktūriniams projektams	22,1	45,6	52,0
Radioaktyvių atliekų iš smulkiųjų darytojų surinkimo ir apdorojimo veiklai bei MRAS eksploatavimo nutraukimo išlaidoms	2,1	0,1	0,05
Iš viso	106,7	122,5	133,15

INFORMACIJA APIE ATITIKTĮ VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRĖMS

Įmonė, siekdama didinti veiklos skaidrumą ir viešumą, būti atvira Lietuvos ir užsienio visuomenei, vietinei bendruomenei, vadovaujasi Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu ir laikosi jo nuostatų, viešindama informaciją apie veiklą. Remiantis objektyvumo, teisingumo,

aiškumo ir reguliarumo principais, užtikrinamas įmonės atskaitingumas prieš suinteresuotas šalis ir visuomenę, vidiniame ir išoriniame įmonės tinklalapiuose viešinama objektyvi ir aiški informacija apie veiklą, vykdomus projektus bei skiriamų lėšų panaudojimą. Periodiškai, vadovaujantis skaidrumo gairėmis, rengiamos ir skelbiamos metinės bei tarpinės (pusmečio) įmonės veiklos ir strategijos priemonių plano įgyvendinimo ataskaitos, informacija apie veiklos finansavimą (metiniai ir tarpiniai finansinių ataskaitų rinkiniai), bei darbuotojų darbo užmokestį: įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, metinė veiklos ataskaita, taip pat metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada interneto svetainėje skelbiama per 10 darbo dienų nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo, o tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai – per 2 mėn., pasibaigus ataskaitiniam periodui.

ATITIKTIS „VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRIŲ APRAŠUI“ (APRAŠO II IR III SKYRIAI).

Aprašo punktas	Atskleidimas	Paaiškinimai
5. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie duomenys ir informacija:		
5.1 pavadinimas	taip	Informacija viešinama www.iae.lt
5.2. kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę	taip	
5.3. buveinė (adresas)	taip	
5.4. teisinis statusas	taip	
5.5. valstybei atstovaujančios institucijos pavadinimas ir nuoroda į jos interneto svetainę	taip	
5.6. veiklos tikslai, vizija ir misija;	taip	
5.7. struktūra	taip	
5.8. vadovo duomenys;	taip	
5.9. valdybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma valdyba;	taip	
5.10. stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma stebėtojų taryba;	taip	
5.11. komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys, jeigu sudaromi komitetai;	taip	
5.12. valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale;	neaktuali	

Aprašo punktas	Atskleidimas	Paaškinimai
5.13. vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais valstybės valdomai įmonei pavesta vykdyti specialųjį įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara;	taip	
5.14. informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.	taip	
6. Siekiant viešumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių profesionalumo, skelbiami šie Aprašo 5.8–5.11 papunkčiuose nurodytų asmenų duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis. Jeigu Aprašo 5.9–5.11 papunkčiuose nurodytas asmuo yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys, tai papildomai nurodoma prie jo duomenų.	taip	
7. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie jos dokumentai:		
7.1. įstatai;	taip	
7.2. valstybei atstovaujančios institucijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomoje įmonėje nustatymo;	taip	
7.3. veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi;	taip	Informacija viešinama www.iae.lt
7.4. atlyginimų politiką, apimančią valstybės valdomos įmonės vadovo darbo užmokesčio ir valstybės valdomoje įmonėje sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą, detaliau apibūdintą Bendrovių valdysenos kodekse, nustatantis dokumentas;	taip	
7.5. valstybės valdomos bendrovės metiniai ir tarpiniai pranešimai, valstybės įmonės metinės ir tarpinės veiklos ataskaitos už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį;	taip	
7.6. ne trumpesnio 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados.	taip	
8. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra patronuojanti bendrovė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiama įmonių grupės struktūra, taip pat dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys, interneto svetainių adresai, patronuojančios bendrovės valdomų akcijų dalis (procentais) jų įstatiniame kapitale, taip pat metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metiniai pranešimai.	neaktualu	
9. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra kitų nei Aprašo 8 punkte nurodytų juridinių asmenų dalyvė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiami tų juridinių asmenų Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir jų interneto svetainių adresai.	taip	
9 ¹ . Jeigu bendrovė yra valstybės valdomos bendrovės dukterinė bendrovė ar paskesnės eilės dukterinė bendrovė, interneto svetainėje turi būti skelbiami ją patronuojančios bendrovės Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodyti duomenys ir nuoroda į patronuojančios bendrovės interneto svetainę.	taip	

Aprašo punktas	Atskleidimas	Paiškinimai	
10. Pasikeitę ar paskelbti klaidingi Aprašo 5 ir 6 punktuose, 7.1–7.4 papunkčiuose, 8, 9 ir 91 punktuose nurodyti duomenys, informacija ir dokumentai turi būti nedelsiant pakeičiami ir interneto svetainėje	taip	Informacija viešinama www.iae.lt	
11. Valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės valdomos bendrovės metinis pranešimas, valstybės įmonės metinė veiklos ataskaita, taip pat valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.	taip		
12. Valstybės valdomos įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, valstybės valdomos bendrovės tarpiniai pranešimai ir valstybės įmonės tarpinės veiklos ataskaitos valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.	taip		
13. Aprašo 7 punkte nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti	taip		
14. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	netaikoma		
15. Be metinių finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės valdoma bendrovė rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, o valstybės įmonė – 3, 6 ir 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius.	taip		
16. Valstybės valdoma bendrovė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą. Valstybės įmonė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinės veiklos ataskaitos, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą.	taip		
17. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime arba valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme arba Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama:		Ataskaita viešinama www.iae.lt	
17.1. trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas;	taip		
17.2. informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę valstybės valdomos įmonės veiklai;	taip		
17.3. valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai;	taip		
17.4. pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai;	<i>Įmonė atleista nuo buhalterinės apskaitos tvarkymo pagal tarptautinius standartus, platesnis paaiškinimas – skyriuje „Įmonės veiklos ir finansinių rezultatų analizė“</i>		
17.5. specialiųjų įpareigojimų vykdymas;	taip		
17.6. investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus;	taip		
17.7. valstybės valdomoje įmonėje taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas;	taip		
17.8. dividendų politikos įgyvendinimas valstybės valdomose bendrovėse;	<i>Įmonė dividendų nemoka, atsižvelgiant į veiklos pobūdį</i>		

Aprašo punktas	Atskleidimas	Paaškinimai
17.9. atlyginimų politikos įgyvendinimas;	taip	
17.10. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius;	taip	
17.11. informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma, ir paaiškinama kodėl.	taip	
18. Valstybės valdomoms bendrovėms ir valstybės įmonėms, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais.	taip	
19. Jeigu Aprašo 17 punkte nurodyta informacija laikoma valstybės valdomos įmonės komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, valstybės valdoma įmonė gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.	neaktualu	
20. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje gali būti pateikiama ir kita šiame Apraše nenurodyta informacija.	taip	
21. Valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, konsoliduotajame metiniame pranešime, o jeigu pagal teisės aktus ji neprivalo rengti konsoliduotojo metinio pranešimo, – savo metiniame pranešime pateikia įmonių grupės struktūrą, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 5.1–5.3 papunkčiuose nurodytus duomenis, valdomų akcijų dalį (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, rengia konsoliduotąjį metinį pranešimą, jam mutatis mutandis taikomi Aprašo 17 punkto reikalavimai.	neaktualu	
22. Valstybės valdomos bendrovės tarpiniame pranešime ar valstybės įmonės tarpinėje veiklos ataskaitoje pateikiamas trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu.	taip	informacija tarpiniame pranešime

Įvertindami viešai pateikiamos informacijos reikšmę bei reaguojant į Valdymo koordinavimo centro ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto kasmet pateikiamas rekomendacijas informacijos turinio pakankamumui, nuosekliai tobulinamas įmonės tinklalapis, talpinami aktualūs dokumentai, esminiai pasiekimai vykdomuose projektuose. Oficialiosios VĮ IAE internetinės svetainės adresas: www.iae.lt.

Įmonės svetainėje pateikta pagrindinė informacija, susijusi su korupcijos prevencijos politika, sudaryta galimybė gyventojams tiesiogiai stebėti radiologinį foną 13-je nustatytų taškų, pateikta informacija avarinės parengties ir civilinės saugos klausimais, įdiegta skiltis apie darnų vystymąsi. Vidiniame tinklalapyje ir įmonės internetinėje svetainėje talpinama informacija apie politiką įvairiose veiklose.

Visuomenės supažindinimui su įmonės prioritetais išoriniame įmonės tinklalapyje talpinama ir periodiškai atnaujinama informacija apie bendrą įmonės strategiją, įmonės valdymo organus, rinkos konsultacijas apie planuojamus vykdyti viešuosius pirkimus. Siekiant skatinti visuomenės pasitikėjimą, formuoti teigiamą požiūrį į įmonės veiklą, plėsti auditoriją transliuojant pagrindinę žinutę apie IAE eksploatavimo nutraukimo darbų mastą, unikalumą, svarbą ir saugą, iššūkius bei pasiektus rezultatus viešinama ne tik vidiniame tinklalapyje ir įmonės internetinėje svetainėje, bet rengiami ir platinami pranešimai spaudai, teikiama informacija šalies ir užsienio žiniasklaidai, organizuojami seminarai, susitikimai su vietos bendruomenės atstovais ir valdininkais, rengiami reprezentaciniai leidiniai, platinama informacija per socialinius tinklus (Facebook ir LinkedIn) ir kt.

Siekiant užtikrinti galimybę visiems norintiems susipažinti su įmonės veikla, jo lankytinas vietas perkėlė į virtualią erdvę <https://virtual.iae.lt>. Sukurtas virtualus turas lankytojams suteikia galimybę savarankiškai pasivaikščioti po IAE teritoriją iš bet kurios pasaulio vietos. Tai yra ne tik šiuolaikiškas būdas visuomenei skleisti žinių apie objektą ir jame atliekamus darbus, bet ir mums gera proga išsaugoti atominę atmintį bei informaciją apie šį ypatingą Lietuvos objektą.

INFORMACIJA APIE FINANSINĖS VEIKLOS AUDITĄ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, Energetikos ministerija, kaip savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija parenka audito įmonę metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti. 2022-12-06 pasirašyta sutartis dėl VĮ Ignalinos atominės elektrinės 2022, 2023 ir 2024 metų finansinių ataskaitų rinkinių audito paslaugų su apskaitos ir kontrolės uždara akcinė bendrovė „AUDITAS“, atlygis už paslaugas sudaro 90 546,72 eurų (su PVM)

Audito įmonė per ataskaitinius metus įmonei ne audito paslaugų neteikė ir jokio kito atlygio, išskyrus atlygį už audito paslaugas, iš įmonės negavo.

Įstatymų numatyta tvarka rengiamas ir viešinamas įmonės finansinių ataskaitų rinkinys. Metinės finansinės ataskaitos skelbiamos įmonės svetainėje, adresu:

<https://www.iae.lt/administracine-informacija/finansiniu-ataskaitu-rinkiniai/56>

Generalinis direktorius
Linas Baužys

ATASKAITOJE NAUDOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

„A“ klasės atliekos	Trumpaamžės labai mažo aktyvumo radioaktyviosios atliekos
„B“ klasės atliekos	Trumpaamžės mažo aktyvumo radioaktyviosios atliekos
„C“ klasės atliekos	Trumpaamžės vidutinio aktyvumo radioaktyviosios atliekos
„D“ klasės atliekos	Ilgaamžės mažo aktyvumo radioaktyviosios atliekos
„E“ klasės atliekos	Ilgaamžės vidutinio aktyvumo radioaktyviosios atliekos
„F“ klasės atliekos	Ilgaamžės RA - panaudoti uždarieji jonizuojančios spinduliuotės šaltiniai
I grupės atliekos	Sena klasifikacija, kuri dabar daugmaž atitinka A klasę
II grupės atliekos	Sena klasifikacija, kuri dabar daugmaž atitinka B ir C klases
III grupės atliekos	Sena klasifikacija, kuri dabar daugmaž atitinka E klasę
APVA	Aplinkos projektų valdymo agentūra
B2	Kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo kompleksas, skirtas išimti RA iš senų saugyklų, susidedanti iš MI-1, MI-2, MI-3 išėmimo modulių ir A klasės RA paruošimo laikinam saugojimui
B3/4	Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo kompleksas, susidedantis iš RA apdorojimo (rūšiavimas, smulkinimas, deginimas, presavimas, cementavimas, pakavimas, radiologiniai matavimai) įrenginių (B3) ir dviejų saugyklų (B4): trumpaamžės mažo ir vidutinio aktyvumo RA bei ilgaamžės RA
B25	Mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinis atliekynas, skirtas B ir C klasės RA
B19-2	Labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekynas, skirtas A klasės RA
BEO	Branduolinės energetikos objektas
BF	Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos
CPI, CV	Uždirtbos vertės indikatorius - biudžeto panaudojimo efektyvumo rodiklis (angl. Cost Performance Indicator), planinių ir faktinių kaštų skirtumas (angl. Cost Variance)
GA	Giluminis atliekynas
GENP	Galutinis eksploatavimo nutraukimo planas
EK	Europos Komisija
EN	Eksploatavimo nutraukimas
ES	Europos Sąjunga
ERPB	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
IAE	Ignalinos atominė elektrinė
ILW-LL	Vidutinio aktyvumo ilgaamžės atliekos (angl. Intermediate-level long-lived waste), joms skirtas konteineris
INES	Tarptautinė branduolinių ir radiologinių įvykių skalė
IM	Išėmimo modulis

IP	Ignalinos programa – programa ES finansinės paramos priemonėms, susijusioms su Ignalinos atominės elektrinės Lietuvoje pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo nutraukimu, įgyvendinti
IT	Informacinės technologijos
KRA	Kietosios radioaktyviosios atliekos
LPBKS	Laikinoji panaudoto branduolinio kuro saugykla
LMAA	Labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekynas
MRAS	Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla
PBK	Panaudotas branduolinis kuras
R3 zona	Reaktoriaus šerdis (grafito klojinys ir jį supančios metalo konstrukcijos su užpildais)
RA	Radioaktyviosios atliekos
RATA	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra
ŠESD	Šiltnamio efekto sukeliančios dujos
TATENA	Tarptautinė atominės energijos agentūra
VATESI	Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija
VDU	Vidutinis darbo užmokestis
VKC	VšĮ Valdymo koordinavimo centras
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė